CELJE, 22. FEBRUAR 1973 — ŠTEVILKA 7. — LETO XXVII — CENA 1 DIN

NOVI TEDNIK

GLASILO OBCINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC

POLITIČNA ŠOLA KONČANA

V Železarskem domu na Teharjih se je pred dnevi končala politična šola, ki jo je za neposredne proizvajalce iz celjskih delovnih organizacij organiziral komite občinske konference ZKS Celje. 42 slušateljev se je v treh ciklusih predavanj po štiri dni seznanilo z aktualnimi problemi samoupravljanja, ekonomske politike in razvoja socializma v svetu. Na koncu šole so udeleženci ocenili vsebino in organizacijo take oblike idejnopolitičnega usposabljanja in povedali, da bodo morali v konkretnih delovnih sredinah pokazati, koliko jim je šola dala novih spoznanj in pobud za politično delo. Najugodneje so ocenili razgovore za okroglo mizo (o gospodarstvu in idejnosti pouka). Ob zaključku je Tone Zimšek, namestnik sekretarja komiteja občinske konference ZKS Celje, udeležencem politične šole čestital, jim izročil lična potrdila o obiskovanju šole in tudi poudaril, da morajo postati še aktivnejši v samoupravnih sredinah in v ZK. Komisija za idejna vprašanja pa bo za vse slušatelje šole organizirala nadaljevalne oblike usposabljanja.

KONTROLA

Če v tem trenutku kdo piše in govori o kontroli, potem se ve, da gre za delavsko kontrolo. Da gre za oblikovanje samoupravne in družbene odgovornosti, da gre za pravice in dolžnosti delavcev v združenem delu, da gre preprosto za to, da vsi samoupravni organi postanejo organi delavcev.

No, delavsko kontrolo opredeljujemo tudi drugače. Pravimo, da je tudi sredstvo zaščite in samozaščite našega samoupravnega sistema.

Najvažnejše pa je seveda temeljno izhodišče — če pravimo ,da delavec neposredno odloča o pogojih proizvodnje in rezultatih svojega živega in minulega dela, potem mora tudi kontrolirati celotno upravljanje in poslovanje. Ta njegova kontrola mora zagotoviti uresničevanje s sprejetih sosamoupravnih odločitev, normativnih aktov, samoupravnih sporazumov, družbenih dogovorov — skratka vsega, kar je vsebina samoupravljanja. Ali smo v preteklosti tako ravnali? Ali nismo prav na uresničevanje sprejetih odločitev množice popisanih nalog in sklepov preradi pozabljali? Ali ni prav mlačen in neizostren odnos do kontrole, do preverjanja spodbujal neučinkovitost samoupravljanja in političnega dela in celo omogočil izigravanje, izkrivljanje, stranpoti?

Z delavsko kontrolo, z neposrednim delavčevim interesom in odgovornostjo za vsako delo in vsak problem v podjetju in delovni organizaciji (v rubriki Bralci pišejo naš bralec na primer razmišlja o preveliki potrošnji pločevine v tovarni) bomo vtkali v samoupravne odnose nove pobude za večjo učinkovitost samoupravljanja, dela in dogovarjanja.

Mnogi se sprašujejo, kako bo delavska kontrola organizacijsko zaživela. Dočim je vsebina dela kontrole razumljiva in jasna in četudi v sedanjih razmišljanjih poudarjajo predvsem povečano stopnjo obveščanja delavcev o vseh dogajanjih v delovnih organizacijah glede organiziranja delavske kontrole še ni vse domišljeno. Nekateri se ogrevajo za načelo-najprej praksa, nato zakonodajna ureditev. Drugi pa menijo, da že obstoječi sistem (samoupravni organi) omogoča dosledno uveljavljanje odgovornosti in preverjanja. Vse pa kaže, da bomo vseeno dobili posebne organe delavske kontrole. Sestavljali jih bodo samo delavci iz neposredne proizvodnje. Ti organi bodo v neposrednem odnosu do delavskega sveta in bodo spodbudili organiziranje kontrole preko samoupravnih organov.

Na več zadnjih posvetih vodilnih samoupravnih in političnih delavcev na celjskem območju so ugotavljali, da so pri uvajanju delavske kontrole na začetku. Res je, da do pred nekaj dni še niso bile dovolj jasne vsebinske zasnove delavske kontrole. Vendar pa dobro vemo, kaj hočemo. Vemo, da je delavec postavljen v nov položaj v sistemu nadzora in da moramo v neposrednih delovnih sredstvih intenzivneje razmišljati o vsebinskih in tudi organizacijskih plateh delavske kontrole. To ni prezgodaj! Vsak, še tako droben predlog o tem, kako zagotoviti učinkovitejšo delavčevo udeležbo v samoupravljanju in poslovanju, v nadzoru vsega dela in utripa v delovni organizaciji, v doslednem preverjanju mnogih začrtanih nalog, sprejetih v zadnjih mesecih, bo pripomogel k uveljavljanju delavske kontrole.

JOŽE VOLFAND

Ni kaj reči, toda smučarija je v zadnjih letih pri nas doživela širok razmah. Res je, oprema je draga, toda ko človek pogleda po naših smučiščih, ima včasih skoraj vtis, da je na modni reviji... No, bodi že tako ali drugače. Minula nedelja na naših GOLTEH je bila nekaj izjemnega. Snega preko glave, sonce kot spomladi, ljudi pa toliko, kot še nikoli. Vse se je podilo po snežnih poljanah, vijugalo po bregeh ali nastavljalo lica toplim sončnim žarkom. Da bi bilo še več takih nedelj...

Foto: BERNI STRMČNIK

KRIMINAL RASTE

Pretekli teden so na celjski Upravi javne varnosti sklicali tiskovno konferenco, ki so se je poleg novinarjev s strani UJV udeležili IGOR LOTRIČ, načelnik UJV, MATKO KOSI, sekretar MILAN LAH, šef kriminalne službe in ALOJZ HORVAT, šef Milice.

Na tiskovni konferenci je bila pred novinarje razgrnjena obsežna problematika s področja kriminalitete, javnega reda in miru ter prometne varnosti. Nanizani so bili številni podatki o gibanju števila kaznivih dejanj, prekrškov in ukrepov, kakor tudi obsežna dejavnost organov javne varnosti. Res je na primer, da je področje kriminala v lanskem letu zabeležilo porast (5,18 odstotkov), res pa je tudi to, da so bili doseženi, predvsem z mnogimi preventivnimi ukrepi in akcijami, prenekateri pomembni rezultati na področju javne varnosti.

Ker zahteva obdelava celotne problematike širši zapis, vam bomo v prihodnji številki pripravili o tem obsežnejši članek in v njem nanizali temeljne ugotovitve, stanje in rezultate pri prizadevanjih za večjo zaščito premoženja, ljudi in povečano javno varnost nasploh.

B. S.

Na 18. strani berite:

JE TOVARIŠTVO MINLJIVO?

CELJE

OBISKA NI BILO

V zadnjem NT smo poročali, da bosta prišla na obisk v Celje Aleksandra Kornhauserjeva, članica republiškega izvršnega sveta, in Tomaž Bizalj, republiški sekretar za prosveto in kulturo. Zaradi njune zadržanosti pa bo prišlo do obiska in razgovora o nekaterih problemih šolstva v občini nekoliko kasneje.

STOP – pop moda shop

MLADO ZA MLADE

2. nadstropje

VELEBLAGOVNICA T

Z urednikove mize

Obljubljeno rubriko o borcih nekoč in danes prvikrat uresničujemo danes. Na 18. strani. Prostor v NT ji bomo odstopili vsakih štirinajst dni ali občasno.

Čeprav na drugi strani nekoliko nadrobneje pišemo o pripravah na nagradno anketo, s katero želimo zvedeti, kakšen NT bi vam bil najljubši, vas vseeno vabim, da že danes začnete razmišljati — česa je v NT preveč, česa premalo, kaj moramo spremeniti, kje smo se najbolj približali vašim interesom in pogledom. Prav pred dnevi sem prejel kartico iz Griž, na kateri nas bralec opozarja, da v vsebini NT preveč pozabljamo na starejše naročnike in zveste prijatelje NT. Ali je to res? Anketo bomo objavili prihodnjič in že danes vas vabim k sodelovanju.

Nekateri želite, naj ponovno začnemo objavljati ljubljanski radijski program. Ga še kdo pogreša?

In še ena novica — v prihodnjih dneh bomo v uredništvu pripravili okroglo mizo o položaju žena v naši družbi.

V redakciji pa v teh dneh pričakujemo vrnitev našega vojaka Toneta Vrabla.

Vaš urednik

KOMENTAR

Odmev — sto jurjev in manj - kako se da rešiti

Najprej pojasnilo k komentarju v prejšnji številki.

Vse kaže, da je število delavcev, ki prejemajo izpod 1.000 dinarjev precej manj, kot izkazujejo lanski spetemberski statistični podatki. Podatki občinskih statističnih služb namreč ne precizirajo tudi vzrokov. Po razgovorih in ogledih stanja v nekaterih delovnih organizacijah smo mogli ugotoviti, da so malone vsi primeri dohodka izpod 1.000 dinarjev specifični. Gre za zaposlene, ki so bili v evidentnem mesecu v staležu, ki so šele začeli delati in so bili v takoimenovanem preizkusnem obdobju, da niso zaposleni poln delovni čas itd. Znak, da bržčas ni kaj dosti takšnih primerov je tudi to, da do danes še nismo dobili nobenega sporočila, čeprav smo prizadete vabili, da to storijo.

V nekaterih delovnih organizacijah, kjer sicer ne zanikajo nevzdrženga položaja najnižjih dohodkovnih kategorij, so kot glavno oviro omenjali samoupravne sporazume, češ, le-ti so ovira, da bi izboljšali dohodek najnižjim strukturam. Takšno izgovarjanje, češ, problem je zunaj našega dosega, zgovorno zanika primer celjske »Kovinotehne«.

Tudi v tej delovni organizaciji je bil na sestankih nenehen refren delavcev z najnižjimi dohodki; kako živeti s takšnimi plačami ob nenehnem naraščanju cen in s tem življenjskih stroškov. Sindikat in organizacija ZK sta vprašanje resno proučila in našla izhod. Ne začasen, enkraten, temveč trajen učinkovit izhod. V tem kolektivu, kjer je najnižji osebni dohodek okoli 1.200 dinarjev mesečno, ugotavljajo, da je tudi takšen dohodek vprašljiv in na meji možne skromnosti. Ugotovili so, da imajo v skupni masi za osebne dohodke določeno rezervo, da niso razdeljevali vsega, kar dovoljuje sporazum. Sklenili so, da tisti del sredstev namenijo izboljšanju osebnih dohodkov najnižjih kategorij. To so predvsem skladiščni delavci, delavci, ki delajo pod težkimi pogoji, tako delovnimi, kot vremenskimi. Tudi med nekaterimi pisarniškimi močmi so bila delovna mesta z nizkim osebnim dohodkom. Predvsem strojepiske itd. Pri tem ne gre za majhno skupino, ki naj bi ji bil osebni dohodek povečan. Gre za 250 do 300 zaposlenih, ki bodo dobili od 70 do 120 dinarjev več na mesec. V kolektivu, ki zaposluje nekaj manj kot 800 zaposlenih, ukrep prinaša boljši dohodek dobri tretjini.

Ukrep nima izrazito solidarnostnega značaja, saj bi pri delavcih z najnižjimi osebnimi dohodki vzbujal občutek, da višje plačani dajejo nekakšno miloščino.

Narobe. Težjim delovnim pogojem izpostavljeni delavci so neizogibno potrebni za normalno poslovanje in nekonomsko bi bilo, če bi se zaradi nizkih dohodkov začela fluktuacija. Torej so socialnemu elementu enakovredno pridružili še ekonomski.

No, tudi sicer je samoupravni vpliv v dohodkovni sferi tega kolektiva posnemanja vreden. Lani v decembru je bil v kolektivu deset dni javno izobešen seznam, poimenski seznam, gibanja osebnih dohodkov v enajstih mesecih lanskega leta. Od direktorja, potnikov, zastopnikov, do vratarja. Vse je bilo na dlani. Enako javno razgrnitev bodo imeli tudi za trošenje v poslovni sferi. Objavili bodo stroške reprezentance, dnevnice, kilometrine in učinek zastopnikov in potnikov, ki pa so tudi sicer pod nenehno in sprotno kritično analizo.

Kolektiv je poleg tega ustanovil tudi socialni fond, katerega sredstva dodeljuje posebna komisija. Socialne pomoči bodo deležni delavci, katerih standard je kakorkoli ogrožen — bodisi zaradi daljšega staleža, številnost družine edinega hranilca, ker morajo zaradi opešanosti na lažja, zato pa manj plačana delovna mesta ipd. K vsemu temu prištejmo še dejstvo, da je podpora in stimulacija za strokovno izobraževanje zaposlenih izdatna in da je tudi to način, kako se z nižjih dohodkovnih kategorij prebiti na boljše.

Primer »Kovinotehne« ni recept za vse. Toda za mnoge je. Vsekakor pa je vzorno dejstvo, da so se v tem kolektivu delavci z višjimi dohodki zavestno odrekali pravici, da bi bili udeleženi pri delitvi razlike, ki po sporazumu pripada vsem, to pa v korist velikega števila onih, ki se jim dohodek suče okoli 1.200 ND.

J. KRASOVEC

NAGRADNA ANKETA NT

Skrbno prelistajte strani NT. Danes še ne. Toda v eni izmed prihodnjih številk NT bomo objavili celostransko NAGRADNO ANKETO. O čem? O NT! Dragi bralci, poprosili vas bomo za anketni prijateljski klepet. Ne bo težko. Nekaj vprašanj, nekaj odgovorov in že nam boste pomagali z oblikovanjem nove podobe NT. Želimo zvedeti, ali vam je NT všeč, kaj v njem pogrešate, česa je premalo in česa preveč, kaj bi vi spremenili, kakšne akcije nam predlagate in... Možnosti za kritiko bo v tem anketnem kramljanju dovolj.

Čim večji bo odmev na anketo, čim več odgovorov bomo prejeli, tem bolj objektivni bodo rezultati ankete. Zato — sodelujte z nami. Bralci, krajevne skupnosti, družbene organizacije...

Seveda — da vaš trud ne bo zastonj, bomo pripravili nekaj nagrad. To, ali bo izpolnjevalec ankete dobro ali slabo ocenil NT, ne bo vplivalo na ŽREB, ki bo med vsemi prispelimi odgovori sam izbral nagrajence.

Torej — bodite pozorni! Kmalu nagradna anketa o NT!

NAGRADNA ANKETA NT

KJE SO KADRI?

Na ponedeljski seji občinske konference SZDL v Celju so razpravljali o tezah za razpravo o kadrovski politiki na 5. seji republiške konference SZDL Slovenije, o merilih za evidentiranje kandidatov za različne družbenopolitične funkcije in o sprejemu odloka o ustanovitvi in delu koordinacijskega odbora za kadrovska vprašanja pri občinski konferenci SZDL Celje.

Uvodna beseda Janka Ževarta in celotna razprava (razpravljalcev je bilo štirinajst) sta razgrnili pomen kadrovske politike v našem družbenem razvoju, zlasti pa zahtevo, da mora postati kadrovska politika sestavni del samoupravljanja. To seveda pomeni, da mora imeti tudi na tem področju družbenega dela večji vpliv delovni človek.

V zadnjih letih je bil zato razumljivo izpostavljen predvsem samoupravni način celovitega reševanja kadrovske problematike. Z družbenim dogovarjanjem med zainteresiranim: (med združenim delom, interesnimi samoupravnimi skupnostmi in drugimi družbenimi organizmi) smo dobili nekaj pomembnih dokumentov o kadrovski politiki — družbeni dogovor o štipendiranju, o izobraževanju in sedaj je v pripravi dogovor o enotnih osnovah kadrovske politike. Teze SZDL pa širše razčlenjajo pomen kadrovskih priprav v spremembah političnega sistema oziroma v napovedanem delegatskem sistemu. K odgovornemu pristopanju do izvajanja mnogih znanih stališč in načel o kadrovski politiki sodi tudi odlok o koordinacijskem odboru za kadrovska vprašanja, ki bo odslej delal pri občinski konferenci SZDL v Celju in bo pripomogel k učinkovitejšemu usklajevanju prizadevanj na področju kadrovske politike.

Ta družbena resnoba v obravnavi kadrovske problematike ni naključna. Tudi Celje ugotavlja izreden kadrovski deficit in v sedanjih ekonomskih razmišljanjih niso več v ospredju razvojni programi delovnih organizacij ali pa problem kapitala, temveč kje dobiti ustrezne kadre za uresničenje ambicioznih gospodarskih načrtov. Naložba v človeka je najboljša naložba, naložba v znanje postaja osrednje gibalo vsakega razvoja.

Razveseljivo je, to je konferenca pokazala, da se odnos do kadrovskega načrtovanja spreminja. V večini delovnih sredin že spoznavajo, kaj dolgoročno pomeni načrtno urejanje razmer v kadrovski politiki. In če danes vseeno ugotavljamo, da ima Celje odločno premalo štipendistov na število delovnih mest, da bo pripravništvo moralo doživeti spremembe, da se stalno evidentiranje kandidatov še ni uveljavilo, da kasnimo z vsebinskimi pripravami na delegatski sistem, da ekstenzivno zaposlujemo in podobno, pomeni, da vsi sprejeti družbeni dokumenti o kadrovski politiki zahtevajo še načrtnejše izpolnjevanje. Še več stalnih pregledov, kdo jih uresničuje in kdo ne.

Na seji občinske konference SZDL v Celju so tudi izvolili Emila Rojca za nestalnega člana republiške konference SZDL in podprli kandidaturo Mitje Ribičiča za predsednika RK SZDL.

- nd

Slovenske konjice

SAMOPRISPEVEK!

Krajevni samoprispevek za graditev izobraževalnih objektov v konjiški občini je bil vpeljan za preteklo petletno obdboje od 1968 do 1973, poteče aprila meseca.

Kljub naporom občanov, občinske skupščine in družbeno političnih organizacij, da nadoknadijo zamujeno, v tem času jim ni uspelo realizirati vsega programa, ki so si ga zadali v petletnem obdobju. Ni jim uspelo realizirati najnujnejšega — urediti osnovnošolstvo tako, da bi vpeljali vsaj eno in pol izmenični pouk, ki je pogoj za podaljšano delo v šoli.

Velika nuja po obnovitvi se kaže tudi pri kulturnih domovih. Ti so v vsej konjiški občini zastareli in neuporabni, če se tega izraza poslužimo zato, da povemo, da je danes urejena centralna kurjava pogoj za normalno delo.

Na področju komunalne dejavnosti je vrsta potreb, ki pa presegajo zmogljivosti posameznih krajevnih skupnosti. Nujna je obnova celotnega kanalizacijskega in vodovodnega omrežja, ki že nekaj let vzbuja skrb komunalnim strokovnjakom. Naj naštejemo, da ob večji motorizaciji tudi ceste kličejo po asfaltnih preoblekah? Pa mostovi, rekreacijski objekti, parki, ki nikoli niso prišli do veljave, čeprav danes že skrb za čisto okolje zahteva svoje?

Občinska skupščina je na svojem zasedanju lani julija temeljito pretresla dosedanja vlaganja v šolske objekte in sredstev samoprispevka in ugotovila, da po programu niso bila vsa realizirana. Iz tega je po temeljitem premisleku sledil sklep, da se samoprispevek podaljša za naslednje petletno obdobje 1973 — 1978.

Skupščina je tudi sklenila, da se objekti, ki bi se moral po programu dograditi do konca aprila 1973, dogradijo v breme kreditov in posojil, ki jih bo najela občina.

Novo zastavljeni program za naslednjih pet let (o tem bomo še pisali), ne bo tako prevzel nobene obveznosti iz prejšnjega programa.

T. S.

NAŠI ZNANCI

PIŠE DRAGO MEDVED

VOJO DJINOVSKI

To je bilo predvsem proučevanje surovin in različne druge raziskave. Vojo je na primer pričel s proizvodnjo svinčenega stekla, kajti pred vojno so zelo malo ali skoraj nič delali na tej osnovi. Tako se je receptura svinčenega stekla v Rogaški ustalila nekje okoli petdesetega leta in isto recepturo uporabljajo še danes.

Okoli leta 1948 pa so v Rogaški pričeli z izvozom, in ko Vojo pomisli, da je bilo pri takratnih desetih loncih sposobnih za izvoz od štirideset do petdeset kosov, se nasmehne Danes gre v izvoz tudi 30.000 kosov dnevno. Res pa je, da je bil takrat kolektiv majhen, sploh v primerjavi s številom zaposlenih v sedanjem času. Toda Vojo ugotavlja, da je bil kolektiv, kakor je bil majhen, zelo homogen, zelo strokovno usposobljen, obrtno, ročno delo je bilo zelo kvalitetno, verzirano. In leta 1947 so ustanovili steklarsko šolo in tako se je pričelo, lahko bi temu rekli — organizirano šolanje kadrov. Takrat je bilo pri eni peči osemdeset steklarjev, danes jih je štiristo. Takrat je brusilo kristal dvajset ljudi, danes to delo opravlja dvesto ljudi itd. Morda zveni malce čudno tole naštevanje podatkov, primerjav, a vendarle le takšni konkretni podatki, pa čeprav so v obliki suhoparnih številk, lahko zelo približajo jasnejšo sliko razvoja rogaške steklarne! Z vsem tem pa je v vsakem trenutku tesno povezano delo Voja Djinovskega. Ure in ure preživete v tovarni, pri pečeh in drugje so pripomogle k temu. Včasih je Vojo pripotoval iz Beograda in šel tako v tovarno. Bil je pri pečeh ali v laboratoriju do polnoči. Doma niti niso vedeli, da se je vrnil. Bili so to časi, ko se je kolektivu zdelo normalno delati trideset nedelj. In še bi lahko našteval številne primere, ko je kolektiv z Vojem na čelu z voljo in zavestjo izpolnjeval najštevilnejše naloge pod nenormalnimi razmerami — gledane seveda z današnjega zornega kota. Naslednje leto bodo imeli v steklarni tri sto brusilcev, ko bo stekla proizvodnja tudi v Kozjem. Namreč, prejšnji lastnik je zelo pazil na to, da ni preveč delavcev brusilo kristal. To je bilo delo njegovih miljenčkov in ga ni mogel vsakdo opravljati. Se njegova žena ni mogla priti do kristala, danes pa je v brusilnici veliko žensk.

Tako je teklo delo. In to zelo dobro. To pa je bil tudi glavni razlog, da je Vojo kot Ljubljančan ostal v Rogaški Slatini. Videl je sposobnost kolektiva in želel z njim delati. Je pa tukaj nekaj bistvenih zanimivosti. Steklarji so namreč znani po tem, da so bolj »zaprti« — nikoli ne razlagajo na veliko o »umetelnosti« svojega dela. Vojo pa je bil pravzaprav prvi tujec v tovarni. Ostali so bili vsi povezani, saj je to delo, ki ga opravljajo generacije. Stari oče, oče, sin, vnuk in tako naprej in presneto moraš biti priljubljen, da te sprejmejo medse. Vojo pa je bil polep tega kot mlad inženir za njih »zgolj« teoretik. Toda z izrednim posluhom in dobrim znanjem si je kmalu pridobil naklonjenost delavcev in tako so nekako drug drugega dopolnjevali in skupaj iskali boljše možnosti za delo. In tako je tudi danes — Vojin sin je v steklarni... Vsi ti »človeški« faktorji so vplivali na Vojevo neomajno odločitev, da ostane v Rogaški. Toda to je Vojevo delo v kolektivu. Nikakor pa ne moremo izdvajati njegovega dela zunaj kolektiva, saj to je vse skupaj nerazdružljivo povezano. Namreč vrsta funkcij, obveznosti, ki jih je Vojo izpolnjeval, se je vezalo na celotno delo. Samo za ilustracijo poglejmo del dolge palete Vojinih funkcij: še ko je bila trgovska zbornica, je bil član njenega upravnega odbora in predsednik sveta za nekovine, ko pa se je formirala gospodarska zbornica, je bil dvakrat član upravnega odbora, tretjič predsednik sveta za nekovine, dvakrat član upravnega odbora zvezne gospodarske zbornice, trikrat predsednik združenja steklarjev SFRJ, odbornik občinske skupščine Rogaške Slatine, odbornik okrajnega ljudskega odbora, trikrat odbornik šmarske občine, podpredsednik te skupščine, predsednik Zveze borcev v Rogaški, član sekretariata partijske organizacije, predsednik Partizana in kdo bi še vse našteval. Sam Vojo se sprašuje, kako je pravzaprav vse to povezoval... Človek je zapustil svoje življenjsko delo kolektivu, družbi, tu je še družina. Pred štirimi leti mu je umrla žena in se je čez dve leti ponovno poročil. V njem je ostala odločitev, da bo tudi, ko bo upokojen, čeprav si to težko predstavljam, kako bo to Voju uspelo... ostal v Rogaški, kjer si zida hišo, svoj dom, v katerem bo delal. Da, ko bo v zasluženem pokoju, se bo lotil pisanja jugoslovanske tehnologije stekla na podlagi dolgoletnih teoretičnih in praktičnih izkušenj. Se ima v sebi občutek dolga do svojega področja dela, do svojih ljudi, ki so mu bili v življenju in delu prva in zadnja skrb. In takšnega ljudje tudi poznajo in takšnega so sprejeli medse, za vse čase.

KONJICE

Predavanja za delavke

V tem mesecu so pri Delavski univerzi pričeli z rednimi predavanji v drugem letniku konfekcijske šole, v katerem se 22 mladih deklet usposablja za kvalificirane delavke obrata KOKO v Konusu. Predavanja bodo trajala do 20. junija. Sledilo bo delo v proizvodnji, naslednje leto pa bodo ob tem času nadaljevale s šolanjem, nakar bodo sledili zaključni izpiti. Poučujejo jih strokovni sodelavci na delavski univerzi.

Za dekleta je ta način izobraževanja zelo koristen pri tem pa jim čas učenja ne dela preglavic in tudi stroškov prevoza ne trpijo same.

V. I.

OSAMLJENI PRIMERI

O tem, da teče uresničevanje ustavnih dopolnil v delovnih organizacijah našega območja izredno počasi, smo že veliko pisali in govorili. Napak bi bilo posploševati in trditi, da je tako v vseh delovnih organizacijah, kajti to prav gotovo ne drži. Toda izjeme pravilo le potrjujejo. Nadalje je res tudi to, da so že najodgovornejši družbeno politični dejavniki opozarjali na to, da stanje na tem področju ni zadovoljivo in da razlogi za preveliko prepočasnost niso utemeljeni.

Nikakor pa ne bi bilo prav, če bi skušali problematiko uresničevanja ustavnih dopolnil zreducirati zgolj na to, da delo prepočasi napreduje. V tem primeru, ko gre za tako pomembno družbeno akcijo, ki bo odločilno vplivala na odlike in vsebino naše socialistične demokracije tudi v bodoče, gre še za kaj več. Gre tudi za vsebinske probleme in ne nazadnje seveda tudi za idejno politične, ki zahtevajo posebno analizo. Vse preveč je v naših ljudeh, posebno pa še v glavah nekaterih, zasidrano prepričanje, da je celotna problematika uresničevanja ustavnih dopolnil zreducirana zgolj na ustanavljanje temeljnih organizacij združenega dela. Prav gotovo je to ena pomembnih nalog, ki je ne smemo poenostavljati in zanemarjati. Ni pa edina. In v tem je eden izmed pomembnih problemov s področja uresničevanja ustavnih dopolnil. Kot da so v delovnih skupnostih pozabili, da smo sprejeli vrsto amandmajev, ki terjajo bistvenih in korenitih sprememb v doslej ustavljenih odnosih tako znotraj delovnih organizacij, kakor tudi na področju njihovih odnosov do širše družbene skupnosti. Razprava o bodoči stanovanjski politiki je že nekoliko upoštevala 33. ustavni amandma. **Kaj pa ostali? Kaj je na primer z uresničevanjem 31. ustavnega dopolnila, ki govori o nalogah delovnih skupnosti ter njihovih odnosih do krajevnih skupnostih, kjer člani posameznih kolektivov živijo? Le bore malo je bilo storjenega tudi na tem področju.**

V žalski občini na primer, kjer so pri uresničevanju ustavnih dopolnil že dosegli pomembne rezultate, je samo ena delovna organizacija, in sicer Tekstilna tovarna Prebold, ki je tudi v tej smeri že storila konkretne ukrepe. **Da bi izenačili člane kolektiva v tem, kakšne pogoje življenja imajo zunaj podjetja, kako se razvijajo njihove krajevne skupnosti, ne samo tista, kjer tovarna stoji, so se že odločili, da bodo v letošnjem ter vseh prihodnjih letih delili sredstva krajevnim skupnostim pač glede na to, koliko je iz te ali one krajevne skupnosti v podjetju zaposlenih delavcev.** Uresničevanja takih stališč ne izhaja samo iz 31. ustavnega dopolnila, bo pa seveda omogočilo, da se bodo v bodoče ustrezno komunalno razvijali tudi ostali manjši kraji, od koder prihajajo delavci na delo v tovarno.

Krivično bi bilo trditi, da tu in tam tudi v preteklosti ni bilo podjetij, ki so tako ali drugače uresničevala to načelo. To je bilo zgolj spontano in rezultat spoznanja, da je treba pomagati tudi obrobnim krajem, ne pa samo večjim središčem. Preboldski primer pa je korak naprej, ker načrtovano delo izhaja iz upoštevanja družbenega položaja samoupravljalca — tako kot delavca v tovarni, kakor tudi kot občana v krajevni skupnosti. Žal so taki primeri še precej osamljeni.

Uresničevanje ustavnih dopolnil ni zgolj ustanavljanje TOZD, temveč veliko več. In na to pri našem konkretnem delu nikakor ne smemo pozabiti. Čas in odnosi v naši družbi terjajo celovito akcijo za uresničitev dopolnil, družbeno politične organizacije pa se morajo v to tvorneje in odgovorneje vključiti kot doslej.

BERNI STRMČNIK

Ob 20-letnici krvodajalstva

KRI S TRADICIJO

Medvojna in povojna medicina je bila pri nas pod vplivom nemške medicine. Ta pa je bila ravno na področju krvodajalstva še zelo v povojih. Zahodne države so imele že znatne uspehe, v Nemčiji in pri nas pa smo le capljali za njimi.

Nesluten razvoj je naša medicina, ki se je ukvarjala z ohranjevanjem krvi, zabeležila šele takrat, ko je začela svojo pot.

Strokovna dognanja, ki so bila v naprednih državah že sprejeta, so pri naših strokovnjakih vzbudila zanimanje.

Dolga je bila pot od prvih začetkov do današnjih najbolj strokovnih metod. Še daljša pa je bila steza, čeprav časovno kratka, od plačanega odvzemanja krvi do brezplačnega humanega dejanja. V prvem navdušenju po vojni je bilo veliko prostovoljnih krvodajalcev. Ko se je navdušenje poleglo, krvi pa je primanjkovalo, so kri drago plačevali. Prišlo je tudi do špekulacij in med zravstvenim osebjem je vzklila misel, naj postane dajanje krvi zavest delovnih množic in vsakega posameznika. Organizacijo je prevzel Rdeči križ in leto, ki je postalo prelomno, je bilo leto — 1953, ki se je zapisalo v zgodovino krvodajalstva z zlatimi črkami.

Letos slavimo dvajsetletnico, ko je naše krvodajalstvo brezplačno. Kratka doba, ki pa je že prišla v zavest naših ljudi, tako da je danes krvodajalska akcija v vsakem kraju nekaj čisto samo po sebi razumljivega. To je zasluga danes anonimnih ljudi, ki so našli toliko časa, da so znali v vsakem posamezniku zabrenkati na tisto struno, ki je v vsakem človeku skrita — na solidarnost, pomoč do sočloveka.

Ko danes praznujemo dvajsetletnico, pogosto ugotavljamo, da v organizaciji Rdečega križa še danes delajo isti ljudje kot na začetku. Njim, posebno njim, gre vsa zahvala za opravljeno delo, ki je terjalo obilico prostovoljnih ur. Opravljali so pionirsko delo in ledino preorali tako, da je danes lažje sejati. Danes je dajanje krvi že tradicija, ki je pognala korenine v kratkem obdobju dvajsetih let.

Z. STOPAR

Celjski proračun

20 MIO ZA KOMUNALO

IZ RAZGOVORA S PODPREDSEDNIKOM OBČINSKE SKUPŠČINE MARJANOM AŠIČEM: MOSTOVI — MAGISTRALA, VZHOD — POKOPALIŠČE — ZELENICE — CESTE — REGULACIJA VODA

Lani je celjski občinski proračun namenil visoka sredstva za razna komunalna dela. In če k temu dodamo še sredstva namenskih skladov, ugotovimo, da je bilo lansko leto pravzaprav rekordno. Pa tudi rezultati, četudi nekatera dela, zlasti pri gradnji mostov čez Savinjo, še niso končana.

Kako bo letos? Kolikšna sredstva bodo potrošena za komunalna dela in katera so tista, ki zaslužijo največjo pozornost? To so bila vprašanja, ki smo jih zastavili podpredsedniku občinske skupščine, Marjanu Ašiču:

»V skupnem znesku bomo tudi letos potrošili približno enaka sredstva kot lani, sicer pa nekoliko manj iz komunalnega proračuna, zato pa nekoliko več iz prispevka za uporabo mestnih zemljišč. To tudi zavoljo tega, ker smo lani razširili območje, kjer pobiramo ta prispevek in ker je bila povečana osnova za izračun tega prispevka.

Tako predvidevamo, da bomo iz komunalnega proračuna porabili okoli 9 milijonov dinarjev, iz prispevka za uporabo mestnih zemljišč 5 milijonov in iz cestnega sklada okoli 6 milijonov dinarjev. To so seveda približne številke, saj se zgodi, da je včasih tega denarja manj, lahko pa tudi več.

Iz sredstev komunalnega proračuna bomo letos financirali predvsem lani začeta dela in jih tudi dokončali. To so mostovi, četudi že stojijo, vendar še niso povsem urejeni priključki. Nekoliko več denarja smo vsaj v predlogu preračuna namenili za javno snago, za urejevanje zelenih površin v mestu in za prometne znake oziroma semaforizacijo. **Precej sredstev smo namenili, seveda v predlogu, za ureditev in razširitev mestnega pokopališča.** Tu si bomo pomagali s posojili. Zadeva je več kot nujna, saj se zna Celje v naslednjih letih znajti v nezavidljivem položaju. Predvidevamo, da bi letos za pokopališče porabili 1.5 milijona dinarjev.

S pomočjo kredita bomo namenili 50 milijonov starih dinarjev za nabavo požarne lestve, ki je v Celju nujno potrebna .

Iz prispevka za uporabo mestnih zemljišč in cestnega sklada bomo letos v glavnem financirali začetek izgradnje ceste »magistrale-vzhod«. To je cesta od Mariborske mimo industrije do Teharij. Za ta dela bomo letos odšteli okoli 7 milijonov dinarjev. Pri financiranju teh del bo sodeloval tudi republiški cestni sklad z okoli 3 milijoni dinarjev.

Vrh tega bomo letos precej sredstev namenili za asfaltiranje makadamskih cest. Največ bomo vložili za cesto do Šmartna v Rožni dolini, kjer bo cesta urejena, vsaj tako kaže, do občinskega praznika. Osrednja proslava 20. julija bo namreč v tem kraju.

V načrtu so še zaostanki te preteklega leta, to je cesta v Bukovemžlaku, in če bodo pri teh delih s prispevki sodelovali tudi občani, bodo prišle na vrsto še druge ceste. Vendar veliko si ne smemo obetati, kajti predvideni načrt je že takšen, da bo zahteval vsa razpoložljiva sredstva.

To so v glavnem večja dela. Seveda pa ob njih ne bodo izostala vzdrževalna dela, manjša asfaltiranja kot na primer tudi Groharjeve ulice in Aljaževem hribu alj Grünove v Selcah. **Razen tega bomo morali prestaviti Ipavčevo ulico zaradi odloka o ureditvi prometa v mestu,** ki predvideva, da je cesto mimo bolnice treba zapreti za javni promet. Zato bomo morali napraviti novo cesto z Dečkovo proti jugu.

Naj v tej zvezi še povem, da Šlandrov trg zaenkrat ni v načrtu za preureditev. Gre tudi za dejstvo, da ta za dela nimamo denarja, druga okolnost pa je seveda promet. Morda bomo letos tu namestili le semaforje in tako oblažili prometni vrvež. Toda odločitve o tem še ni.

Naj v tem delu ne izostane še ugotovitev, da dajemo za ureditev celjskih voda iz proračuna vsako leto po sto milijonov starih dinarjev. Tako delamo že sedem let. Z družbenim dogovorom o nadaljnjih delih pri urejanju celjskega vodnega vozlišča, bomo dela seveda nadaljevali. Pri tem gre za dela na Savinji do Levca v dolžini 2,8 km, na vzhodni Ložnici, Hudinji in Sušnici.«

M. BOŽIČ

VPRAŠANJE JAVNEMU DELAVCU

TOVARIŠ MILAN ČRETNIK, PREDSEDNIK DELAVSKEGA SVETA KMETIJSKEGA KOMBINATA ŠENTJUR PRI CELJU

Kmetijske delovne organizacije so pri uveljavljanju in uresničevanju ustavnih dopolnil v posebnem položaju, ki se razlikuje od drugih delovnih organizacij. Ravno zato bi naše bralce zanimalo, kako je uresničevanju ustavnih dopolnil pristopil vaš kolektiv, kako daleč ste zlasti pri ustanavljanju temeljnih organizacij združenega dela. Posebej bi bilo zanimivo vedeti, kako bo ustreženo samoupravnim pravicam kmetov-kooperantov, do kakšne mere in v kakšni obliki? Prepričana sem, da imate spričo znane aktivnosti v tej smeri že dovolj izkušenj in spoznanj, ki bi jih v odgovoru posredovali bralcem našega časnika.

DOMINIKA POŠ,
novinarka NT

ODGOVOR JAVNEGA DELAVCA

UREDNIŠTVU NT!

Milan Božič je vprašal predsednika občinskega sodišča v Celju, kako je s sumi kraje v samopostrežnih trgovinah.

Pri obravnavanju vprašanja v zvezi s tatvinami v samopostrežnih trgovinah moramo imeti v vidu določila Ustave in zakonitih predpisov, po katerih postopajo sodišča in organi pregona, na drugi strani pa določila Ustave in zakonitih predpisov, ki govorijo o notranji kontroli v podjetjih, samozaščiti itd.

Državljan je tako po Ustavi kot po zakonu o kazenskem postopku spoznan za storilca kaznivega dejanja šele takrat, ko je ugotovljeno s pravnomočno sodbo. Lahko pa obstoji utemeljen ali neutemeljen sum, da je storil kaznivo dejanje, ki ga je pa šele potrebno dokazati. Res je, da Ustava določa tudi to, da državljani uživajo svobodo, da je protiustavna vsaka samovoljnost, ki krši in omejuje to svobodo in vse človekove pravice, ki jih ima po Ustavi.

Vendar pa, kot sem že povedal, Ustava in zakoniti predpisi, ki izhajajo iz Ustave, čuvajo družbeno lastnino kot bazo naše socialistične družbe. In prav zato je ustavna dolžnost vsakega delovnega človeka, kot samoupravljalca, da ščiti družbeno lastnino in to še posebej, v kolikor mu je zaupana, oziroma v kolikor zanjo odgovarja. Zelo veliko, posebno v sedanjem času, se govori o samozaščiti in delavski kontroli v delovnih organizacijah. Le-te imajo določila v zvezi z notranjo kontrolo in samozaščito v svojih statutih in drugih samoupravnih aktih, ki so prav tako zakoniti predpisi za delovno organizacijo. Glede na način poslovanja imajo taka določila tudi samopostrežne trgovine. Ta določila nalagajo delavcem v samopostrežnih trgovinah dolžnost, da ščitijo in skrbijo za družbeno lastnino, ki jim je zaupana, torej tudi za artikle, ki jih prodajajo. Kako je organizirana taka kontrola, bi najbrž najbolj lahko povedali direktorji trgovskih podjetij ali pa njihovi pravni strokovnjaki, saj se sodišče v te podrobnosti ne more spuščati. Kot mi je znano, so ponekod tudi opozorila. Iz dela na sodišču vemo tudi, da so kraje v samopostrežnih trgovinah precejšnje. Zato so delavci teh trgovin dolžni skrbeti, da do tega ne prihaja.

Vsakdo od nas ve, da obstoji v samopostrežnih trgovinah glede na zgoraj povedano taka kontrola. Moje osebno mnenje je, to pa bi se dalo tudi zagovarjati s splošno veljavnimi pravnimi normami, da se občan podvrže taki kontroli, čim vstopi v samopostrežno trgovino, saj se zavestno odloči, da lahko do take kontrole pride tudi pri njem. Zato tudi ni smiselno njegovo poznejše razburjanje.

Mnenja sem, da je delavec glede na zgoraj navedeno v samopostrežni trgovini pravilno ravnal, če pozove osebo, za katero posumi, da je vzela kak artikel na nedovoljen način, diskretno in konkretno, torej tudi, v kolikor jo vljudno pozove v pisarno svoje trgovine. Pri tem pa moramo imeti v vidu, da lahko kupec da s svojim upiranjem takemu diskretnemu pozivu pozneje povod za to, da lahko s tem vzbudi pozornost ostalih kupcev ali pa izzove nekorekten odnos delavca samopostrežne trgovine. Mnenja sem, da kupcu ne bi bilo potrebno nasprotovati takemu diskretnemu pozivu ter vzbujati pozornost pri ostalih kupcih, še posebno, če ni ničesar vtaknil v žep. Kupec bi lahko celo zahteval, da se izvrši pregled pri sami blagajni in bi s tem odpadel vsakršni sum ostalih kupcev, da je kaj takega storil.

Če pa pride pri tem do nekorektnega in žaljivega odnosa delavcev samopostrežnih trgovin nasproti kupcu in če se kupec čuti užaljenega, ima pravico tožiti omenjenega delavca zaradi kaznivega dejanja zoper čast in dobro ime. Prav tako pa se tudi lahko pritoži pri predpostavljenih organih v omenjeni trgovini. Dolžnost delavcev v samopostrežnih trgovinah pa je tudi ta, da pri kraji artiklov večje vrednosti podajo ovadbe zoper storilce pristojnemu občinskemu javnemu tožilcu.

ZDENKO PAVLINA,
predsednik občinskega sodišča
v Celju

Odmev

NIČ NISMO VRNILI!

Več časopisov je »pohvalilo« delavce Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje v Celju, da smo v celjski regiji edina od 108 delovnih organizacij, kjer smo vrnili v decembru 1972 »neupravičeno izplačane«, oziroma »dodatne«, oziroma »s kršitvami izplačane«, oziroma »špekulativno izplačane« itd. osebne dohodke. Četudi smo opisani kot edini spokorniki, ki so še pravočasno zavedli svoje napake, moramo javnost razočarati s tem, da se svoji spokornosti in pohvali javno odpovedujemo. Delavci Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Celje izplačanih osebnih dohodkov namreč nismo vrnili, ker nismo nič več prejeli, kot nam gre.

Kot prejšnja leta, smo tudi letos zadnji osebni dohodek v letu 1972 (za december) izplačali **v dveh obrokih** in sicer polovico dne 19. 12. 1972. drugo polovico pa dne 10. 1. 1973.

Ko je pred leti zdravstvenemu zavarovanju tako primanjkovalo obratnih sredstev, smo se na zavodu odločili, da bomo izplačevali lastne osebne dohodke zadnji, to je 10. v mesecu za pretekli mesec in skrbeli za to, da so bili vsi, ki dobivajo osebni dohodek iz teh družbenih sredstev, pred nami na vrsti. Šele sedaj prehajamo na **normalni in običajni** način izplačevanja osebnih dohodkov, to je prvega v mesecu za pretekli mesec.

Zato nas je tembolj prizadelo tako pisanje, ki nas prikazuje med tistimi delovnimi organizacijami, kjer »morajo denar vrniti in odgovorne komuniste poklicati na odgovornost«.

Upravičeno sedaj pričakujemo, da bodo — skladno s svojo družbeno politično odgovornostjo do preverjanja podatkov in objektivnega obveščanja javnosti — popravili svoje »neupravičene «očitke tisti, ki so o nas pisali to, kar ni res ali pa dajali informacije, ki niso točne.

PREDSEDNIK SVETA ZAVODA
LEON LAZAR,
dipl. upr. pravnik 1. r.

ODGOVOR:

Slehernega odziva na naše pisanje smo veseli, zato nas je razveselil tudi vaš odgovor. V razjasnitev nastale situacije pa morda le to. Novinar je vsekakor dolžan, k temu ga zavezuje tako zakon o tisku kakor novinarski kodeks informacije preverjati. Viri naših informacij so različni. So takšni, ko je informacije potrebno dodatno preverjati, so tudi takšni (in tako je bilo v tem primeru), ko tega nikakor ni treba. Če ima novinar pred sabo fotokopijo nekega uradnega dokumenta, potem je sleherno preverjanje za komentiranje verjetno odveč. V tem konkretnem primeru izplačil po zamrznitvi še celo, kajti predstavljajte si lahko, kakšen konglomerat dokazovanj in opravičevanj izplačil v decembru bi dobili, če bi na primer klicali v vse delovne skupnosti in se pozanimali, za kaj so to storili? Izhajali smo iz dejstev in tako je bilo tudi v vašem primeru. Če niste izplačali (in seveda tudi ničesar vrnili) potem je zadeva več ali manj urejena, kajti javnost vašega primera prav gotovo ni obsojala. Nasprotno!

Če se čutite prizadetega, »ker vas naše pisanje prikazuje med tistimi delovnimi organizacijami, kjer morajo denar vrniti in odgovorne komuniste poklicati na odgovornost«, kot ste zapisali v odgovoru, potem vas moramo opozoriti, da gre za nesporazum. Iz našega članka jasno izhaja, da se to v nobenem primeru ne nanaša na vas, temveč na vse ostale. To je menda iz članka več kot dovolj razvidno!

ODGOVOR JAVNEGA DELAVCA

TOVARIŠ BERNI STRMČNIK:

Berni Strmčnik je vprašal Toneta Laznika direktorja Savinjskega magazina v Žalcu, kako je z združevanjem gostinstva in trgovine in kako z izgradnjo gostinsko-rekreacijskega centra.

Vzroki za ustanavljanje ali ukinjanje nekega gostinskega obrata so običajno isti; potrebno je tržišče, kupna moč, sredstva ali poslovni prostori in predvsem sposoben kader. Vsi trije pogoji morajo biti združeni v zadostni količini, vsak zase ali celo dva še ne pogojujeta poslovanja.

V Braslovčah je bil vzrok za ukinitev bifeja in kuhinje izredno majhen promet, ki ni omogočal nikakršne reprodukcije vloženih sredstev kljub sposobnemu personalu. Gostinske usluge kraja (razen kuhinjskih) pa niso bile okrnjene in kapacitete še vedno niso izkoriščene 50 odst.

V bodoče se bomo ravnali po raziskavi in oceni tržišča, pri odpiranju in ukinjevanju novih lokalov pa bo odločujoče še pomanjkanje strokovne delovne sile v celotnem gostinstvu.

Na področju naše občine je namreč nad 80 gostišč, bifejev in obratov družbene prehrane, kjer tri četrtine zaposlenih nima odgovarjajoče kvalifikacije. V 69 zasebnih gostinskih obratih in obratih družbene prehrane je ena sama učenka. Naše podjetje ima 21 učencev gostinske šole, kar pa bo na izboljšanje strukture vplivalo šele čez nekaj let.

Smatram, da ima gostinstvo na našem področju večjo masovnost kot marsikatera druga dejavnost, manjka pa kakovosti in pogojev za kakovost. Vsakega polnoletnega občana čaka vsaj en stol ali prostor pri šanku. Kaj več o tem bi verjetno lahko odgovorili socialni delavci, zdravniki v Vojniku in v podjetjih, kjer imajo socialne probleme zaradi alkohola.

V času, ko nam primanjkuje zdravnikov in učiteljev zaradi stanovanj, ko ni otroških vrtcev (imamo jih 10 s 500 mesti) bi pri takšnem številu gostišč verjetno lahko še katero preuredili v stanovanje ali vrtec.

Trgovsko gostinsko rekreacijski center je zagotovo zelo perspektivna in dobra zamisel. Naše podjetje je zainteresirano, da v izgradnji centra sodeluje z večino svojih sredstev, izvzemši najnujnejše za tekoče potrebe ostalih obratov — Tabor, Prebold 1, Žalec 3, Pirešica, Hmeljar. Za sodelovanje v centru imamo že izdelan program za cca 2000 kv. m. prodajnih površin.

Izgradnja oziroma začetek gradnje pa je odvisen od spremembe predpisov za investicijska vlaganja v trgovini, zaradi katerih verjetno večina zunanjih potencialnih investitorjev odklanja sodelovanje v izgradnji centra. Takšno stališče investitorjev je razumljivo, če upoštevamo samo nekatere omejitvene predpise:

— investitor mora plačati 30 % polog iz svojih skladov od vseh investicij;

— garancijski polog za eventualne prekoračitve znaša 10 %;

— prispevek za energetiko 20 %.

Nadalje morajo podjetja do leta 1975 formirati lastna obratna sredstva v višini povprečnih lastnih zalog, kar predstavlja skoraj dvoletne sklade. Zamrznitev cen oziroma marž in zmanjšanje kondicij ter krajši plačilni roki dobaviteljev pa bodo sklade in dohodek podjetij še zmanjšali.

Zagotovitev sredstev ali sprememba predpisov za vse navedeno in še za poiraižitve gradbenih storitev je torej pogoj za ponovna investicijska vlaganja v trgovini.

Direktor Savinjskega magazina Žalec,
Tone Laznik

Ob 20-letnici GORENJA

NESLUTEN RAZVOJ

Obdobje dvajsetih let je v današnjem času nekaj, čemur skoraj ne posvečamo pozornosti. To je čas, ko otrok dozori v mladeniča, čas ki lahko v življenju posameznika pomeni veliko, lahko pa tudi ne. Podobno je tudi s kolektivi. So podjetja, kjer se v dvajsetih letih, ko se ne zamenja niti ena generacija, ne pozna veliko, so pa podjetja, ko jim tudi tako kratko obdobje pomeni čas ogromnega razvoja in napredka.

Kje je tisto leto 1953, ko so v majhni vasici Gorenje pričeli z izdelovanjem lesenih sadnih mlinov in kasneje s proizvodnjo prvih štedilnikov na trda goriva. Kdo izmed prvih osmih delavcev izpred dvajsetih let je lahko videl vizijo današnjih dni, kdo si je predstavljal giganta, vodečega v današnji industriji bele tehnike. Nihče! In vendar so se tod našli ljudje, ki so z delom svojih rok tkali niti neslutenega razvoja, ljudje ki so iz leta v leto realneje načrtovali pota in smeri bodočega razvoja. Kdo si je ob mlinu za sadje z imenom »Gorenje« lahko predstavljal visokotehnološko zahtevno in kvalitetno proizvodnjo barvnih TV sprejemnikov današnjega programa? Nihče! In vendar so tod bili ljudje, z njimi lastnim ustvarjalnim poletom, ki so kot otrok ko zlaga domine, tkali mozaik razvoja, ki je Gorenje danes uvrstil tja, kjer se nahaja.

Trdno je delal, zaupal strokovnjakom, ki jih je bilo iz dneva v dan več, zaupal je računici in odločitvam, ki so se do včeraj zdele še povsem neuresničljive. Večal se je kolektiv, rastel je obseg proizvodnje in družina proizvodnega programa je bila s slehernim letom bogatejša za nove in nove proizvode, ki so prihajali na tržišče. Milijon gospodinjstev širom naše domovine je tesno povezano z imenom kolektiva, ki je praktično pričel iz ničl!

Nikdar zadovoljni z doseženim, vedno stremeč za napredkom, uresničujoč zahteve moderne tehnologije in ob razvejanem sistemu upravljanja, so člani kolektiva Gorenja znali povezati v svojo sredino tudi druge kolektive. Če je za razvoj Gorenja značilen njegov skokovit napredek iz leta v leto, potem je za njegovo rast vezan tudi nenehno prisoten interes po integracijah. Tudi tod niso nikdar oklevali. Drugod so o integracijah veliko govorili, v Gorenju so na tem področju veliko delali in rezultati tega so danes vidni na slehernem koraku. Od Subotice, do Radgone od Mute, do Slovenj Gradca se raztezajo udi Gorenja. Tisoči zaposlenih hite dnevno skozi tovarniške obrate, poprijemajo za delo.

»GORENJE« je danes gigant, gospodarski člen v naši družbi, ki zavzema enega najvidnejših mest. Preko 325 milijard starih dinarjev družbenega proizvoda bo ustvaril kolektiv v letošnjem jubilejnem letu, od tega več kot dve tretjini v matičnem Velenju.

Skupščina ZB NOV

VEDNO SLOŽNI!

Kot smo že poročali je bila pred dnevi v Celju redna skupščina ZB NOV. Kako trdna in v naš čas vsajena je ta organizacija, dokazuje že udeležba. Samo dva delegata sta izostala, ne da bi se prej opravičila. Poleg predstavnikov političnih organizacij skupščine v občini je zboru nekdanjih borcev prisostvoval tudi nekdanji komandant slovenskih partizanov, narodni heroj Franc Leskošek-Luka.

Predsednik občinske organizacije ZB NOV, narodni heroj Franc Rojšek-Jaka, je v uvodnem govoru povezal poročilo o delu organizacije v preteklih dveh letih z bodočimi nalogami. Le-teh ni malo, pa naj gre za pereče družbene probleme današnjega časa ali nerešene probleme borcev. Med najvažnejše naloge v prihodnosti se pred članstvo ZB NOV postavlja uresničitev napotkov iz pisma maršala Tita, boj za pristnejše in poglobljene samoupravne odnose kot poglavitni cilj oborožene revolucije, delo pri krepitvi obrambne moči in splošnega ljudskega odpora in pri oživljanju in prenašanju tradicij NOV, ne samo vojaških, marveč tudi vseh tistih moralnih sestavin revolucionarnega boja.

Skupščino ZB NOV v Celju so pozdravili taborniki in pionirji. Pionirji, ki so prinašali pozdrave vrstnikov so bili zmagovalna republiška ekipa iz II. osnovne šole, ki se je s svojim znanjem o zgodovini NOV tako zelo izkazala v kvizu »vsi vemo vse«. Pionirji in njihova mentorica so dobili od organizacije ZB knjižne nagrade v spomin in priznanja.

J. K.

Nova pridobitev

Jutri, v petek, 23. t. m. bodo v Čretu v Celju odprli nova javna in carinska skladišča. Gre za izredno pridobitev v gospodarskem dogajanju Celja, ki je nastala po združevanju sredstev sedmih delovnih organizacij. Celotna investicija v prvi fazi znaša 30 milijonov dinarjev, površina doslej zgrajenih skladišč pa 10.800 kv. metrov. Poleg tega so tu še poslovni prostori za carinsko službo, za javna skladišča ter za Intervevropo.

mb

Sadjarji v Savinjski dolini so že izkoristili prve tople dni in pričeli s čiščenjem in obrezovanjem sadnega drevja.
(T. Tavčar)

CELJE

OBLJUBA DELA DOLG

Odbornik Vinko Rebec, D brna: Ni prvič, da se oglaš o tem vprašanju. Na interve cijo skupščine je avtoturist no podjetje Izletnik obljub lo, da bosta od sredine ja arja letos dalje vozila na p gi Dobrna-Celje na jutra progi, ob šestih zjutraj, iz D brne dva avtobusa. Potnik je namreč toliko, da jih avtobus težko sprejme. N zlic obljubi se stanje do nes, 9. februarja, ni spre nilo.

Vrh tega me zanima, za je celjsko kinopodjetje us vilo predvajanje filmov v šem kraju?

Podpredsednik Marjan A (ki je sejo vodil): Kaj je tej zvezi napravila kraje skupnost? Ali je morda zah vala odgovora in pojasnili Izletnika in kinopodjetja?

Vinko Rebec: Ne!

Marjan Ašič: Ne, potem mo pa to napravili mi.

ZK v Šmarju

KOMUNISTI LE DO DVEH?

Šmarski komunisti so se prvi na območju analitično lotili problemov mladine po III. konferenci ZKJ. Z nedavno konferenco o vlogi in položaju mladih, a tudi s kritičnim izmerjanjem možnosti za politično in družbeno dejavnost mlade generacije, pa se niso zaustavili samo ob tej problematiki. Opravili so tudi prvo samokritično razčlembo popisemske dejavnosti.

V delovnih organizacijah in na terenu zaznavajo ugodnejše partijsko vzdušje. Dejavnost komunistov je večja. Spremembe v delu ZK se kažejo še drugače — v zadnjem času so ustanovili 9 osnovnih organizacij ZK, želijo pa, da bi imeli v vseh delovnih sredinah oblike partijskega dela. V Šmarju tudi ocenjujejo, da delo ZK v krajevnih skupnostih sorazmerno dobro. Morda še posebej zaradi tega, ker se šmarska ZK dosledno odloča za načelo dvojne povezanosti.

Kaj to pomeni?

Ali smemo pristajati na razmišljanja, da je dovolj, če je komunist delaven samo na delovnem mestu, v tovarni in podjetju, da se čuti organiziranega samo od 6. ure do dveh? Ali je razumljivo, se je vprašal sekretar komiteja občinske konference ZKS Šmarje pri Jelšah, Darko Bizjak, da se v Rogaški Slatini, kjer je okrog 270 članov ZK, ukvarja s krajevnimi problemi le nekaj upokojencev? Vprašanje, kje je potrebnejša in naravnejša komunistova prisotnost, v delovni organizaciji ali na terenu, je formalno zastavljeno. To je najbrž enako, kot če bi učitelj v šoli učil učence pozdravljati, ko pa bi jih na cesti srečal, bi jih poučil, da velja nauk o pozdravljanju samo za šolske prostore.

Zato moramo s pozornostjo razmišljati o načelu komunistove povezanosti oziroma organiziranosti. Razumljivo je, da bo član ZK izpolnjeval osnovne statutarne obveznosti v matični organizaciji. Ko pa se bo vrnil z dela na dom, v krajevno skupnost, v krajevno samoupravo, ne bo zaklenil vrat pred predsednikom RK, SZDL, sekretarjem ZK in drugimi krajevnimi aktivisti, ampak ga bo njegova partijska zavest zrinila v urejevanje razmer, tja, kjer začenjamo graditi naš politični sistem.

Nobena partija, zlasti pa ne naša ZK si ne more privoščiti v svojih vrstah komunistov »za določen čas«. Nespametno bi bilo seveda zahtevati, da dejavnejšim članom ZK v delovnem kolektivu ali na občinskem vrhu nalagamo še nove politične funkcije. Toda — koliko komunistov živi v anonimnosti v tovarni in v krajevni skupnosti! Vprašanje je razločno in neprozorno postavljeno — ali bi jih moral kdo odkriti?

Šmarski zagon v jasnejšo opredelitev komunistove odgovornosti za delo in življenje, kjer je zaposlen in kjer živi, ne more biti namenjen le okrog 500 članom v šmarski občini. Je lahko dobra izkušnja in dragocen napotek tudi drugim občinskim organizacijam ZK. Ne zato, ker je nekaj novega, temveč predvsem zato, ker ne bi smeli ostati le pri besednih zahtevah o spremenjanju partijskega življenja na terenu. Težko si je zamisliti potek druge faze ustavnih sprememb in utiranje poti novemu položaju krajevnih skupnosti, če ne bomo razširili politične kadrovske baze na terenu.

V oceni političnega dela ZK v Šmarju pa ugotavljajo še naslednje — izvajanje ustavnih sprememb je nezadostno (uspešno jih uresničujejo v Zdravilišču in Steklarni), manjše delovne organizacije pa celo sodijo, da ni treba nič menjati. Nekoliko bolj zadovoljni so z ustavno dejavnostjo v dislociranih obratih. Manjka pa jim strokovnih kadrov in več političnega posluha pri nekaterih vodilnih delavcih. Samokritično ocenjujejo, da je za uresničevanje ustavnih dopolnil premalo naredila tudi občinska koordinacijska komisija.

In katere naloge postavlja šmarska ZK v ospredje v tem trenutku? Poleg odločnejšega izvajanja ustavnih sprememb še naloge na področju vzgoje in izobraževanja, idejnopolitičnega usposabljanja in uresničevanja stabilizacijskih prizadevanj — ta pomenijo na Šmarskem borbo za hitrejši razvoj njihovega zaostalega in nerazvitega območja. -nd

Slovesnost ob odhodu

Pred dnevi je sekretar medobčinskega sveta ZK iz Celja Janez Zahrastnik pripravil skromno in prisrčno slovesnost ob odhodu laškega župana Mihe Prosena na novo delovno mesto. Kakor je znano, odhaja Miha Prosen na novo delovno mesto v laško Zdravilišče. Predsedniku občinske skupščine so se za njegovo dolgoletno in politično delo zahvalili tudi Cveto Knez, Rudi Grosar in Jože Kos.

obrazi

NACE GREGORČIČ

Kako v kratkem sestavku zaobjeti pestro in bogato življenje 55-letnega učitelja? Kako povedati tisto, najti pravilen izraz za plejado lastnosti, ki se pod skupnim imenovalcem njegovega življenja zapišejo kot dobrota in pravičnost?

Takega danes ohranjajo v spominu vsi njegovi učenci (pri učitelju je napisati — vsi, zelo pogumno), in takega bodo ohranili tudi tisti, pri katerih, kot pravi sam, mu že pojenjujejo moči.

Učitelj Nace, naj ne zameri, če smo tako zapisali, ni bil rojen v rodovini, ki bi mu že ob rojstvu določila poklic. Če bi za njegovo življenjsko pot rekli, da je trnjeva, bi bil to le banalen izraz za vse tisto, kar je oblikovalo mehak značaj in krepko držo.

Rojen pod tujo streho, čeprav v domači vasi Vrsno kot potomec slavnega Gregorčičevega rodu, se je zapisal med proletariat s »klanca siromakov«. In ko se je iz njega prebil, ko je štiri leta služil kot krojaški vajenec, da si je lahko privoščil hlače, ko je stiska in beda trkala v njihovo devetčlansko družino, ko je bila namesto večerje pogostokrat le pojoča pesem, ki so si jo zapeli za pogum — takrat je že dalj časa bival v Celju in prijel za vsako delo, ki se mu je nudilo na pot. Bil je tudi gabrski gasilec in v času vojne je trikrat pobegnil iz ujetništva ter pristal leta 1944 v partizanih. Tu je na terenski postaji Tolsti vrh in kasneje na Mali gori opravljal zahtevno terensko delo na kurirski postaji. Še nekaj časa je po vojni sukal puško, a ker mu vojaško delo ni dišalo, se je kmalu zapisal med aktiviste. Bil je prvi plačani sekretar Zveze borcev na občini. Ob tem je opravljal še vrsto drugih funkcij, ki pa niso večale kupčka na žiro računu.

A k razmišljanju nagnjenja nrav učitelja Gregorčiča ga je zapeljala v študij pedagoškega dela. Že dvajset let se ubada z malimi glavicami v nižjih razredih, kjer so mu pri srcu prav tisti, ki jim doma primanjkuje ljubezni in razumevanja. Takim, pa najsi bodo to revni ali pa bogati, daje košček svojega srca. In ker ga tako odnašajo že dvajset let, je danes učitelj Nace utrujen. A narava, ki mu pomeni zatočišče v hudih dneh in topel lastni dom, mu bosta kmalu vrnila razdane moči. Nekaj bo napravila še vera v partijo, s katero pravi, da je oženjen že trideset let. Taka zvestoba zavezuje, da po njenih načelih vstraja še desetletja. To Gregorčiču, ki ga kličejo tudi OČKA in TOVARIŠICA ne bo težko. Z vsakim koščkom izgubljenega srca, ki ga da svojim otrokom, se zapiše v srca vsakega, ki je kdajkoli okusil toplino njegove besede.

Zdenka STOPAR

turizem

KONEC PLANŠARIJ?

Koča v skrajnem koncu Robanovega kota je bila lani zaprta. Planšarija, ki je bila vsa leta doslej tako mikavna, je naenkrat izgubila svoje obiskovalce. Tisti, ki so še prihajali, so se razočarani vračali ali se podajali prek stene naprej na Koroško.

Vršnikov Jože, Robanov, ki je dolga leta vodil planšarrijo v kotu, lani tega dela zaradi zdravja ni več zmogel. In ker ni bilo ljudi, ki bi prevzeli planšarijo, je ostala nema in tiha.

Tako počasi izginja iz naših planin tista mikavnost, ki bi lahko tudi v turističnem prometu veliko pomenila, seveda, če bi to znali in hoteli izkoristiti. Od približno dvajsetih planšarij v gornjem koncu Savinjske doline, je Robanova vzdržala še najdlje. Druge oziroma nekatere so postale veliko bolj gostinske postojanke kot planšarije.

Kako bo z Robanovo planšarijo je težko reči, na vsak način pa je škoda, da izumirajo biseri naših planin.

SRAMOTA

Planinski dom v Logarski dolini je zaprt od prvega februarja. Tako bo, vsaj po napovedih, do 15. marca. Torej poldrugi mesec. To je že običajna praksa, ki pa je v različnih letih različno dolga. Na vsak način pa si vsakokrat v tem času vzamejo počitek tudi zaradi nujnih obnovitvenih in drugih del.

Temu zgledu so sledile tudi sestre Logarjeve. In tako je Logarska dolina naenkrat ostala brez gostišča. Zanimivo je, da je na odločitev o zapiranju obeh obratov hkrati pristal tudi upravni organ pri občinski skupščini v Mozirju.

»Tako vas moramo na žalost obvestiti,« pišejo v posebnem dopisu iz turističnega društva v Solčavi Celjski turistični zvezi, »da v tem času v Logarski dolini ni nobenega gostišča, ne sobe za slučajno došlega gosta in to letos, ko sploh ni prekinjen cestni promet z Logarsko dolino. (Kaj pa Plesnik, opomba pisca).

Take sramote Logarska dolina ni imela, odkar je bilo 1862. leta tod postavljeno prvo zavetišče za turiste. In ker je turistično društvo brez moči, da bi uredilo problem, vas prosimo za pomoč in posredovanje.«

Naj bo tako ali drugače, primer v resnici zasluži obravnavo, saj je navsezadnje težko razumeti tako odločitev, čeprav Logarska dolina v tem času ne privablja velikega števila gostov. Pa vendar!

Najbrž pa bi problem lahko rešili tako, da bi bila obrata izmenično zaprta in to krajši čas. Ali je v resnici potreben počitek v dolžini poldrugega meseca? MB

LEPI VIDIKI

Ko se je pred kratkim mudil v Celju predsednik Turistične zveze Slovenije dr. Danilo Dougan, smo ga prosili za izjavo o mestu in vlogi celjskega turističnega območja v slovenskem turističnem gospodarstvu. Takole je med drugim dejal:

»Celjsko območje ima zaradi svoje lege, povezave in drugih značilnosti pomemben delež v slovenskem turizmu. Navzlic temu se bo morala celotna celjska turistična regija bolj zavzeti za pridobitev novih oziroma večjih stacionarnih kapacitet. Od tega tudi zavisi prehod od izletniškega v stacionarni turizem, ki daje večje gospodarske efekte.

Družbeni dogovor o delu in financiranju celjske turistične zveze, sprejet na seji sveta osmih občin, odpira tudi možnosti, da bo to območje v prihodnje bolj zaživelo in da ne bo zaostajalo za drugimi v Sloveniji, od katerih vsaj nekatera hitro napredujejo.

Prepričan sem, da ima celjska turistična regija še velike možnosti za razvijanje turizma. Poglejmo samo Atomske toplice, kjer po zaslugi železnic že resno programirajo izgradnjo modernega in sodobno urejenega zdraviliškega središča, ki bo velikega pomena za celotno regijo, zlasti pa za šmarsko občino.«

Bralci pišejo

ŠE O TRGOVINI IN GOSTINSTVU V ŽALCU

V vaši rubriki Vprašanje javnemu delavcu je Berni Strmčnik postavil javno vprašanje v zvezi z integracijo gostinstva in trgovine v Žalcu. Temu vprašanju bi rad dodal nekaj dejstev. Res je, da se je z integracijo trgovskega podjetja in gostinstva v žalski občini precej spremenilo — predvsem v krajevni skupnosti Braslovče. Ne bi se rad spuščal v polemiko sestavka B. Strmčnika, temveč bi želel pojasniti nekaj, kar mu verjetno ni znano. Že več let poznam gostišče Pri pošti, pa tudi bife. Vem pa samo to, da je bila v gostilni Pri pošti v službi kuharica, ki ni bila prijazna in tudi ljudje so morali dolgo čakati na postrežbo. Razen, če je bila sedmina ali kaj podobnega. Potem, ko je bife prevzel direktor Dernač, je bil odprt vsak dan (tudi v nedeljo) od 6. do 22. ure. Ko pa je direktor uvidel, da ni prometa, je bife enostavno zaprl.

Vprašam, če je sedaj potrebno vso kritiko naprtiti sedanjemu direktorju Tonetu Lazniku. Ni kriva sedanjost, temveč preteklost. Mar poprej nihče ni videl tega kritičnega stanja? Ali je »bife« vzrok za sedanji plaz vprašanj? Vem, da je pred združitvijo škripalo. Vem pa tudi, da so isti bife ponudili privatniku. Ali se potem direktor Dernač boji vseh lokalov, ki jih imajo v rokah privatniki, se boji, da bi bili zasebniki uspešnejši? Članek v NT je izšel ravno v trenutku, ko je bil bife izpraznjen. In zanimivo je, da se je to zgodilo nekaj dni pozneje, ko se je pojavil prvi iskreni interesent za bife. Kaj pravite na vse to?

Anton Strgar,
Braslovče

UŽALJENOST

Pisal sem že, da mi ne pošiljajte več NT, ker ste objavili neko pismo na moj račun.

Jožef Lipovšek,
Impolca

Odgovor: Ko ste vi kritizirali, je bilo vse prav. Potem, ko je neka oskrbovanka opisala stanje v domu nekoliko drugače, pa ste bili prizadeti. Veste, nihče ni nezmotljiv. NT pa vam bomo, če tako želite nehali pošiljati.

KAJ JE VREDNO?

Prvič se vam oglašam in istočasno sporočam, da sem vaš redni bralec, odkar hodim k svoji »punčki«. Pri njih so naročeni na vaš časopis. Vaše ljubezenske zgodbe so obema zelo všeč, ker so napisane iz srca in iz resnične stvarnosti. Mnogi naši časopisi in revije hočejo usmerjati mlade pisce na pravilna pota. A kaj, ko so navadno takšne rubrike samo zato, da se dobi honorar in so tako tudi strašansko porazne. Res se čudim našim renomiranim književnim delavcem, zakaj se ob tem nič ne zbudijo. Mogoče so tudi oni prisiljeni v slične zablode. Samo potem se naj nikar ne čudijo, zakaj imamo toliko »svobodne« umetnosti, brez ciljev in pomena. Lahko pesniki napišejo na tone dobrih pesmic, pa jih bralci preprosto nočejo brati, zato ker je pač udomačeno mnenje, da so pesmi brez pomena in brez rime. Isto je v književnosti. Torej ta svobodna umetnost je vnesla kaos med bralce in književnike. Ne trdim, da so vsi književniki zanič, niti da sem jaz kaj vreden. Ampak če bo šlo tako naprej, bodo knjige v knjigarnah zastonj čakale kupce, pisatelji pa bodo za honorar pisali šund. Sicer ne bo kruha za njih.

In kakšna je rešitev?

Preprosta. V dnevne in tedenske časopise bo potrebno nujno uvesti literaturo z umetniško vrednostjo, a uredniki bi se morali malo bolj zavzeti za objavljanje del že renomiranih domačih avtorjev. Res se čudim, zakaj so časopisi polni romanov v nadaljevanjih tujih avtorjev, kaj domačih del ni na voljo? Je pač laže prevesti nek kriminalni roman, kot pa ga napisati? Zato se pač nekateri raje ukvarjajo s prevajanjem, lažje pridejo do denarja. In tako izpodrinejo domače ustvarjalce. No, nič nimam proti njim, a menim, da bi moralo biti neko ravnovesje med domačimi in tujimi deli. In ravno pri takšni obliki, kot je danes marsikateri časopis, bi lahko sklepali, da nimamo doma nobenih književnikov! Znano pa je, da delo dela mojstra, zato tudi že talentirani pisci zgubijo moralo, ker pač ne morejo nikjer presoditi, ali so kaj vredni ali so zanič. To pa povzroči, da potem pride do odtujevanja in do samovoljnega ustvarjanja, ki vedno pelje v dve skrajnosti — v pogubo ali v častenje po smrti. A sedanji položaj je tak, da je prvih več, in ko se le-ti prizadevajo objaviti svoja dela, ustvarjajo neko preveč odtujeno vzdušje do človeka. Res je sicer, da človek ni popoln, a umetnost sloni na človekovi duševnosti, zato naj bo kritika ljudi v skladu z realnostjo in z miselno povezavo vzrokov neskladij. Preprosto je reči: »Človek je zver,« a zakaj je zver, malokdo pove.

Zato so mi, in upam tudi bralcem, vaše ljubezenske zgodbice všeč, ker so pristne in preproste. Bi bilo težko najti kak kotiček še za kakšen roman domačega, priznanega pisatelja? Potem bi bil vaš Novi tednik zame res popoln. Predlagam kar Cankarjeva dela za začetek, potem pa, ko bi se bralci malo »ogreli«, kaj bolj sodobnega. A prosim vas, nikar sami ne izbiratje. Raje poprosite književnike, naj oni predlagajo, kaj je vredno objave, da vi ne bi zatavali v slepo ulico.

Več vas ne nameravam motiti, pa tudi prostora mi zmanjkuje v pismu. Prilagam vam še neko mojo pesmico, ki je posvečena moji deklici. Ona je doma med hribi, kjer je življenje veliko bolj trdo kot v mestu. Če je za objavo, se sami odločite.

Ivan Šalamon-Vanek

ODGOVOR: Ali ste spregledali roman Ferda Godine Bele tulpike v NT? Objavljam pa prvi del pesmi.

PESEM

Ciklama rdeča sred gora
viharjem bučnim še
kljubuje,
enotnost srca njenega
tiransko srečo premaguje.

Kar pihajte viharji burni
imejte božjo moč
od rdečih cvetov mojih
lističa ne dobite proč.

Epi tvoji cveta naša
nam še večjo dajo moč
še močnejša sapa naša
enkrat odstrani cvet ti
proč.

Kar žugajte mi s silo
vašo
veliko uspelo vam ne bo
saj cvet moj ni za pašo
preslasten je za lakoto.

Oj, kako si zaslepljena
mi neznansko imamo moč
imaš rožca zapeljana
neznatno protimoč.

Ne, nisem jaz tako
neumna
ampak krokodili naših src
poglejte jaz sem strumna
rane te so od vaših src.

RADA BI PRATIKO

Naročnica Novega tednika sem že zelo dolgo, od takrat, ko je začel izhajati. Vidim, da mnogi dobijo Stoletno pratiko, le jaz je še nisem dobila. Čeprav sem stara že 78 let, NT zelo rada berem, zelo vesela pa bi bila, če bi mi lahko poslali Stoletno pratiko.

Alojzija Lubej

Odgovor: Poslali vam jo bomo, vi pa nam sporočite vaš naslov. Pa prijetno branje!

DELAVSKA KONTROLA — JAMSTVO

V zadnjem času se veliko govori in razpravlja o delavski kontroli. Mislim, da je to zelo dobro in koristno, ker bomo le tako lahko dosegli boljše rezultate v našem gospodarstvu, ki doživlja sedaj mnogo težav. Preveč trošimo tudi sredstva, ki jih ne bi bilo treba trošiti.

Tudi sam sem že precej razmišljal o delavski kontroli, in sicer zaradi tega, ker sem v našem podjetju zasledil nekaj nepravilnosti v zvezi z reprezentanco in potnimi stroški. Ti so absolutno previsoki. Tudi preveč osnovnega materiala, to je pločevine, po mojem potrošimo, in bi bilo lahko tudi škarta manj.

Nekje sem slišal, da je že Lenin govoril o delavski inšpekciji, ki naj bi vršila nadzor po podjetjih, da bi le-ta boljše delala. Mislim, da tam, kjer so proizvajalna sredstva last delavcev, morajo delavci kontrolirati proizvodnjo, ker je to v njihovem interesu. Po mojem pri nas zdaj o tem preveč le še govorimo, premalo pa iščemo oblike delavske kontrole. To bi morali biti organi, ki bi jih formirali v industrijskih in kmetijskih podjetjih, v organizacijah in ustanovah. Lahko bi formirali svete delavskih kontrolorjev, zbore ali konferenco na občinskem nivoju, na katerem bi obravnavali problematiko in izmenjavali izkušnje. Jaz si to predstavljam tako, da bi se delavske kontrole po obratih sestajale na skupne sestanke ter poročale o svojih ugotovitvah, nato pa bi se s tem seznanili samoupravni organi in bi ukrepali. Enkrat ali dvakrat v letu bi se sestala občinska konferenca, ki bi problematiko delavske kontrole obravnavala na občinski ravni, tako da bi bilo to vsem na očeh in javno, ker le javna razprava, zagotovlja uspeh in akcijo. Pri obravnavi rezultatov kontrole bi morali biti zraven vsi vodilni ljudje in direktorji.

Podobno bi moralo biti tudi na ravni občine in države, ker bi morala biti delavska kontrola povezana. Funkcija kontrole po mojem ni samo preverjanje delovnih planov, ampak tudi v dajanju konkretnih predlogov, kako pomanjkljivosti odpraviti. Taka kontrola bi pomenila šalo za samoupravljanje. Kontrola bi imela veliko dela, ker bi opozarjala na razširjanje proizvodnje, izboljšanje kvalitete proizvodov in zniževanje proizvodnih stroškov.

Morda je vse to tema za diskusijo, ki bi jo vi organizirali.

V. K.

Odgovor: Hvala za predlog. Bomo to storili.

PREGLEDALI SO NAŠE DELO

Dne 7. februarja smo pripravili proslavo ob slovenskem kulturnem prazniku. Obenem smo imeli tudi polletno pionirsko konferenco. Na njej smo pregledali naše delo. Naše glavno delo, učenje, smo srednje dobro opravili, saj smo izdelali 83 %. Zelo uspešno je delovalo ŠSD, ki je pripravilo tekmovanje v sankanju in šahu v počastitev pohoda XIV. divizije skozi naše kraje. Uredništvo našega stenskega časopisa nas redno seznanja z zanimivostmi. Istočasno pa nam predstavlja tudi različne slovenske tovarne, od katerih dobi prospekte. Odbor podmladka RK se je vključil tudi v akcijo za pomoč vietnamskemu ljudstvu. V Veseli šoli tekmujemo letos že tretje leto.

Posebno pomembno nalogo ima letos zgodovinski krožek. Ob obletnici kmečkega upora, ki je bil tudi v naših krajih, nas bo seznanil z dogodki pred 400 leti. Zato so že pripravili medrazredno tekmovanje, spomladi pa se bomo pomerili še z učenci s Planine.

Sprejeli smo tudi načrt dela za drugo polletje.

Marija Debelak, 6. b,
OS Lesično

NEUMESTNE PRIPOMBE

Tudi jaz vam bi rada nekaj prispevala za vaš časopis. Ko sem se 14. 2. 1973 vračala iz posvetovalnice, mi je moja sestra nesla hčerko. Stopili sva na avtobus, ki pripelje ob tri minute čez 16. uro k avtobusni postaji pri gostilni Branibor. Ko sva vstopili, sem šoferja avtobusa prosila, naj vozi malo bolj počasi, ker je pač težko stati z otrokom v naročju, a prostega sedeža ni bilo. A on je kar na hitro neviljudno odgovoril: »Morda se bojite, da bi popokale fedre?« Takoj sem uganila, na kaj meri. Moja sestra je bolj močne postave. Seveda je tudi ona slišala, saj je stala čisto blizu. Nisem se hotela prepirati, saj mi je bilo hudo. Mislim, da niso vsi Izletnikovi šoferji taki, a če bi bili, ne bi imeli niti enega potnika. Morda ni pogledal nase, da bi se tudi on lahko rešil odvečnih kilogramov. Prosim, da ta članek objavite in da morda opozorite voznika avtobusa s številko CE-320-51, naj raje obdrži opombe zase. Vozil je v Zgornjo Hudinjo.

Mlada mamica

JOK V SPOSOJENIH PLENICAH

Res je grdo pometati pred drugim pragom. Da ima pa oče Polak iz Zaloga tako rad svoje otroke je res čudno, da ne hodi v redno službo. Ali se res ne bi našlo kakšno delo zanj, pa bi dobil še otroške dodatke in bi bili vsi skupaj bolj zadovoljni. Tak mlad človek vendar ne sme biti brez dela, ker postane len in obupan nad svojim življenjem. Zagotovo bi imela žena tudi več veselja pospraviti stanovanje, oprati zanemarjeno perilo, umiti otroke, kakor se pač spodobi za mamico petih otrok. Saj bi ga vsi veselo pričakovali, kadar bi se vrnil, da bodo skupaj pri kosilu. Če bo oče delal, bo tudi kaj jesti (Brez dela ni jela).

Beni

TOŽBA STAREGA RIBIČA

Dreta, ti, ki izviraš tam pod Črnivcem in tečeš med planino Menino in Kašnim vrhom oziroma Homom mimo Nove Štifte, Gornjega gradu in naprej mimo Kolpe ter ostalih vasi, tebi bi rad nekaj potožil.

Nekdaj si nam dajala pravo bogastvo, sedaj pa bežiš mimo nas kot furja. Le kaj smo se ti zamerili? Nekdaj si naredila 40 jezov in gonila kolesa 13 velikim mlinom in 43 žagam. Tvoji pritoki Voložnica, Letušč, Žrela v Kropi, Pripravna, Kamolšca, Babji graben, Mačkovec in Žrelo dol pa so vrteli kolesa 42 mlinom, 9 žagam. Napajala si stotine glav živine in očistila ogromno škofov perila. Tvoje najtežje breme pa je bilo, da si morala prenositi na tisoče metrov lesa.

Ko bi imela srce kakor človek — kako bi te moralo boleti, ko bežiš mimo ruševin podrtih mlinov in žag, v katerih je bilo toliko tajnih sestankov OF, zavetij partizanov in iz katerih je šlo mnogo kosov kruha, žgancev, hrane... Danes pa — ali ne bi bilo dobro, da bi imeli vsaj en mlin z večjo kapaciteto? Seveda na vodni pogon, saj nam lahko sovražnik vzame tudi elektriko.

No, sedaj pa, zakaj tožba starega ribiča. Nosil sem še krilce — včasih smo vsi otroci nosili krila — ko sem že bil več za vodo kakor doma. Lovil sem kapeljne in ribice, ne da bi jih uničeval, ampak sem jih reševal, ko je voda po odhodu splavov zelo upadla. Bil sem ves Dretin otrok. Saj sem v to tudi verjel, ker so nam starši rekli, da otroka vedno voda prinese.

Ni se še rodil slikar, ki bi mogel na platno prenesti vse bliske, ki so jih povzročile iz vode skakajoče ribice v večernem mraku, in tiste valove, ki so nastajali ob igranju in lovenju mušic na mirno tekoči vodi. Ali ko so na plitvinah stali lipani in postrvi.

Vsega tega sedaj ni več. Hudourniška reka tega ne prenese. Pa še nekaj je. Tudi z lovom rib je vse drugače. Včasih je le redkokdo lovil. Danes pa je preveč ribičev — zlasti nepoklicanih. Ribiška oprema postaja vse boljša in dražja, tako da si je upokojenec ne more priskrbeti. Tudi delavec si tega ne more kupiti.

Tih večer je bil, ko sem šel ob obali te vode, pa so mi solze polzele po licih, srce pa mi je stiskal kamen, ki se mi ni odvalil, dokler nisem napisal te vrste.

Franc Flere
Pustopolje 5
Šmartno ob Dreti

ČEMU NAPIS: »REZERVIRANO ZA MALICO!«

Že leto dni hodim na toplo malico v Veleblagovnico T Celje. Iz dneva v dan se pojavlja ista pesem, ki vam jo bom na kratko opisala in nanjo želim tudi odgovor.

V času od 9. do 10. ure je čas malic v bifeju T. Malicajo mnogi delavci in uslužbenci iz bližnjih podjetij. Vendar jih iz bifeja precej hodi z nezadovoljnim obrazom. Ravno v tem času hodi mladina (fantje in dekleta) na kavo in cigareto in sedijo po celo uro za mizo, ki je rezervirana za malico. Mi, ki pa redno malicamo, pa moramo stati pri mizah, ki so bolj primerne za popivanje kot za obedovanje.

Mislim, da vsi tisti, ki se pri branju mojega članka čutite prizadete, drugič stopite na kavo k šanku ali pa v pritličje Veleblagovnice.

Vodstvo Veleblagovnice T prosim, da če je bilo v stanju organizirati tople obroke in jih izdajati na bloke, da nudi tudi prostor, v katerem se lahko v miru najemo. Imam predlog, da se za čas malice prepove vsem tistim v bife, ki želijo kavo oziroma da naj bi jo popili pri šanku. Takšen način ima tudi gostilna Majolka v Celju.

Prizadeti — pa brez zamere!

Dragica

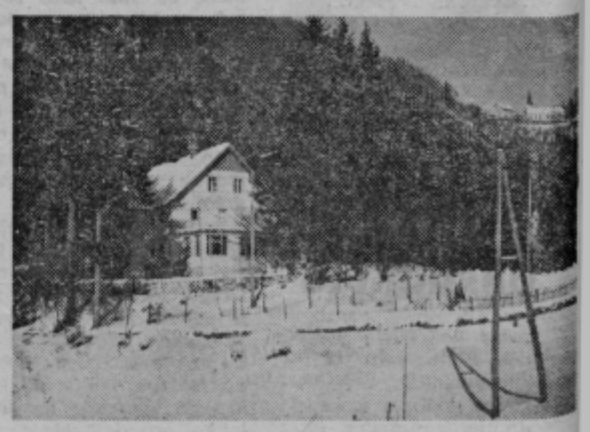

Planinski dom in Sv. Jošt na Paškem kozjaku

Bralci pišejo

ODMEV

Odgovor predsednika hišnega sveta št. 8 na Tomšičevem trgu na članek Problem hišnega sveta, ki je bil objavljen v 5. številki NT.

Uredniku rubrike zastavljam vprašanje: Cemu objavlja anonimna pisma? Da je pri tem primeru zgrešil, bom skušal dokazati.

Iz članka anonimke lahko zaključim:

— da ne pozna problemov hišnega sveta in hiše, v kateri stanuje,
— da ne ve, kdo razpolaga s sredstvi, zbranimi v obliki stanarine,
— da ji ni znano, da je hiša družebna last, ne pa HS ali predsednika hišnega sveta,
— da ni prepričana v točnost svojega pisanja in se zato ni podpisala.

Da probleme pozna HS in predsednik, je gotovo, ker tudi meni teče v stanovanje. Hiša je celo v slabšem stanju, kot je opisano. Poudarjam pa, da se hišni svet s temi problemi ukvarja, kolikor je v njegovi moči, vendar je vsem jasno, da s tistim delom sredstev od stanarine, ki je na razpolago HS, ni mogoče čez noč rešiti problemov, ki nastajajo pri tako izrabljeni stavbi.

HS je zato poklical na pomoč Stanovanjsko podjetje. V zadnjih treh letih je bila komisija Stanovanjskega podjetja trikrat na ogledu hiše. Poleg tega so problemi zapisani v zapisnikih sestankov stanovalcev.

Res je, da je težko, res pa je tudi, da smo uspeli z ureditvijo šestih stanišč, zamenjavo strešnih žlebov, dve stanovanji sta bili adaptirani, dve pa je adaptirala Zveza borcev.

Razumem odgovor urednika, da ni vsega objavil, ker je članek nepodpisan, najbolj pošteno pa bi bilo, če bi ne zaključil članka pri prvih žalitvah, temveč na začetku.

Predsednik HS
Lazo Kalundžija

Odgovor: V nečem z anonimnim piscem vendar soglašate — da je stavba v slabem stanju. Morda pa bi bilo prav, da bi se kdaj sestal zbor stanovalcev in bi se o vsem tem nadrobno pogovorili. Članek pa sem objavil, ker je bil posreden odmev na pisanje v NT.

MOJI INTERESI

Še ko sem bila zelo majhna, so me nekatere stvari posebno pritegnile. Ugajalo mi je vse, kar je bilo živo in pisano. O, kako rada sem opazovala svojega strica, slikarja, kadar je s čopičem in živimi barvami risal na papir smešne klovne z nasmejanimi obrazi in velikanskimi čevlji. Marsikateri popoldan me je to opazovanje zamotilo do večera. Zame je bila to prava zabava.

Pozneje pa se je moje zanimanje preusmerilo na glasbo. Kako so me pritegnili nežni zvoki klavirja, kadar je nanj igral moj oče. Ko pa sem tudi sama poskusila igrati, sem mnogokrat doživela pravo razočaranje. Najsi sem se še tako trudila in pritiskala s prsti po tipkah, mi zvoki, ki so prihajali iz skrivnostne notranjosti klavirja, niso in niso ugajali. Bila sem še premajhna, da bi razumela, da je za igranje na klavir potrebno tudi znanje.

Ko sem prvič prestopila prag šole, se je začelo moje znanje širiti. Na pobudo staršev, pa tudi zaradi lastnih želja, so me vpisali v Glasbeno šolo. Ko sem končala 1. razred glasbene teorije, sem se začela tudi učiti igrati klavir. Spominjam se, kako so bili pri prvih vajah moji prsti okorni. Kako počasi in previdno sem igrala tiste prve note. Koliko potrpljenja je bilo potrebno! Toda z delom in trudom sem dosegla svoj prvi cilj — prvi nastop. Zaigrala sem dve skladbi. Njuna naslova sta bila: Naša mačka in Legenda.

Vsega, kar sem takrat doživela, se spominjam, kakor da bi bilo danes. Od takrat je minilo že 8 let, skoraj 10, a jaz sem ostala še vedno ista. Se vedno z istim veseljem kot nekoč, sedem h klavirju in igram. V primerjavi z velikimi pianisti in drugimi glasbeniki je moje igranje zelo skromno. Vem, da se s pravimi umetniki ne bom mogla nikoli primerjati. Ne, jaz nimam takšnih ciljev. Mislim, da je bolj pomembno moje osebno zadovoljstvo. Kadar igram, čutim globoko v sebi neko veselje, srečo. O, kako sem srečna, da znam spoštovati velike skladatelje, ki so glasbo sploh ustvarili, jo ustvarili mogočno in lahkotno. Saj glasbe sploh ne bi bilo, če ne bi bilo teh velikih mož.

In če me kdo vpraša, kaj pomeni zame beseda — glasba? Na to ne znam odgovoriti tako, kakor čutim. Nimam pravih besed, da bi jo lahko opisala. Vem le to, da je glasba moj idol, katerega majhen, droben in še manjši delček postanem tudi sama, ko sedem za klavir in igram . . .

Simona Brenčič, 8. c,
I. osnovna šola

UPOKOJENCI SE SESTAJAJO

Sestanek upokojenih prosvetnih delavcev v Celju je redno vsak mesec, prvi ali drugi četrtek v mesecu. Na zadnjem sestanku v febuarju se je zbralo kljub slabemu vremenu kar 18 učiteljskih veteranov. Prosvetni delavec in književnik Fran Roš se je na sestanku spomnil pred kratkim umrle učiteljice Nežke Zadnikove-Napotnikove. Imenovana je bila namreč žena profesorja Josipa Napotnika, ki je poučeval pred vojno na celjski gimnaziji od 1920 ter je bil pregnan kot zaveden profesor v Srbijo. Profesor Napotnik je bil namreč globok in občuten pesnik, ki je posvetil svoji ženi Nežki Zadnik-Napotnikovi poseben sonetni venec z naslovom Exponto, prav iz pregnanstva (kakor Ovidius) ter je zelo hrepenel po svoji domovini. Ta sonetni venec, ki ima 14 odstavkov, je čustveno prebral Fran Roš. Iz te pesnitve je bilo razvidno, da je bil profesor Napotnik res lirični pesnik, ki smo ga šele sedaj obe tej priložnosti spoznali.

Stanko Skočir

KULTURNI PRAZNIK V GRIŽAH

Pevska sekcija DPD Svobode, Griže je priredila Prešernov večer. Tovarišica Marta nam je oživela spomin na velikega moža, Danica, Valčka in Alenka pa so recitirale njegove pesmi, ki se mi zdijo, da vsakokrat, ko jih slišim, zvenijo bolj mogočne, bolj veličastno. Nazadnje je še ženski pevski zbor zapel Pod oknom in Zdravljico. Zares lep večer, vreden velikega moža!

Navzoči

ALI SMO RES ISKALI LUKNJE V PREDPISIH IN RUŠILI STABILIZACIJO?

Piscu članka z naslovom »Veliko kršitev tudi pri nas«, ki je bil objavljen v Novem tedniku dne 8. februarja, smo dolžni odgovoriti z nekaterimi resnicami.

Ob branju omenjenega članka smo lahko prišli do zaključka, da pisec članka ni dovolj seznanjen z delitvijo osebnih dohodkov v tako imenovani »potrošnji«. Še predvsem pa smo dolžni odgovoriti vsem tistim, ki delajo v gospodarstvu. Prepričani bi lahko bili, da šolstvo sproti potroši kar gospodarstvo z muko uspe ustvariti.

Že vsa leta doslej je vladala v šolstvu praksa, da smo prejemali vse leto akontacije osebnih dohodkov, v decembru pa smo dobili razliko za ustvarjeno delo. Temu bi lahko rekli v prejšnjih letih »pametno gospodarjenje«, letos pa kršenje zakonitosti. Poudarjamo, da kljub »kršenju zakonitosti« učiteljstvo v celjski občini in tudi v Sloveniji ni prejelo osebnih dohodkov nad samoupravnim sporazumom. V Sloveniji je le nekaj primerov (ne pa v celjski občini), ki bi jih lahko prešteli na prste ene roke, kjer so si delili nad samoupravnim sporazumom.

Po mnenju pisca članka z naslovom »Je zakonitost moralna?« tovariša N. Lužarja, ki je izšel v Delavski enotnosti dne 5.—10. februarja 1973, tudi teh nekaj primerov povišanja nad samoupravnim sporazumom niso nobeni ekscesi. Pa si poglejmo še nekaj konkretnih podatkov o izplačilih za leto 1972 v celjski občini.

V razdobju januar—november je bilo izplačanih 94,75 % osebnih dohodkov po samoupravnem sporazumu, v obdobju januar—december pa 98,69 % prav tako po samoupravnem sporazumu. Noben zavod ni prekoračil izplačil osebnih dohodkov nad samoupravnim sporazumom. V decembru so bili izplačani osebni dohodki le v povprečju za 3,9 % višji, kot je znašal skupni znesek rednih akontacij za OD od januarja do novembra 1972. Po merilih Izobraževalne skupnosti Celje so znašali poprečni osebni dohodki za redno delo pri vrednosti točke 9,00 din za učitelje s srednjo izobrazbo 1.980,00 din, z višjo izobrazbo 2.250,00, z visoko 2.825,00 din.

Lani so šole v celjski občini dobile samo 95 odstotkov akontacije povprečnih osebnih dohodkov v gospodarstvu v predlanskem letu glede na enako kvalifikacijsko strukturo. Upoštevati je pa treba, da se kvalifikacijska struktura v gospodarstvu in šolstvu sploh ne more primerjati.

Republiška izobraževalna skupnost je v zvezi z občasno omejitvijo osebnih dohodkov poslala že v začetku februarja Izvršnemu svetu skupščine SR Slovenije predlog za spremembo začasne omejitve osebnih dohodkov. V tem predlogu navaja precej obširno problematiko, v kateri se je zaradi zamrznitve znašlo področje vzgoje in izobraževanja.

V posebej težavnem položaju so tiste šole, ki lahko zagotovijo normalni potek pouka le z nadurnim delom. Znani so primeri, da ponekod že zapirajo šole zaradi pomanjkanja učiteljev razrednega- in predmetnega pouka. V celjski regiji manjka že v letošnjem šolskem letu 60 učiteljev za razredni pouk. V oddelku za razredni pouk v Celju je vpisanih v 2. letniku le 18 slušateljev Pedagoške akademije, v 1. pa 17. Kolikšno bo šele pomanjkanje učiteljev, če bi uzakonili malo šolo, ki bi trajala celo leto in odprli še nove oddelke podaljšanega bivanja. Zaradi zamrznitve OD že nastaja problem, kako plačevati učiteljice, ki poučujejo v mali šoli v 3. izmeni. Ali naj ukinemo male šole, če ne bomo mogli plačevati elementark in tudi vzgojiteljev v varstvenih ustanovah? Odveč bi bilo razpravljati o tem, ali je koristno ukinjati male šole, ki so še kako potrebne.

Ob koncu se lahko vprašamo, zakaj nastaja iz leta v leto vedno bolj pereče pomanjkanje učiteljev? Po piščevi navedbi o neopravičenem zviševanju osebnih dohodkov v šolstvu bi moral biti učiteljski poklic bolj vabljiv kot je. Ni malo primerov, ko uhajajo nekateri učitelji v druge poklice. Verjetno ne zato, ker bi imeli tam nižje osebne dohodke.

Učitelji osnovnih šol celjske občine menimo, da s takimi neutemeljenimi očitki, kot so navedeni v omenjenem članku, ne bomo izboljšali družbenega položaja prosvetnih delavcev, ki je bil že nekajkrat razvrednoten. Le z objektivnim pisanjem o vzgojnoizobraževalnem procesu in ustreznem nagrajevanju učiteljevega dela bomo lahko usmerili več absolventov osnovne šole, da se bodo odločili za kadrovske šole, ki usposabljajo učitelje in vzgojitelje.

Učiteljstvo osnovnih šol celjske občine

NAPAKA V POROČANJU

V 4. številki Novega tednika ste na strani Beseda bralcev, pod naslovom »Stanovanje«, v zadnjem odstavku napisali tudi: »Med novimi imenovanji, ki so jih potrdili odborniki, je bil tudi za ravnatelja osnovne šole v Vitanju imenovan Franc Marguč, ki je to službo opravljal do zdaj kot vršilec dolžnosti ravnatelja.«

Če ob tem imenovanju ne bi bilo v občini Slovenske Konjice toliko razprav in govorjenja, bi ta informacija, ki jo je napisala Z. S., bila sprejeta in šla mirno mimo kot navadna novinarska »raca«. Vendar so ob tej novici v Vitanju nekateri glasno premišljevali, kdaj bo Novi tednik poslal Franca Marguča na šolo in kdo je ta nam neznana oseba.

Uredništvu pač ne gre za resnost lista, saj bi se sicer ob taki novici moral razmisliti, kako ga jemljejo odborniki občinske skupščine Slovenske Konjice, z njimi pa vsi drugi, s katerimi so povezani, ki dobro vedo, koga so imenovali za ravnatelja osnovne šole v Vitanju. Saj to imenovanje ni bilo gola formalnost, skupščinski ceremonial, pač pa debata dolgih zasedanj.

Ker pa je to objavilo glasilo občinskih organizacij SZDL, katere predsednik je bil imenovani ravnatelj kar 9 let v občini Slovenske Konjice — je skoraj nerazumljivo, da so to lahko spregledali odgovorni: Jože Volfand, Jure Krašovec, Berni Strmčnik, ki vsaj od daleč poznajo razmere.

Ker ni nikakega popravka, niti v naslednji številki, kaže, da vam ni mar resnica, če ste jo vsi skupaj pripravljeni spregledati na tako vidnem in danes tako izpostavljenem mestu.

Bralec

ODGOVOR: Popravljamo napako in se opravičujemo. Na zadnji seji občinske skupščine v Slovenskih Konjicah je bil za ravnatelja osnovne šole v Vitanju imenovan Franc Marošek.

MOJA LJUBEZENSKA ZGODBA

Srce — mlado srce si želi veliko ljubezni! In kako srečno je, ko občuti sladkost besede, ki mu jih šepeče ljubljeno bitje. Biti ljubljen — to je največja sreča.

A kako je naše srce čudno: včasih kljub tem besedam ostane hladno, celo kruto.

Se se spominjam: kadar sem šla mimo njega — blizu ali daleč — sem čutila na sebi njegov pogled. Občutila sem celo, da me gleda z očmi, v katerih je bilo polno nežnosti, polno tihega upanja in polno pričakovanja, hkrati pa tistega strahu, ki izraža spoštovanje. Samo bežno sem se mu nasmehnila in hitela dalje, ne da bi še sploh mislila nanj. Z vsem srcem sem bila pri drugem, ki sem ga resnično čakala s hrepenenjem in bojaznijo.

Bila je nedelja, topel poletni večer, ki nas je obdaril z milijoni zvezd in svetlo luno. Vračala sem se domov, ne da bi bila videla ali srečala njega, ki sem si ga tako želela. V srce se je naselilo prvo majhno razočaranje. In takrat me je dohitel on. Z vsakim drugim bi raje hodila in občudovala lepote večera.

Delala sem se veselo, čeprav je bilo v srcu drugače. Zopet sem občutila tudi njegov pogled. Ko sva prišla po poti med travnike, se je ustavil. Tudi jaz sem se. Vedela sem, da sem zdaj postavljena pred odločitev. Tudi to sem vedela, da bom morala govoriti. A kaj? To mi ni bilo jasno.

»Zakaj se me izogibaš?« je proseče vprašal.

Molčala sem.

»Vem, ti ne moreš občutiti, kako mi je hudo, kako zelo si želim . . .«

»Ne bodi neumen,« sem ga zavrnila.

»Mogoče se ti zdim res neumen. A moram ti povedati. Mnogo mislim nate. Vsak večer se mudim pri tebi. Čakam, da gredo vsi spat, potem odidem pred hišo in ležem v travo. Takrat sem samo pri tebi . . .«

Začela sem se smejati.

»Smejiš se, a meni pomeniš veliko.«

»Hmm . . .« Bila sem še bolj vesela. »Saj vidiš, da sem še tako mlada in nesposobna za pravo ljubezen,« sem se izgovarjala.

Se mi je govoril — zdaj veselo, zdaj žalostno, a na koncu proseče.

»Ti lanko vsaj pišem?« je še poskusil.

»Kaj boš to, saj se ne izplača.« In sem se zopet smejala.

Umolknil je.

Ko sva tako stala drug proti drugemu, si zrla v oči in naju je obsvetljevala le luna, sem iz vsega srca želela, da bi na njegovem mestu stal kdo drug. Nisem se zmenila za njegovo srce. Toda kljub tej želji sem zapazila v njegovih očeh svetel žarek, ki je ugašal. Namesto njega so bile tam solze. S težavo in drhtečim glasom mi je rekel. »Lahko noč.«

Tako sva se ločila brez poljuba, brez objema, brez stiska rok, on potrt in žalosten, jaz vesela.

In zdaj, ko o tem premišljujem, vem, da sem bila kruta in zlobna. Ranila sem srce človeku, ki me je ljubil. Morda bi ga bila lahko kako drugače odslovila, samo s tistim režečim smehom ne. Zdaj se mi zdi, da je bilo tisto pravo roganje in kruto zaničevanje. A kako bi mu rekla, da ga ljubim, ko to ni bilo res. Iz usmiljenja — samega golega usmiljenja tega nisem mogla. Lagati nisem marala, čeprav mu pravega vzroka tudi nisem razkrila. Takrat je bil pač v mojem srcu nekdo drug.

Zdaj sem tudi jaz razočarana nad tistim »drugim«, zato se misel vedno znova vrača na tisti poletni večer. Morda je že prepozno, morda tudi ne, saj v srcu včasih sklenem, da mu bom rekla eno samo besedico: »Oprosti!«

Toda bojim se, da tega ne bom zmogla — nikoli!

V šmarski občini

Ugotoviti potrebe

Na zadnji razširjeni seji občinske konference SZDL v Šmarju pri Jelšah so obravnavali tudi vprašanje kulture. Bolje rečeno, obravnavali so predloženi osnutek programa kulturnega razvoja šmarske občine do leta 1975. Program obsega vrsto nalog, med katerimi pa velja omeniti nekatere, ki so že do sedaj dominirale v šmarskem kulturniškem proračunu. To so sofinanciranje spomeniškega varstva in zgodovinskega arhiva. Kaj več si v Šmarju niso mogli privoščiti, to pa iz preprostega razloga, ker jim za ostale potrebe ni več ostalo kot kakšen star milijonček.

Z ustanovitvijo temeljne kulturne skupnosti so se stvari bistveno spremenile, a samo na področju financiranja. Po vsebinski plati pa bodo morali reševati prenekatere probleme. Kakor je znano, republika dobila 0,5 odstotka od prometnega davka kulturi in tako so prišli v Šmarju z nekdanjih 25 milijonov starih dinarjev na 35. V letu 1971 so imeli na razpolago 30 starih milijonov, v letošnjem letu jih je 37. Toda kot sem že omenil, tako je s sredstvi. Drugačna pa je stvar po vsebinski plati. V svojem izvajanju je na razširjeni seji SZDL v Šmarju dejal predsednik Kulturne skupnosti, tovariš Šoster, da se jim sedaj dogaja, da jim sredstva ostajajo, ker enostavno ne vedo, kam bi z njimi. Da ne bo napačnega razumevanja — sredstva bi še kako rabili, samo prej je treba obuditi vse tiste zamrle dejavnosti po vseh krajih šmarske občine, ki so nekoč živo in tvorno delovale v sicer starih in neustreznih dvoranah. Zato je bil eden izmed sklepov razširjene seje, da se morajo ugotoviti dejanske potrebe in možnosti v občini za kontinuiran razvoj dejavnosti, s tem pa tudi načrtno financiranje vseh kulturnih dejavnosti.

Govorili so tudi o vlogi krajevne skupnosti pri sodelovanju v kulturni akciji. Toda pojavil se je dvom, ali bodo krajevne skupnosti sposobne vse to realizirati poleg vseh drugih številnih nalog in obveznosti. Postavljalo se je vprašanje, ali se v zadnjem času ne nalaga preveč nalog krajevnim skupnostim, ki včasih ne zmorejo vsega. Takšna bojazen se upravičeno ponekod pojavlja ravno ob kulturni akciji.

Program šmarske kulture pa obravnava vrsto sanacijskih ukrepov. Med njimi je nedvomno najvažnejši in najkompleksnejši — problem knjižničarstva in knjižnične mreže. Ne gre samo za problem prostorov, ampak tudi za strokovne kadre. Vse kaže, da bodo v Rogaški slatini dobili svojo knjižnico, v Šmarju pa nov kulturni dom, za katerega so zbrali del sredstev občani sami s krajevnim samoprispevkom. Potrebno pa bo adaptirati vrsto kulturnih domov zunaj središča, tako v Pristavi, Zibiki, Lesičnem in še drugod. Skratka, gre za vrsto problemov, pred katerimi sicer Šmarčani niso zapirali oči, vendar je sedanji položaj financiranje kulture vse te probleme še bolj osvetlil in aktualiziral. In da bo krog zaključen — v Šmarju so resno zaskrbljeni, kako bo s financiranjem kulture po preteku dveh let, za to dobo je namreč republika zadolžena, da odvaja tistega pol odstotka sredstev od prometnega davka. A kaj bo potem? To se v Šmarju sprašujejo in nekako ugotavljajo, da bodo prišli tja, kjer so bili pred ustanovitvijo temeljne kulturne skupnosti.

DRAGO MEDVED

iz dnevnika slg

Prihodnji teden bo premiera komedije IVONA, PRINCESA BURGUNDIJE, ki jo je pred skoraj štiridesetimi leti napisal poljski pisatelj in dramatik Witold Gombrowicz. Iz presenetljive domislice, s katero hoče dvorni princ dokazati širino svojega duha in se zato zaroči z omejeno in neprivlačno Ivono, ki v celi igri spregovori komaj osem stavkov, oblikuje Gombrowicz drzno, duhovito in izzivalno komedijo. Ivona je v igri ves čas spačeno ogledalo, v katerem se kaže burgundski dvor v svoji najbolj nenavadni in smešni podobi, ki včasih že vzbuja srh. Uglajeni, izobraženi, elegantni dvorjani se spreminjajo v prostaške, neumne, cinične obsedence v prepričanju, da je svet, kakršnega prinaša Ivona, svet, kjer je vse mogoče in vse dovoljeno. S to veliko konfrontacijo in drznim soočenjem Gombrowicz oblikuje komični svet na glavo postavljenih vrednot, kjer se vsa civilizacija kaže kot nezadostna, lažna in licemerska, predvsem pa nezmožna, da prikrije nasilnost, primitivizem, vase zagledanost tega, kar sicer označujemo kot napredek, višjo stopnjo, boljše, vrednejše, bolj olikano, lepše in okusno. Kot vselej pa je seveda treba svet ubraniti pred razpadom, ohraniti je treba vzvišenost in dostojanstvo, Ivona mora izginiti. Njena smrt je potrditev, da svet ni več iz tira. Komedijo režira Dušan Jovanović ob asistenci ameriškega gosta Robina C. Jacksona na sceni Mete Hočevarjeve in v kostumih, ki sta jih pripravili Melita Vovkova in Anja Dolenčeva.

Igor Lampret

Dobrna leta 1944

Partizanka Doris

Tiste mrzle februarske dni, ko se je Štirinajsta prebijala skozi visoke zamete na Paškem Kozjaku, je iz Dobrne zgodaj nekega mrzlega dne krenila proti Hudičevem grabnu do zob oborožena policijska patrulja desetih mož, odeta v bele snežne plašče, s kapucami, izpod katerih so gledali mrki nemški obrazi. Ljudje, ki so patrulje srečevali, so se strahoma spraševali, kam gredo, kajti begale so jih neprestane hajke in nenehno bobnenje in streljanje, ki se je slišalo s planin v dolino.

Nihče v vasi jih ni pričakoval. Nihče ni vedel, da so v bližini. Okoli hiš je bilo vse mirno in tiho. Nikjer nobenega človeka ali partizanske straže. Samo visoki svetlikajoči se sneg v mrzlem februarskem jutru. Domačije so se zdele kot izumrle. Samo tanki curki sinjega dima so se iz dimnikov sukljali visoko v nebo in izdajali, da so v hišah ljudje. Nemci so dreveneli od mraza in čakali v zasedi, tiho in potrpežljivo, z naperjenimi puškami, pripravljeni za napad, kakor lovci, lovci na divjad. Toda vse je bilo mirno. Samo čuden zven osamljenih strelov je plaval proti dolini. Minute so drsele v neskončnost. In še vedno se ni nič zgodilo.

Potem pa se je nenadoma pred zmrzlimi Nemci prikazala na čistini med dvema hišama, črna premikajoča se točka ki je postajala vedno večja in večja, dokler ni stala med Nemci v zasedi. Dekle, ki je priteklo iz neke hiše, se je trudoma prebijalo skozi ozko cikcakasto sneženo gaz in hitelo k hišam onkraj vasi, ne da bi opazilo sovražnika v zasedi.

»Halt!« Nemci so stali pred dekletom, kakor bi zrastli nenadoma iz tal, stali so grozeče, kakor ogromne bele sence ter jo sklenile v svoj silni obroč. Dekle je obstalo na mestu kot pribito, v žilah ji je zledenela kri; od presenečenja se ni mogla ganiti. Potem pa, ko so nemški roke segle po njej, je nagonsko, v strašni želji po samoohranitvi, bliskovito planila v živi zid pred seboj in se s poslednjimi močmi hotela rešiti. Toda sila zaleta jo je vrgla nazaj, da je obležala globoko zarita v debeli sneg. Z nečloveško močjo se je pobrala ter zakričala proti vasi: »Streljajte . . ., tovariši, streljajte- . . .« Njeno brezumno kričanje je za hip zmedlo Nemce, potem pa jo je najbližji silovito sunil v sneg in se potuhnil k njej, da bi se zaščitil pred kroglami, ki so zasikale skozi zrak. Nemci so se pričeli hitro umikati proti gozdu navzdol, ves čas plazeč se po visokem snegu. Dekle so vlekli s seboj po tleh, kakor vreče, ne da bi se zmenili za njeno polglasno stokanje, ki so ji ga vzbujale bolečine zaradi ranjene noge in roke. Dekle je bilo oblečeno v tanko kratko krilo in v staro vojaško bluzo prepasano z vojaškim pasom. Obveze in tanke nogavice na nogah ji je razcefrala ostra ledena skorja in ji spraskala gola stegna. Skušala se je zaščiti in potegniti obleko navzdol, a pri tem se ji je krilo razcefralo in jo še bolj razgalilo. Od mraza in sramu so ji stopile solze v oči. Nemci pa so se škodoželjno režali in jo pehali pred seboj, navzdol proti vasi. Dekle se je zibalo med dvema Nemcema. Bosa je bila, ker je med begom izgubila čevlje. Tesno skupaj je tiščala obledele ustnice, ne da bi ječala zaradi mraza in bolečine, ki so vedno bolj zajemale njeno telo in hkrati zaradi dejstva, da zanjo ni več rešitve. Zavedala se je, da bi jo rešil morda samo še čudež. Zavedala se je tudi, da ji tovariši ne bodo mogli nuditi nobene pomoči, tudi če bi hoteli, kajti na Brdcah so ostali samo ranjenci, ki pa so morali čimprej naprej za divizijo, če niso hoteli priti Nemcem v roke.

Nemci so dekle privedli v vas okoli poldne. Najprej so jo odvedli v bližnji hotel, v toplo prazno točilnico. Ljudje, ki so opazili na cesti žalostni sprevod so se poskrili. Le nekaj radovednežev je vztrajalo na vasi ker so bili radovedni, kaj bodo storili Nemci s partizanko. V točilnici so jo posadili k peči, da ji je vročina povzročila silne muke. Silili so jo z vročim čajem in ji lepo prigovarjali. Toda dekle ni spregovorilo. Molče je odklanjala vse, kar so ji ponujali in zrla je srepo nekam v daljavo.

Nemci so sprevideli, da dekle zlepa ne bo spregovorilo. Zvlekli in spehali so jo ven na sredo vasi ter jo pričeli klofutati, brcati in suvati s puškinimi kopiti. Zbili so jo na kolena in potem še na roke. Obležala je tam tiha, vsem na očeh razmrščenih dolgih las in gola do pasu. S prsti je grebla po gladki cesti, kot bi se hotela še enkrat dvigniti, toda vedno znova je padla nazaj. Nemci so z užitkom opazovali njene brezplodne poskuse in se glasno krohotali, prepričani, da je z dekletom konec. Toda ko so se Nemci za nekaj hipov oddaljili od nesrečnega mesta, se je dekle bliskovito vzpelo s tal in planilo v beg. Z neverjetno naglico je dekle drvelo po cesti proti Novem gradu, ne da bi se enkrat samkrat ozrlo nazaj.

Nemci so za trenutek onemeli. A potem pričeli noro vpiti in streljati za dekletom. Dekle pa je teklo in teklo. Za njo, po cesti, pa se je vila vedno bolj široka sled krvi, dokler ni omahnila, z visoko dvignjenimi rokami, v sneg onkraj ceste.

Eda Podpečan, Pristava 8 Dobrna

Šentjurska kultura

Mnogo načrtov

Po sprejetju zakona o kulturnih skupnostih je bila tudi v Šentjurju ustanovljena Temeljna kulturna skupnost. Po svoji ustanovitvi 1970. leta je takoj pričela z delom. Prvo, kar so v šentjurski občini storili na področju kulture pomembnega, je bila nekakšna inventura kulturne dejavnosti. Ugotovili so, da so posamezna prosvetna društva v občini več ali manj životarila in gospodarila z lastnimi sredstvi tam, kjer so jih vsaj delno znali ustvariti, kjer pa ne, kulturnega življenja ni bilo.

Danes imajo v občini aktivna kulturno-prosvetna društva, ki se ukvarjajo z raznimi dejavnostmi, zaživeli so pevski zbori, godba in folklora. Pričeli so z uvajanjem gostovanj poklicnih gledališč, glasbenih umetnikov, opernih pevcev in pevskih zborov. Tako je pretekli teden gostoval v Šentjurju Slovenski oktet, ki so ga poslušalci navdušeno sprejeli. Tudi folklora je že na zavidljivi umetniški ravni. Pred kratkim so dobili svoje narodne noše, ki so si do zdaj morali izposojati.

Ob srednjeročnem načrtovanju pa Temeljna kulturna skupnost v Šentjurju ugotavlja mnoge probleme. Osnova za kulturno dejavnost so kadri, ki bi bili organizatorji kulturnega življenja v občini. Zato je pridobivanje in usposabljanje organizatorjev naloga vseh nosilcev kulturne dejavnosti. S štipendiranjem bodo pričeli reševati problem knjižničarjev. V Šentjurju imajo sedaj le eno honorarno knjižničarko, ki pa je z razširitvijo knjižnice v novih prostorih, to je v dosedanji stavbi otroškega vrtca, popolnoma premalo. Glede na to, da je kultura v širšem smislu integralni del družbenih odnosov, si bodo prizadevali, da bo ob uveljavljanju ustavnih amandmajev dobila kultura ustrezno mesto v samoupravnih aktih delovnih organizacij. S tem v zvezi naj bi se družbenopolitične organizacije in prosvetna društva prizadevali, da se kultura približa delavcu, ki naj soodloča pri oblikovanju kulturnih programov in pri delitvi sredstev zanje. Kulturna skupnost bo s sodelovanjem kulturnoprosvetnih društev in njihovih sekcij, s sindikati, SZDL ter z drugimi odgovornimi činitelji skupno oblikovala programe kulturnega življenja v Šentjurju in v vseh večjih krajih v občini že letos. Temeljna kulturna skupnost želi tesno sodelovanje z občinsko skupščino in drugimi družbenopolitičnimi dejavniki v občini, s pomočjo katerih bi do konca leta 1975 uredili kulturne domove. Sama ne more biti investitor, ker njena sredstva namenjena po zakonu le za dejavnost na raznih kulturnih področjih, vsekakor pa bo prispevala svoj delež pri slehernem kulturnem domu. Vsako leto bo izdelala podroben program in finančni načrt z željo, da bi čim bolj približala kulturo bodisi najmlajšim, ki naj bi čimmanj čutili, da živijo v nerazvitem področju, bodisi delovnim ljudem, ki naj bi našli svoje zadovoljstvo in sprostitev na kulturnem področju.

D. PO

dobra knjiga
najboljši prijatelj

V šoli tudi svet staršev

Ustavna dopolnila nalagajo vzgojno-izobraževalnim organizacijam združenega dela tudi to, da morajo organizirati takšne oblike sodelovanja med šolo in družbo, ki bodo zagotovile neprestano medsebojno vplivanje, predvsem v oblikovanju socialistične, demokratične in humane osebnosti. Tako dobesedno v ustavnih dopolnilih razumljivo ne piše, iz njih pa te vsebine ni težko razbrati. Gre skratka za usklajeno sodelovanje, za medsebojno povezanost, zanimanje in tudi odgovornost, ki v vzgoji in izobraževanju ni deljiva. Je celovita in kot takšno jo moramo negovati.

Sedanje oblike tega sodelovanja in soustvarjanja so borne. Kot samoupravni element obstaja le razširjeni svet šole, v katerem so kot člani s strani družbe imenovani le nekateri posamezniki, ki imajo v samoupravnem organu določene »pravice« in kar se dokaj čudno sliši tudi »nepravice«. V večini šolskih statutov namreč piše »člani sveta izven delovne organizacije nimajo pravice glasovati . . .« Delo teh razširjenih samoupravnih organov je šibko kljub nekaterim pozitivnim izkušnjam. Vzrokov za takšno stanje je veliko, iščemo pa jih skoraj vedno zunaj šole, pri tistih, na katere bi se morali dejansko nasloniti. Važnejše kot kadrovanje, struktura, zanimanje, izobrazba itd. je, da je celotno samoupravno življenje na šoli v vsej širini, dokaj togo, včasih neživljenjsko, da o zanimivosti in pomembnosti sploh ne govorimo. In drugo, če želimo aktivnega samoupravljalca, ga moramo tudi seznaniti o delu na šoli, da bo lahko odločal, oziroma pomagal. Za izboljšavo obojega je sedaj veliko možnosti in dolžnost vseh — predvsem pa zaposlenih v teh organizacijah združenega dela, da s konkretnimi in odgovornimi poskusi stanje izboljša.

Kot vzporedna — trenutno še ne uzakonjena oblika širšega povezovanja šole in okolja (družbe) so se pojavila razmišljanja o »svetih staršev«. Svet staršev — v katerem je po en starš od učencev v posameznem oddelku, je dokaj številčen odbor. Na nekaterih šolah kar lep razred. Na sejah teh odborov razpravljajo, potem ko so se seznanili z delovnim programom šole, z učno-vzgojnimi rezultati ob vsaki konferenci, s socialno strukturo, samoupravno itd., zelo sproščeno, brez bojazni o zameri, brez kritikarstva, o problemih, ki jih v večini šolnikove oči ne vidijo. Njihove oči gledajo z drugega zornega kota in pač je tako. To soočenje daje pe rezultate in vodi šolo v sto smer, ki so jo začrtovali številni dokumenti o vzgoji in izobraževanju. Menimo, da lahko »svet staršev« vnesem v statute šol, saj so oblike povezovanja šole, s širšo interesirano družbo zelo skromne. Enako velja tudi delegate, za zbor delegatov delegata za izobraževalno skupnost, ki bi moral pripraviti samoupravni dogovor svete podružničnih šol in drugo. Ker je to čas oblikovanja novih odnosov, pri katerih moramo biti prisotni, ustvarjalni, si ne smemo privoščiti mrtvila, saj se nam lahko zgodi, da se bomo prebudili prepozno in ne bomo ničesar razumeli.

J. ZUPANČ

Srečanje z Darinko Pavletič - Lorenčakovo

IZ NOTRANJEGA PODOŽIVLJANJA

Že dolgo tega sem nekega dne šel še po tedanji Razlagovi ulici mimo izložbenih oken mojstra Pelikana in med številom fotografij sem opazil večjo povečavo nekega portreta. To je bila ženska podoba, takole s profila, in vsaka linija, vsaka poteza, zarisana na občutljiv fotografski papir je bila nekaj svojskega, rekel bi — celo nekaj eksotičnega. In na tihem sem si mislil, da mora biti ta obraz nekaj posebnega. Da je morda ta ženska umetnica. Njenega imena takrat še nisem poznal, a pozneje, ko me je pritegnil ta svet likovne neizrečenosti, sem jo spoznal — Darinko Pavletič-Lorenčakovo.

Za pogovor sva se domenila pri blagajni neke samopostrežne trgovine.

— Tega pa ne maram videti, je z nasmehom dejala in pokazala na mojo črno fotografsko torbo, ki je ležala na mizi v likovnem kabinetu II. osnovne šole.

— A sliko rabim!

— Bom prinesla eno, jih je pred kratkim nekaj naredil mojster Berk, pa vam bom tisto dala. Ženske smo občutljive, sama pa imam toliko dela, da se nimam časa v šoli urejati.

— Govorila bi o vašem slikarstvu, o delu na šoli . . .

— Sama nisem nikoli veljala za nadarjeno slikarko. V šoli nisem nikoli imela petice iz risanja, pa tudi pozneje v gimnaziji ne. Toda ko sem še hodila v osnovno šolo na Polzeli, sem narisala šopek rož in me je učitelj Polanc pohvalil. To mi je bila spodbuda. Toda od samega začetka je bil moj oče tisti, ki me je seznanjal s slikarstvom in mi dajal poguma. Sam se je ljubiteljsko ukvarjal s slikanjem. Pozneje sta me na gimnaziji učila profesor Sirk in Ščuka, pa Modic. Med zadnjo vojno smo bili izseljeni v Paračin in tisto dobo sem preživela brez vsakega stika s slikarstvom. Pozneje me je beograjski kipar Milan Besarabić prvič seznanjal podrobneje z barvami, dajal mi je najrazličnejša tehnična navodila, smisel barvnih kombinacij, odnosov. Šele takrat sem spoznavala, kar danes otroci že v osnovni šoli dojamejo.

— Je bilo to spoznavanje poleg ostalega dela odločilno, da ste se vpisali na akademijo?

— Je. Toda prvo leto nisem bila sprejeta, ker je bilo preveč kandidatov, predvsem tistih, ki so pred vojno že začeli in so potem hoteli nadaljevati študij. Tako sem ostala doma še eno leto. Sicer sem delala, ker so bili takrat časi obnove in je bilo za vse dovolj dela. No, naslednje leto sem bila sprejeta in sem študirala. Razen enega kolega sem bila edina na akademiji, ki nisem prej imela nobene strokovnejše povezave s slikarstvom. Vsi so že prej intenzivno delali na tem področju.

— Pri kom ste delali?

— Pri sedaj že pokojnem profesorju Kosu, grafiko pri Jakcu in večerni akt pri Miheliču.

— Ob pogledu na vaša platna se odpira opazovalcu poseben svet. Poln neke poetičnosti, ne samo v barvah, tudi v potezah. To je opaziti predvsem na otrocih, čeprav so njihovi izrazi nemalokrat trpki, otožni?

— Osebno mi najbolj leži izpovedno slikarstvo. Od tod tudi vse to, kar ste omenili. Vedno sem želela pokazati neko notranje doživljanje v človeku. Pri sebi in pri drugih. Otroci so najbolj občutljivi »ljudje«.

— Katera dela so vam najljubša?

— Se zgodi, da mi nekatere slike sčasoma postanejo popolnoma nezanimive.

— Kaj je vzrok?

— Nekako dobim občutek, da to ni tisto, kar sem hotela izraziti. Ni avtentično s tistim občutjem, ki je bilo porojeno ob hotenju, narediti takšno ali drugačno sliko.

— Torej se že vnaprej lotevate dela z določeno notranjo stisko, ki se spontano poraja ob opazovanju. Je to tista osebna prizadetost, ki postavi umetnika pred platno, da prične z delom?

— Da, to je tisto. No, in tako se včasih zgodi, da ostaneš nezadovoljen, nedorečen.

— Kaj pa ilustracije?

— Tam pa dosežem to zadovoljstvo. Vedno imam občutek tega zadoščenja, da sem nekaj naredila.

— Morda zaradi tega, ker je otrok zahtevnejši, ker ni tako preprosto zadovoljiti njegove potrebe, zahteve?

— Da. Človek dela nekaj konkretnega. In že vnaprej vse vidiš, tiste obraze . . .

— Toda ilustracija je neke vrste naročilo. Ta pa umetnikom niso vedno najbolj po godu . . .

— Že, samo pri založniških hišah nam dajo samo nekatere najbolj osnovne smernice, v bistvu pa imamo potem povsem svobodne roke. Tako svobodne, da lahko ustvarjaš zelo spontano, povsem se prepustiš nastajajočim likom. Tudi pri enostavnih, enobarvnih ilustracijah, tam se pač tonsko dajo najti različne rešitve. Ilustracije, to je delo, za katerega ne morem reči, da me zdaj najbolj privlači ali da mi najbolj leži. Je pa v ilustriranju, kot sem že omenila, poseben mik, resnično mi daje notranje zadoščenje!

— Veliko ste angažirani na šoli. Kako usklajujete vse to delo?

— Res sem na šoli precej časa. Ta teden recimo nisem prebrala nobenega časopisa, tudi televizorja nisem odprla. Pripravljam tu neka dela za Novi Sad, otroška dela, pa sem tudi doma angažirana do polnoči. Smo pa v bistvu v šoli zelo okrnjeni pri tem našem likovnem delu.

— Imate premalo ur?

— Premalo jih je. Mnogo premalo. Otroci so precej oškodovani. Toda tega ni kriva šola, ampak naši učni načrti. Zapiramo vrata otrokom pred svetom, ki naj bi jih plemenitil in ohranjal na površju pred tehnizacijo. Resnično so otroci precej oškodovani.

— Radi slikajo?

— Takole . . . od 1. do 4. razreda je vsak otrok ustvarjalec. Vse mu je nekakšna zabava. Od 5. do 6. pa so najbolj ustvarjalni. Fantazija, opazovanje . . . Vse nastaja spontano. Pozneje, v sedmem in osmem postanejo že zrelejši, postanejo bolj samokritični in pogum jim splahni. In šele od tu dalje se nekje potem intenzivno pozna porazen vpliv okrnjenega pouka. Odidejo na gimnazijo, kjer ni likovne vzgoje, v nekaterih strokovnih šolah je še, a zelo ozko vezan na stroko. Se mi je že zgodilo, da so pozneje, že na gimnaziji hoteli risati, prihajali so k meni . . . Mislim, da je bilo nekdaj to delo lažje. Imeli smo sicer občutno slabša materialna sredstva, a več ur na razpolago. Danes je obratno. To pa je slabše.

— Kdaj ustvarjate?

— Pravzaprav ostane časa za moje slikanje samo v času poletnih počitnic. Takrat sem malo več dni strnjeno prosta in se lahko posvetim slikanju. Zdaj med delom, zelo težko. Je še polno drugih obveznosti. Pa družina. Morda kdaj ujamem kakšne tri urice časa, pa kaj je to. Za tiste, ki so v svobodnem poklicu, je vse lažje. Sicer pa sem v tem svojem pedagoškem poklicu . . . po sili razmer. Ni šlo drugače. Posebno začetek je bil težak. Na akademiji nas takrat niso učili metodike. Razumljivo je, sem na začetku delala nekatere napake. Sem prišla v razred in kar rekla otrokom, naj narišejo na tablo to in ono . . .

— Kaj delate s tem, ko slikate?

— Pri pejsažih me najbolj zanimata barva in oblika. Pri slikanju del, kjer so prisotni otroci, pa me najbolj zanima in angažira, kot sem že prej omenila, njihovo notranje doživljanje sveta, okolice. Zato takšni njihovi izrazi.

— Umetnik je nasploh angažiran. Kakšna so vaša razmišljanja?

— Predvsem v zadnjem času ljudje premalo mislimo na človeka. Dirka s časom se prične že pri otroku ob vstopu v prvi razred. In ravno takšni predmeti, kot so risanje, pa glasba, ga najbolj neposredno plemenitijo v nekem drugem smislu. Spodbujajo ga k človeškim odnosom, do kulture življenja.

— Slikarstvo je imelo od svojega začetka velik vpliv na človeka. V svojih lastnih razvojnih fazah je prihajalo, slikarstvo namreč, do najrazličnejših spoznanj. Kakšna je recimo po vašem bila vloga nekega dadaizma? Ob pojavu negacije vrste vrednot, a obenem — ob odpiranju vrste novih problemov, novih zornih kotov?

— To je bila samo ena od številnih stopenj razvoja. Tako kot tudi drugod, ne samo v slikarstvu. Nobena stvar ne more obstati na neki določeni stopnji. Vse je podvrženo svojemu razvoju. Kot tehnika. Tudi ta sama je odprla vrsti umetnostim nova pota. Važno je to, da se umetnik zna opredeliti do svojega dela. Da zna ovrednotiti svojo dediščino, ki jo zapušča svojemu narodu. Treba je spoznati dobro in slabo?

— Kje pa je ta prelomnica?

— Je ni! V umetnosti ne sme in ne more biti nobene meje.

— V mesecu maju boste razstavljali v Likovnem salonu?

— To bo moja letošnja razstava, pregled enoletnega dela. O vsebini mojih del pa sva govorila že prej.

— Kako pa ocenjujete mesto slovenskega slikarstva . . .

— Vse to je, veste . . . zelo težko. Mislim, da bi se o tem in še o čem lahko pogovarjala vse do večera . . . Ja, kam naj vam pa prinesem Berkovo sliko?

— Nisem pa jo vprašal, koliko nagrad je že dobila, pa tistih neposrednih, morda najljubših, ko so ob njenih prizadevanjih dobivali priznanja njeni učenci . . . Nisem je vprašal, ker jo je na mizi čakal še zajeten kup dela, tistega vsakdanjega, delček neizmernega mozaika, ki ji skuška zapolnjevati tisto podobo notranjega doživetja.

DRAGO MEDVED
Foto: VIKTOR BERK

Kmalu izid Obrazov

V začetku prihodnjega meseca bo izšla četverna številka Obrazov na štirinšestdesetih straneh običajnega formata. V njej bodo objavljena dela ob razpisanem nagradnem literarnem natečaju, ki je dosegel izreden odziv mladih literatov širom Slovenije, saj se je na razpis odzvalo preko dvajset avtorjev, najboljša dela pa bodo objavljena. V celotni številki bo sodelovalo preko trideset avtorjev.

Delo hortikulturnega društva

Celjsko hortikulturno društvo, ki ima nekaj nad 800 vpisanih članov, je tudi za letos pripravilo bogat delovni načrt, ki ga odlikujejo strokovna predavanja, praktične demonstracije in ne nazadnje zanimivi izleti.

Prvo predavanje bo že danes, v četrtek, 15. t. m. ob 17. uri v spodnji stranski dvorani Narodnega doma. Na njem bo inž. Slavko Aleš govoril o lončnicah in posodovkah.

Prva letošnja praktična demonstracija pa bo v torek, 27. februarja. Tako bo inž. Tone Jureš opozoril na rez vinske trte na brajdah. Prikaz bo v Liscah.

LAŠKO

BREZ VNEME NI KULTURE

Pred dnevi so na razširjeni seji izvršnega odbora kulturne skupnosti v Laškem ocenili kulturno žetev v minulem obdobju, si skušali razložiti vzroke, zakaj kulturna tvornost ni množičnejša in pestrejša in si odgovorili na vprašanje, ali je to področje družbene nadgradnje v okvirjeno v obči družbeni interes.

Ce na kratko povzamemo, kulturno življenje v občini, ki zadnja leta na področju gospodarstva dobro napreduje, ni dovolj razvito, predvsem ni dovolj množično in pestro v svojih oblikah. Največje uspehe žanjejo pevski zbori, od moških do šolskih. Nadalje vse tri godbe. Z ureditvijo novih prostorov za osrednjo knjižnico je tudi knjižničarstvo krepko napredovalo. Novejša, v preteklosti dokaj neznana dejavnost je v Laškem prirejanje likovnih razstav, ki zbuja pozornost že v slovenski kulturni javnosti. Od tu dalje pa se začenja seznam področij kulturnega življenja in prizadevanj redčiti na nekaj vaških dramskih skupin, odvisnih od vneme in delavnosti posameznikov.

Ugotovili so, da je upadanje zanimanja za kulturno življene treba iskati v preteklosti, ko je bila družbena pobuda in podpora za to področje malenkostna, nezadostna. Posledica tega je, da ni samo upadlo število kulturno-umetniških skupin in številčnost članstva v njih. Upadel je tudi obči interes javnosti, spričo česar tudi zelo kvalitetne prireditve niso imele več toliko občinstva kot nekoč pred desetletjem. Tako se je potreba po kulturnih dobrinah v občini močno zmanjšala. Zdaj pa je naloga resnično zainteresiranih, da to potrebo oživijo.

Soočeni s takšno ugotovitvijo so kaj lahko prišli do spoznanja, da bo to nalogo mogoče uresničiti s programom, ki bo resnični odraz potreb in interesov, vendar pa le ob tesnejšem in pristnejšem sodelovanju družbeno-političnih organizacij, gospodarskih organizacij, skratka celotne javnosti. Kulturna razgibanost v laški občini pač ne sodi med takšne, ki bi sama po sebi zagotavljala uspeh.

Ko pa so se poglobili v vprašanje, ali kulturno življenje, interesno skupnost na področju kulture, v skupščini kulturne skupnosti zastopajo res pravi občani, so ugotovili, da dober del članov skupščine ni tak. Vprašljiv pa je sestav tudi zato, ker je preveč forumski. Zelo malo pa je v njem delavcev, predstavnikov kolektivov in občanov iz krajevnih skupnosti. V vsakem primeru bi v skupščini te interesne skupnosti morali biti ljudje, ki so za vprašanja kulturnega življenja v svojem okolju zares vneti, ki izražajo in prenašajo interes sredine, iz katere izhajajo. Kulturnih potreb pač ne bo mogoče vzbuditi in oživeti ob dejstvu, da mnogi člani skupščine, pa tudi izvršnega odbora, nemo in pasivno izpolnjujejo eno samo nalogo — prisotni so in s tem doprinašajo k sklepčnosti samoupravnega telesa. V takem sestavu potem vselej zmaga že interes obstoječe aktivnosti, pa zato do oživitve tistega , česar je malo ali pa nič ne pride.

Kulturno življenje naj bi bilo področje uspešnega boja zoper negativne pojave potrošniške miselnosti, zadovoljevanja zgolj materialnih, navadno sebičnih teženj. Tako pa je kultura največkrat žrtev ekscesnih pojavov potrošniške družbe in je zato edino prav, kot bi radi v Laškem, da kulura postane predmet občega družbenega interesa, ne zgolj oslabljene kulturne fronte.

J. KRASOVEC

Vrtiljak dogodkov

CELJE

Gosta iz Beograda

Predvideno je, da bosta v petek obiskala Celje generalni direktor službe družbenega knjigovodstva Anton Polajnar in zvezni sekretar za finance Janko Smole. V prostorih celjske občinske skupščine bosta imela razgovor s predstavniki političnega aktiva in gospodarstva celjske občine. Govorili bodo o aktualni gospodarski problematiki in družbenoekonomskih gibanjih v Jugoslaviji v letu 1973.

Razprava o proračunu

Po sklepu zadnje seje celjske občinske skupščine bo javna razprava o predlogu za oblikovanje dohodkov občine in ukrepov na področju proračunske potrošnje v letošnjem letu stekla te dni in bo trajala vse do prvih dni marca.

O predlogu občinskega proračuna bodo razpravljali zbori občanov v okviru krajevnih skupnosti ter na razširjenih sejah delavskih svetov v delovnih organizacijah. Mnoge krajevne skupnosti pa bodo to razpravo povezale s poročilom o delu lani ter z delovnim načrtom v letošnjem obdobju.

LAŠKO

Novo vodstvo ZM

Predsedstvo občinske organizacije ZM v Laškem je pretekli teden na svoji seji obravnavalo kandidatno listo novega občinskega vodstva ZM. O predlaganih kandidatih bodo sedaj razpravljali mladinski aktivi v vsej občini. Kot kandidata za predsednika občinske konference so predlagali Zlatka Pavčnika, strojnega tehnika iz Belovega pri Rimskih Toplicah, ki je bil do zdaj profesionalni član predsedstva Republiške konference ZMS, za sekretarko občinske konference pa Ireno Lipovšek, dijakinjo iz Laškega, ki je do zdaj opravljala funkcijo predsednice komisije za idejnopolitično delo pri občinski konferenci ZM Laško.

Novo izvoljeno vodstvo bo začelo z delom po volilni konferenci, ki bo 11. marca.

ŽALEC

Delovni dogovor

Pretekli teden je bila v Žalcu peta redna seja Občinske konference SZDL, ki se je tokrat sestala v razširjeni sestavi, saj so bili na seji tudi člani nestalnega dela konference, izvoljeni na podlagi delovnega principa.

Uvodne misli k razpravi o nekaterih osnovnih izhodiščih kadrovske politike je podal podpredsednik občinske konference ZORAN RAZBORŠEK, o nekaterih elementih družbenopolitične akcije za nadaljnji razvoj kulturnih skupnosti pa je spregovoril predsednik Temeljne kulturne skupnosti ANDI GORŠEK. O obeh problemskih področjih se je razvila bogata razprava. Poudariti velja, da so bili na seji konference navzoči tudi predstavniki kluba študentov, in to predvsem zaradi obravnave problematike s področja kadrovske politike.

Poleg te osrednje problematike so na seji občinske konference sprejeli tudi soglasje k podpisu samoupravnega sporazuma za izločanje in usmerjanje sredstev za stanovanjsko izgradnjo. Konferenca je nadalje verificirala predlog izvršnega odbora o kandidaturi MITJE RIBIČICA za predsednika republiške konference SZDL ter povzela stališča javne razprave v zvezi s predlogom za novo slovensko himno. Občani žalske občine so se z veliko večino odločili, da naj se za novo slovensko himno izbere Prešernova Zdravljica.

B. S.

Lep uspeh RK

Krajevna organizacija Rdečega križa v Sempetru v Savinjski dolini sodi med najbolj delavne v žalski občini. V svojih vrstah ima 227 krvodajalcev, ki so darovali 70 litrov krvi in prejeli 69 priznanj. Razen tega so člani skupaj s krajevno organizacijo SZDL zbrali 3900 dinarjev za Prekmurje. Zbrali pa so tudi več oblačil za socialno ogrožene. Mimo tega so skrbeli za podmladkarje RK na osnovni šoli Sempeter.

TT

Več bralcev

Na zadnjem občnem zboru Svobode v Sempetru so ugotovili, da je bilo tudi minulo leto zanje uspešno. Folklorna skupina je sodelovala na vseh prireditvah v žalski občini, uspešno pa je delal in nastopal tudi narodni zabavni ansambel Borisa Terglava. Velik uspeh so dosegli pri knjižnici, saj imajo rednih bralcev več kot 400, mednje pa so posodili več kot 2000 knjig.

TT

ŠENTJUR

Finančni program

V torek dopoldan je bila v Šentjurju seja sklada za pospeševanje kmetijstva, na kateri so sprejeli letošnji finančni program, ki zajema subvencioniranje plemenske živine, pomoč pri nabavi načrtov za gradnjo novih, rekonstrukcijo oziroma adaptacijo starih hlevov ter sofinanciranje kmetijske pospeševalne službe.

Turizem

Konec preteklega tedna je imelo v Šentjurju sejo turistično društvo. Pogovorili so se o letošnji akciji olepševanja naselja Šentjur in o možnosti gradnje ceste na Rifnik, kamor bi pomembne zgodovinske najdbe privabile veliko turistov.

DOBRNA

Nova kioska

V Dobrni bodo 1. marca odprli nov kiosk pri Zdraviliškem domu, kjer bodo prodajali časopise, tobak, razglednice in spominke. Tudi v Grižah bodo s tem dnem pričeli v bifeju Doma upokojencev s prodajo tega blaga. Do zdaj v teh krajih podobnih kioskov ni bilo, so pa gotovo potrebni.

Naše šole vsepovsod

VELIKO PRIČAKOVANJE

V strmi hrib postavljeno rumeno, razpotegnjeno poslopje že od daleč opozarja popotnika, da se bliža šoli. Sicer pa je na Vinski gori tako, da je skoraj vse postavljeno na hrib, na skalo ali na ozke police, ki jih je za potrebe posameznih zgradb razširil še človek. Čestokrat nas je doslej pot vodila po šolah v večjih krajih. Tokrat smo namenoma izbrali šolo v manjšem kraju, kar pa seveda ne pomeni, da imajo tod tudi manjše probleme. Nasprotno, celo ravno tolikšni so ali pa še večji. Kaj smo videli in zvedeli ob našem obisku na Vinski gori, pa bomo strnili v naslednjih vrsticah pričujoče reportaže.

Šolski upravitelj na Vinski Gori MIRKO LEŠNIK.

Čeprav med poukom motiti ni niti vljudno niti lepo, tokrat druge izbire ni bilo, kajti na osnovni šoli v Vinski gori razen dveh učilnic in stranišč, drugega prostora ni. Tako sva z upraviteljem, domačinom MIRKOM LEŠNIKOM, ki je na šoli že 19 let, poklepetala kar v eni izmed dveh, sicer še kar prostornih učilnic.

Šola je stara nad 80 let, začetki šolanja pa segajo še bolj nazaj. Poprečno se je v enem šolskem letu število učencev gibalo okoli 100, včasih več, včasih manj, kakor je pač naneslo. Letos na primer jih je 80, deset pa so jih prešolali na posebno šolo. Štirje učitelji vlivajo modrost v najmlajše glave Vinskogorčanov, za katere nam je upravitelj Lešnik zatrdil, da so pridni, prizadevni, marljivi in delavni. Kot njihovi starši — je še pristavil. Po končanem četrtem razredu se večina otrok prešola v Velenje, nekaj jih potem zanese na Dobrno, tu in tam pa se kateri prešola celo v Žalec, vendar se to zgodi bolj poredko. Učni uspehi na šoli so dobri, v zadnjih letih pa se močno pozna povečan interes staršev za napredovanje svojih otrok. Saj ni, da bi trdili, da včasih temu ni bilo tako. Le to je res, da sta se dom in šola v zadnjih letih še bolj zbližala, kar pa seveda dobro vpliva na šolsko napredovanje otrok. Roditeljski sestanki so več kot odlično obiskani, saj se na njih zbere tudi preko 95 odstotkov vseh staršev. Ni kaj reči!

Sicer pa so na šoli tudi težave. Pomanjkanje prostorov onemogoča redno delo, preprečuje, da bi se še bolj razvile svobodne aktivnosti (imajo pionirsko organizacijo, šahovski krožek, dramsko skupino in seveda pevski zbor), saj se učenci v te dejavnosti radi vključujejo. Proslave prirejajo večinoma v šoli, včasih tudi v dvorani Zadružnega doma, na njih pa vselej sodeluje dokajšnje število učencev, ki radi nastopajo in pokažejo, česa vsega so se naučili.

Odveč bi bilo morda pisati o tem, da imajo na šoli tudi topli obrok. Če to ne bi bilo povezano s svojskim problemom. Nimajo kuhinje, pa mora malce pripravljati kar upraviteljeva žena. K sreči na deželi ne zmanjka iznajdljivih ljudi, ki radi priskočijo na pomoč takrat, kadar je to potrebno.

Vse oči Vinskogorčanov, tako starejših, še zlasti pa najmlajših, pa so uprte v novo šolo, ki raste v dolini in že bahavo razkazuje svoje bodoče oblike. Temnordeča streha že naznanja mimoidočim, da dela hitro napredujejo in da bodo ob praznovanju občinskega praznika občine Žalec šolo že dokončali. Veliko pričakovanje se bo uresničilo. Otroci bodo stopili preko praga nove šole, učitelji si bodo oddahnili, ko bodo lahko po dolgih letih organizirali odgovorno pedagoško delo tako, kot bi ga radi, prebivalci kraja in vse občine pa bodo ponosni, kajti zopet bo zrastlo novo poslopje kot rezultat pred leti uvedenega samoprispevka občanov.

Poleg štirih učilnic (pouk bo v bodoče enoizmenski!) bodo v šoli na voljo tudi vsi ostali potrebni prostori. Velika pridobitev za kraj pa bodo seveda prostori vzgojno varstvene ustanove, ki bo odslej delovala v šoli. Spričo dejstva, da je v kraju skoraj pri vsaki hiši nekdo zaposlen (večinoma vsi v Velenju) in da je tod čistih kmetov le malo, bo otroška varstvena ustanova poleg nove šole izredno velika pridobitev. Še zlasti v prihodnje, saj Vinska gora že skoraj postaja nekakšno pred. mestje Velenja. Tod izredno veliko zidajo, stalno se priseljujejo novi ljudje, ki se odločajo, da si svoj dom postavljajo zunaj mestnega trušča in smradu. Za to pa so v Vinski gori idealni pogoji. Tod je sonca, zraka, lepe narave in vsega, kar zraven sodi, več kot dovolj.

Nova šola bo vnesla v življenje kraja še več razgibanosti, kajti s tem se bodo odprle mnoge možnosti za organiziranje tudi vsega tistega dela, ki ga po drugih šolah že poznajo, na Vinski gori pa so se mu morali v minulih letih odpovedovati, ker za to ni bilo osnovnih pogojev. Veliko pričakovanje se uresničuje!

BERNI STRMČNIK

Sedanja šola na vinski gori je stara preko osemdeset let, v njej pa ni drugih prostorov kot dve učilnici in stranišča . . .

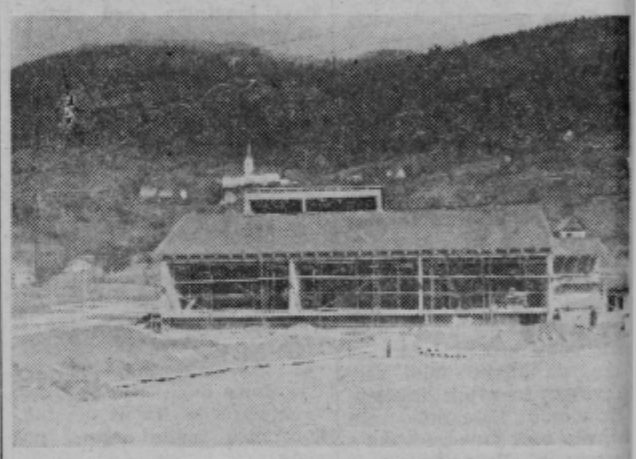

Nedaleč od glavne ceste pa se že dviguje poslopje nove šolske zgradbe, v kateri bo imela prostor tudi varstvena usta-

Učilnice na šoli v Vinski gori ne služijo samo pouku, v njih je tudi garderoba, shramba učila. Skratka vse, kajti stiska za prostor je več kot velika . . .

CELJE

Ples je uspel

V soboto je bil v kulturni dvorani v Škofji vasi mladinski ples, ki so ga organizirali mladi iz Šmarja. Treba je bilo veliko truda, da so pripravili dvorano. Uredili so reflektorje, prinesli kurjavo, opremili oder, tako da je bila dvorana v soboto urejena, kot že dolgo ne.

Igral je ansambel — JUTRANJE SONCE, ki ga sestavljajo: Horvat Dušan, Kogoj Bojan (solo, bas kitara) ter Omahna Marjan, (bobni). Škoda, da je bilo vreme slabo, kajti durgače bi se gotovo zbralo še več mladih. Ansambel je navdušil navzoče, ki si še želijo podobnih prireditev.

V bodoče ima MA v načrtu pripraviti kakšno igro, že sedaj pa deluje telovadna sekcija, ki vadi dvakrat tedensko. Tisti, ki so ljubitelji igre z belo žogico, pa lahko igrajo namizni tenis. Torej, tudi na in tudi kulturna dejavnost.

VILI JAZBEC

Njihovo življenje je materinstvo

LEPŠE ŽIVLJENJE KOT VČASIH

V uredništvo smo dobili kartico, napisano z lično žensko pisavo, s katero vam naša bralka (žal se ni podpisala) sporoča, da tudi v Štorah, v leseni hišici ob Gasilskem domu, živi ena izmed mater, o katerih redno, že tretje leto pišemo v tej rubriki. Seveda smo jo takoj obiskali.

NEŽA KOK, letos bo slavila osemdesetletnico rojstva, je v Štore prišla iz Ponikve. Tu se je pred mnogimi desetletji mož zaposlil v železarni, Neža pa je doma skrbela za številno družino in lovila dodatnega zaslužka s taverhom od kmetije do kmetije. Rodila je trinajst otrok, štiri dekleta in devet fantov, od katerih jih danes živi še devet. Ko mi je pripovedovala o svojem življenju, ki ji je potekalo v znamenju dela od zore do mraka in ob skrbi za številno družino, so ji misli in besede večkrat uhajale k sinu, ki je med vojno našel smrt v Gradcu. Tja je moral iti na »arbeitsdinst« in nikoli več se ni vrnil. Baje so ga Nemci obglavili. Kako in zakaj je tako žalostno končal, mati Neža in njeni ne vedo, vedo pa to, da nikoli ni mogla uveljaviti pravice do kakršnekoli priznavalnine za njim. To jo boli, ne toliko zavoljo denarja, boli jo zaradi tega, ker ni dobila zadoščenja za sina, ki ga ji je pobrala vojna...

Že več let živi pri sinu Lojzetu, z njo pa živi tudi eden izmed 26 vnukov, kolikor jih ima. No, če hočemo biti dosledni, moramo zapisati še to, da ima tudi že 9 pravnukov. Kar številno se je razvejala njena družina, ki se je nazadnje zbrala vsa skupaj, ko je pred tremi leti umrl njen mož. Kot povsod v primerih, kjer so tako številne družine, so se tudi Nežini otroci seveda razkropili, čeprav pa je ob tem zanimivo to, da je kar petero njenih otrok, trije sinovi in dve hčerki, zaposleni v Železarni Štore. Morda velja zapisati še to, da sta dva njena sina tudi že v pokoju in da ima Neža v Celovcu sestro, ki je stara devetdeset let.

Zdravje je mater Nežo seveda že nekoliko zapustilo. Pred časom jo je zadela kap in posledice so ji seveda ostale. Nič kaj se ni pohvalila s svojim zdravjem, čeprav si je že kar precej opomogla. Kako kaj živi danes, smo jo pobarali? Kar pohvalila se je in pristavila, da pač mnogo boljše kot nekoč. Po možu dobiva pokojnino, tako s tem kar lahko izhaja. Pogosto se doma oglašajo tudi njeni številni otroci, ki kaj radi primaknejo materi Neži še kako dobroto. In želje? Kaj bi z njimi, je odvrnila Neža? Zdravje je pravzaprav edina stvar, ki si jo želi in tega ji želimo tudi mi, da bi zdrava, srečna in zadovoljna učakala še mnogo let med svojimi otroki, vnuki in pravnuki.

Srečno, mati Neža!

BERNI STRMČNIK

Kefir? Ja, ta pomaga!

Stari Sikirnik je sedel za kmečko pečjo v svoji skromni bajtici in žalostno gledal skozi okno na prazno in nič kaj pospravljeno dvorišče.

Vrag naj vzame vse skupaj! Saj nima nobenega veselja do dela. Krma je zanič, krava ne daje mleka, kokoši ne nesejo več jajc... Vse gre narobe. Pa še babnica je zadnje čase čisto ponorela. Le kaj ima s temi klepetavimi in obrekljivimi sosedami? Aha, so se že spet vse zbrale. Zdaj ga pa res zanima njihovo skrivnostno obnašanje. Odprl bo okno in prisluhnil.

Kaj le je to? Sikirnik gleda in prisluškuje. Hm, kot da bi babnice imele mleko v kozarcu. Zaradi čisto navadnega mleka pa taka skrivnost. Saj rečem, babnice so res ponorele. One pa še kar naprej šepetajo. Včasih pridejo do Sikirnikovega ušesa prav čudne besede: Kefir... želodec... čir... creva... Madona, pa ne da coprajo! In spet: Krvni pritisk... kefir... kri... Francl... Jezus Marija, še njega omenjajo! To ne bo nič dobrega. Ženskam se je zmešalo. Najbolje bo, da se pobere nazaj za peč.

Ni jih več slišati... aha, hvala bogu, nehale so! Tedaj pa se odpro vrata in v sobo plane s kozarcem mleka v rokah Sikirnica: »Francl, kefir!«

»Madona, Neža, mene pa ne boš zacoprala! To ti povem!« izdavi ves prestrašen stari Sikirnik. »Francl, to ni nobena coprnija, to je kefir!« reče vsa navdušena Sikirnica. »Kakšen kuu... kofir?« zamomlja Sikirnik in nezaupljivo ogleduje kozarec z mlekom, ki mu ga njegova Neža tišči pod nos.

»To je goba, Francl, goba, zdravilna! Trikrat na dan boš popil to mleko pa boš zdrav. Za vse je: za želodec, za creva, glavo, kri, vse čire pozdravi, krvnega pritiska ne boš več imel, tvoja naduha se bo pozdravila... Mickin Jože je vsak dan pil to mleko. Saj veš, da je bil že čisto zanič. Micka je bila zadnje čase strašno obupana. In da ga vidiš, kakšen je zdaj! Mejdun...! Francl, pij kefir!« s prosečim glasom moleduje Sikirnica.

»Eeeh, daj no mir, Neža! Saj več, da ne verjamem v te reči. Nehaj, lepo te prosim!« reče z zdolgočasenim glasom Francl. »Pomagalo ti bo, Francl,« prosi Neža, »kefir reši vse probleme.«

Francl že misli zamahniti z roko, ko se mu nenadoma zasvetijo oči: »Čakaj, Neža, praviš, da ku... kofir reši vse probleme?

Dominika Poš

sosed sosedu

Pogovor z Jožetom Rakunom

ZA KREPITEV ZK!

Kot rezultat načrtnega, organiziranega in vztrajnega dela so tudi na področju notranje rasti ZK v mozirski občini v zadnjem obdobju dosegli nekatere pomembne rezultate. Mnoge organizacije ZK so kadrovsko okrepili, med najpomembnejše dosežke pa velja šteti ustanovitev dveh osnovnih organizacij v letošnjem letu. Novo organizacijo ZK so ustanovili v Elkroju in v Gornjesavinjski kmetijski zadrugi.

Ob tej priliki smo naprosili za krajši razgovor sekretarja komisij pri občinski konferenci ZKS Mozirje, JOŽETA RAKUNA.

NOVI TEDNIK: Na eni izmed sej konference ste sprejeli tudi konkreten program dela občinske organizacije ZK. Zanima me, kako ste pristopili k uresničevanju tega programa, kako teče njegovo izvajanje in kakšni so dosežki?

JOŽE RAKUN: Okvirni program dela Zveze komunistov v naši občini smo sprejeli že lani. Poleg tega pa smo za prvo polovico letošnjega leta sprejeli še podrobni program aktivnosti, v katerem smo za izvajanje posameznih nalog določili tudi konkretne roke in nosilce posameznih nalog. Kar se tiče lanskega programa, smo naloge opravili.

NOVI TEDNIK: Ste kateremu izmed mnogih področij pripisali posebno pomembnost in zakaj?

JOŽE RAKUN: Specifične razmere, v katerih delajo posamezne občinske organizacije, terjajo tudi specifičen pristop k izvajanju nalog. Notranje organizacijsko jačanje ter sprejem novih članov je bila prav gotovo ena temeljnih nalog, ki pa obstaja tudi za bodoče. Res, da smo pri teh naporih že dosegli nekatere pomembne rezultate, vendar se s tem ne moremo zadovoljevati. Pomembna naloga, ki smo ji odmerili precej naše skrbi, je področje odpravljanja socialnih razlik. Zelo se je Zveza komunistov angažirala tudi ob sprejemanju srednjeročnega programa razvoja naše občine. Delo na tem izredno pomembnem področju je nekaj časa šepalo, vendar je po seji konference, kjer smo obravnavali to problematiko, že bolje. Stališča komunistov do posameznih vprašanj našega nadaljnjega razvoja so tvorila pomembna izhodišča za oblikovanje srednjeročnega programa.

NOVI TEDNIK: Znano nam je, da ste se precej angažirali tudi na področju razvoja stanovanjske politike. Do kakšnih ugotovitev ste prišli pri tem?

JOŽE RAKUN: Res je, da smo se precej angažirali tudi pri obravnavanju te problematike Družbena stanovanjska gradnja je pri nas v minulih letih precej zaostajala. Vzrok tiči v tem, ker imajo naše delovne organizacije sorazmerno skromna sredstva, po drugi strani pa imamo opraviti tudi s svojsko mentaliteto naših ljudi. Na podlagi stališč konference ZK je bil izdelan konkreten program razvoja na področju stanovanjske politike, ki ga je že sprejela naša občinska skupščina, o njem pa so razpravljali tudi že vsi delavski sveti v naših delovnih organizacijah. Pomembno vprašanje v zvezi s tem je združevanje sredstev delovnih organizacij, kajti le tako bo možno pristopiti tudi k blokovni gradnji.

NOVI TEDNIK: Pred nedavnim ste sprejeli v ZK nekaj novih članov, ustanovili ste tudi dve novi organizaciji. Kako ocenjujete te dosežke?

JOŽE RAKUN: V januarju letos smo sprejeli v ZK 18 novih članov. Ustanovitev obeh novih organizacij je pomemben dosežek, saj pomeni uresničenje naših prizadevanj, da v vsaki delovni organizaciji ustanovimo osnovno organizacijo ZK. Vse kaže, da bomo kmalu ustanovili še organizacijo v Gradbeniku na Ljubnem, kjer je sedaj že pet članov ZK, z Velenjčani pa se moramo dogovoriti glede ustanovitve organizacije v obratu Gorenja v Nazarjih. Potem je tu še Smreka v Gornjem gradu in Trgovsko podjetje Savinja. Tudi v teh dveh kolektivih bomo ustanovili nove organizacije ZK. Na podlagi vsega tega smatram, da beležimo pomembne premike tudi na tem področju in to je potrebno, saj družbeni razvoj terja močno organizirano Zvezo komunistov, ki bo kos vsem številnim in odgovornim nalogam.

NOVI TEDNIK: Kako imate pri vas urejeno vprašanje idejnopolitičnega usposabljanja članstva. Kakšne oblike razvijate?

JOŽE RAKUN: Na tem področju imamo določene težave. Svoje delavske univerze nimamo, zato jo bomo ustanovili. Sicer pa za novo sprejete člane najmanj dvakrat na leto organiziramo posebne seminarje. V vseh osnovnih organizacijah pa izvajamo predavanja iz ciklusa štirih tem. Prvi seminar za novosprejete bomo pričeli 24. februarja letos. Vsekakor nas tudi na tem področju čaka še veliko nalog.

NOVI TEDNIK: In katere so trenutno najvažnejše naloge, ki stoje pred občinsko organizacijo ZK v vaši občini?

JOŽE RAKUN: Takih nalog je več. Naloge na področju uresničevanja ustavnih dopolnil stopajo vsekakor v ospredje. Potem je tu izredno obsežen kompleks nalog na področju nadaljnjega razvoja šolstva v naši občini. Pa stabilizacijski programi in nadaljnje organizacijsko jačanje ZK v občini.

Razgovor pripravil
BERNI STRMČNIK

KONJICE

KRI V DAR

Pri občinskem odboru Rdečega križa v Slovenskih Konjicah ugotavljajo, da so v lanskem letu na področju krvodajalstva dosegli dobre uspehe, saj so svojo letno obveznost presegli za okoli 5 odstotkov. Ekipam za odvzem krvi, ki so delovale v Ločah, Slovenskih Konjicah, Vitanju in v Zrečah, se je prijavil nad 950 občanov. Iz različnih razlogov je bilo pri zdravniških pregledih odklonjenih blizu 140 prostovoljnih krvodajalcev, ostali pa so darovali okoli 225 litrov te dragocene tekočine.

V evidencah krajevnih odborov Rdečega križa je vpisanih nad 1300 imen občanov, ki so najmanj enkrat darovali svojo kri. Seveda pa je bilo med njimi tudi veliko takih, ki so kri oddali že več kot desetkrat, dvajsetkrat in celo več kot 25-krat. Skupno število evidentiranih krvodajalcev pove, da je med njimi najmanj vsak deseti odrasli prebivalec konjiške občine.

Za letos menijo, da bo potrebno nadaljevati s prizadevanji in akcijo na tem področju. Po izdelanem programu bo krvodajalska akcija najprej v Ločah, in sicer že 31. maja. Dobra dva meseca kasneje, to je 15. avgusta, jo bodo pripravili v Vitanju, v prvi polovici oktobra pa še v Slovenskih Konjicah, kjer bo trajala dva dni. Na posebno željo zreških delovnih organizacij pa bodo v tem kraju skušali napraviti to človekoljubno akcijo na prosto soboto.

Ker letos poteka 20. leto organiziranega in prostovoljnega krvodajalstva, bodo ta pomemben jubilej na primeren način proslavili tudi v konjiški občini. Osrednja proslava bo predvidoma v občinskem središču v ponedeljek, 16. aprila. Pripravili bodo primeren kulturni spored, v katerem bo sodelovala tudi šolska mladina. Osrednji del pa bodo namenili dolgoletnim organizatorjem krvodajalskih akcij v posameznih krajih in v delovnih organizacijah, ki so s svojim delom pripomogli, da je bilo izvajanje te človekoljubne naloge tako uspešno. Na podoben način pa se želijo oddolžiti tudi tistim delovnim in političnim organizacijam, ki so dale največ krvodajalcev. Ker Rdeči križ razpolaga s pičlimi denarnimi sredstvi, se je njegova občinska organizacija obrnila na samoupravne organe v podjetjih, da bo razdeljevanju sredstev pri zaključnem računu za leto 1972 manjši prispevek namenijo tudi za kritje stroškov, ki bodo nastopili v pripravah in izvedbi proslave 20-letnice prostovoljnega krvodajalstva.

V. L.

mini reportaža

POTOLČENI REKORDI

Vse kaže, da je smučanje iz narodnega športa že postalo nekakšna manija. Minilo nedeljo je bilo na snegu vse, kar leze in gre ter seveda premore tudi ne najbolj poceni zimsko opremo.

Že sobota je napovedovala, da se bo v nedeljo na Golteh govorilo o rekordu. In res! Prvi vtis izrednega navala je obiskovalec, ki je prišel v Žekovec, ugotovil že na parkirnem prostoru, kajti jekleni konjički so bili razpostavljeni tudi tam, kamor bi sicer človek nikoli ne mislil, da avto sploh lahko zleze. Mnogi so se lepo zapeljali po krožni cesti okoli spodnje postaje in jo mahnili na nedeljsko smučarijo drugam . . .

Gondola je vozila od osmih do dvanajstih brez presledka in vse kaže, da se je v nedeljo tod zvrstilo okoli 2.000 smučarjev. In kakšna je bila sitaucija na Golteh? Proti pri čakovanju povsem drugačna kot v Žekovcu. Vrsta pri sedežnici niti bila predolga, kajti smučarji so se porazgubili po obsežnih planotah Mozirskih planin. Snega? Toliko kot že dolgo ne! In če ne bo prihrumela kakšna nenadna odjuga, ga še dolgo ne bo pobralo. Na gornji postaji sedežnice ga je preko meter in pol in vsa smučišča so lepo zalita. V restavraciji so sicer delali s polno paro, toda kdor se je hotel okrepčati z bogato enolončnico (ki je poceni!), mu ni bilo treba predolgo čakati . . .

V Muljavi so se nadebudni tekmovalci pomerjali za značke »Srebrnega zajca« in organizatorji so imeli polne roke dela. Tako bo verjetno tudi v prihodnje, kajti zanimanje za to tekmovanje je veliko.

In težave? Tudi te so bile, v glavnem pa so jih povzročali nedisciplinirani »civilisti«, ki so brez smuč ali celo s sanmi rinili visoko v smučišča, delali zgago in povzročali težave. Posebno sankači so hudimano nevarni in tu in tam je bilo videti oblak razpršenega snega, ko je ta ali oni pred sabo podiral ljudi, kot otroci, ko igrajo domine . . .

Skratka! Nedelja kot malo takih doslej!

B. STRMČNIK

CELJE

ZDRAVSTVO BO SEJALO

Razširjena seja sveta za zdravstvo pri občinski skupščini v Celju bo v četrtek, 22. februarja dopoldan. Na njej bodo razgrnili program dela za leto 1973, seznanili pa se bodo tudi z množično fluorografsko akcijo, ki bo v septembru. Zanimivi bodo integracijski procesi v zdravstvu, ki se bodo obravnavali v posebni točki dnevnega reda.

LETNA KONFERENCA DRUŠTVA INVALIDOV

Svojo letno konferenco je medobčinska zveza društev invalidov pripravila za petek, 23. februarja. Soočenje z invalidsko problematiko je zelo pereče, ker število telesnih invalidov neprestano narašča. Na svojo letno konferenco vabijo vse zainteresirane, pa tudi tiste, ki bi se s to problematiko želeli podrobneje seznaniti.

SLOVESNOST OB PRIZNANJU

V torek dopoldne so na II. osnovni šoli v Celju imeli kratko slovesnost, na kateri so podelili nagrade v vrednosti 20.000 din. PO »France Prešeren« in še posebej tekmovalcem in zmagovalcem kviza »Vsi vemo vse«. Pokrovitelj TV kviza tovarna ELAN z Begunj na Gorenjskem je prizadevnim tekmovalcem poklonila več parov smuči in rekvizitov za telesno vzgojo.

Slovesnosti so prisostvovali tudi predstavniki zveze DPM, ki so zmagovalni ekipi Sonji, Gregorju, Dejanu in Leonu izročili posebna darila, prav tako tudi ravnateljici II. osnovne šole Veri Strehovec in mentorici PO Francki Ovčarič ter jim za prizadevnost izrekli vso priznanje in jim čestital k uspehu.

Pionirji in tekmovalci pa so zastopnikom ELANA pokloni li svoje likovne izdelke in se jim zahvalil za izkazano pozornost.

VEČ ŠTIPENDISTOV

Družbeni dogovor o štipendiranju in kreditiranju učencev in študentov, sprejet je bil 1971. leta, že daje prve rezultate. V celjski občini so imeli v šolskem letu 1970-71 361 štipendistov, lani pa že 464. Od tega dobiva štipendijo iz občinskega sklada 42 študentov. Kako pomembno je še nadaljnje povečanje štipendij kaže podatek, da se v sestavu zaposlenih v celjski občini znižuje število ljudi z visoko izobrazbo. Leta 1968 je imelo 1,5 odstotka zaposlenih visoko izobrazbo, 1970. pa le še 1,3 odstotka. Tudi če vzamemo za izhodišče odstotek štipendistov na število delovnih mest, kljub tem premikom ne moremo biti zadovoljni z obsegom štipendiranja. Vendar pa — porast štipendistov vliva upanje, da v kolektivih spreminjajo odnos do štipendiranja.

ŠENTJUR

SEJA IO

Danes, v četrtek 22. februarja bo ob 15. uri popoldne v sejni sobi občinske skupščine Šentjur razširjena seja izvršnega odbora občinske konference SZDL. Prisotni bodo razpravljali o osnovah kadrovske politike v občini ter s tem v zvezi o formiranju posebne interesne skupnosti za kadrovsko politiko, v kateri bodo zastopani predstavniki gospodarstva, družbeno politične skupnosti in interesne skupnosti. Pogovorili se bodo tudi o formiranju telesno kulturne skupnosti, kar sodi v prizadevanja, da imajo v tej skupnosti vpliv tisti, ki določeno dejavnost financirajo.

NOV AKTIV ZM

Danes, v četrtek 22. februarja, bo ob 12. uri v osnovni šoli Šentjur ustanovna konferenca mladinskega aktiva. Konferenca bo na pobudo komisije za osnovnošolsko mladino, ki deluje pri predsedstvu občinske konference ZM. Komisijo sestavljajo mentorji in predsedniki mladinskih aktivov na osnovnih šolah. Konference se bodo udeležili predstavniki občinske konference ZM Šentjur, sodelovali pa bodo tudi učitelji. Izvolili bodo vodstvo in vse potrebne delovne organe, sprejeli pa bodo tudi program dela mladinskega aktiva na osnovni šoli Šentjur.

SLOVENSKE KONJICE

TA TEDEN SEJA SKUPŠČINE

Seja skupščine obeh zborov, bo v petek, 23. februarja. Na njej bodo obravnavali zadeve s področja investicijskega sklada in kadrovske politike. Komisija za družbeni dogovor je namreč pripravila predlog za pripravo družbenega dogovora o osnovah kadrovske politike v Slovenskih Konjicah. Družbeni dogovor bodo poslali na gled vsem družbeno političnim organizacijam.

Komisija za zadeve borcev in invalidov pa je pripravila poročilo in predstavila problematiko svoje organizacije.

ŽALEC

REFERENDUM USPEL

Konec preteklega tedna so v gradbeno obrtnem podjetju »Oljka« v Šmartnem ob Paki izvedli referendum o priključitvi omenjenega podjetja k »Vegradu«. Od 98 volilnih upravičencev jih je glasovalo za priključitev 86, eden je bil proti, en glas pa je bil neveljaven. Do dvanajste ure je glasovalo 70 odstotkov volivcev. Torej — do priključitve k »Vegradu« bo vsekakor prišlo, kar bo brez dvoma rešilo »Oljko« iz njenega težavnega položaja.

ŠMARJE PRI JELŠAH

PODPIS DOGOVORA

Tudi na seji izvršnega odbora občinske konference SZDL v Šmarju pri Jelšah so razpravljali o gradivu kadrovske politike, o čemer bo spregovorila RK SZDL v marcu. V Šmarju ugotavljajo v kadrovski politiki izredne težave, ki jih še poudarjata zaostalost in nerazvitost območja. Zanimivo pa je, da so pred dnevi podpisali družbeni dogovor o enotnih osnovah kadrovske politike v občini, s čimer bodo načrtneje oblikovali nove poti smotrnega urejevanja problemov na tem področju.

MOZIRJE

PROSTOVOLJNO DELO

V nedeljo so imeli redni občni zbor člani prostovoljnega gasilskega društva v Ločici pri Polzeli. Ob tej priložnosti so bili vnovič ponosni na preurejeno sejno dvorano v gasilskem domu, saj so pri delih za njeno obnovo opravili nad 400 prostovoljnih delovnih ur in vložili 10.000 din. V svoje vrste so sprejeli tudi trideset novih članov, v glavnem mladih.

T. T.

OGLAŠUJTE V NOVI TEDNIK

mali intervju

Vprašuje: Dominika Poš

Odgovarja: Jože Mastnak

Obiskala sem kmetijo v Lokarjah 10 pri Šentjurju. Gospodar Jože Mastnak je napreden kmet, star 34 let in se ukvarja predvsem z živinorejo. Obenem pa je tudi predsednik kmečke sekcije pri SZDL v Šentjurju in je dobro seznanjen z aktualno problematiko kmetov glede novih zakonskih predlogov o dedovanju in kmetijskem zemljišču.

Vi ste predsednik kmečke sekcije. Te dni so v vaši občini potekale javne razprave o predlogih zakonov o dedovanju in kmetijskem zemljišču. Kakšen je odmev na te predloge pri kmetih?

Kmetje so v glavnem povsod enakih misli glede dedovanja, pa tudi po mojem mnenju je ta zakon pomanjkljiv. Tisti, ki prevzame, je premalo privilegiran. Ostali otroci se ponavadi izšolajo in je že to zanje dediščina.

No, in kaj mislite glede šolanja ostalih otrok na kmetijah?

Saj to je tisto, kar bi rad povedal. Če je pri hiši pet otrok, starejši ne sme prevzeti kmetije, dokler vsi mlajši niso pri kruhu. Potem lahko ta čaka na prevzem dvajset let. Prav gotovo ne bo v tem času toliko vlagal v kmetijo, kot sicer bi. To ni dobro.

Prav gotovo pa je v novih zakonih tudi kaj dobrega?

Seveda je, predvsem glede razdrobljenosti kmetij. Zdaj tega ne bo več, kmetije bodo ostale skupaj, dediči jih ne bodo razkosali, kot so jih do sedaj.

Kaj pa mislite glede zemljiškega maksimuma?

10 ha je premalo. Tu bi se moralo upoštevati tudi to, kakšno zemljo ima kmet. Po stopnjah bi se moralo deliti. Od tretjega razreda naprej naj bi kmetje imeli vsaj 15 ha obdelovalne zemlje. Dobro pa je to, da bodo kmetje lahko vzeli zemljo v zakup pri občinskem zemljiškem skladu.

In kaj pravite glede zakona o prometu z zemljišči?

Tu mi pa nekaj drugega ne gre v račun, pa ne samo meni. Zakaj naj bi gozdove odkupovalo samo Gozdno gospodarstvo? Tudi kmet naj bi imel pravico do odkupa.

Kaj pa davčna politika?

Tu spet ne bo kaj prida. Če nas mislijo obdavčiti po dohodku, bodo napravili veliko napako. Manj dohodka boš imel, manj davka boš plačal. To ne gre. Zgodilo se bo, da bodo kmetje svoja posestva zanemarjali, ker bodo potem manj davka plačali. Na tak način kmetijstvo ne bo napredovalo.

KAVA
NA P

Prišli smo do trenutka, ka vse bolj popularen kvartet »Swing Quartet« po petih letih padel ali bolje povedano za čen čas prekinil z nastopan Vzrok: eden izmed članov M Razdevšek bo prihodnji mese lekel vojaško obleko, v p pa se mu bo pridružil tudi jan Petan, drugi član popu skupine. Ostala bosta še Dare ring in Oto Pestner.

»Zdaj se bom preusmeril na z Otom, kasneje s Franjom hincem, eno pevko, ki jo še no iščem, Francijem Reberni in celjskim ansamblom Kaval je v razgovoru povedal ma Feri Smola.

Kdo pa so ti Kavalirji?

»Toliko za uvod: ansambe valirji sestavljajo sami znani ski glasbeniki, izmed katerih vsak vsaj dva instrumenta, pojejo in imajo naštudiran kaj zabavno-glasbenih točk, k do razvedrile in nasmejale in mlado. To so vložki, ki

ZLAT

Pred dnevi je bila svečanost. Alojzija in D vala zlato poroko. Pov bi povedala, kako je t No, saj se tudi bomo žice.

Do takrat pa iskren

VE

Občinska konferenca v Šmarju je s svojim mom dela obvezala k ste, da posebno skrb p jo reševanju problemov dine in večanju njihove v družbeno-političnem nju. Zveza komunist šmarski občini je tem šanju v preteklosti po premalo skrbi. Pred k pa so ustanovili skupn stavljeno iz predsedstv va mladih komunistov, komisije za idejna vp prosvete in kulture in tariata aktiva prosvetn lavcev komunistov, ki pravila analizo stanja mer za delo mladine ni.

Ugotovili so, da se zirana aktivnost odvij aktivih ZM, ki so v l

IRJI ODU

dijo in satiro dopoljnjevali
ali instrumentalno-vokalni
n. Program bo kavalirski.«
Iu izvemo za imena članov?
krat je to še skrivnost.
ljanjo presenečenje. Da pa
skupaj reklama, naj po-
io, da je ta ansambel ze-
eino nastopil za Novo leto
ie.
bo vokalni solist?
Večkrat bo z njimi pel Oto
e.
bo ansambel novega prine-
slovenski glasbeni prostor?
aj v stilu popularne skupi-
mladih«.
koncerti?
ti v Ljubljani v pivnici
dria, pred tem pa že v
in aprilu na raznih plesih
mostojnih koncertih. Tudi v
ki se mu tako obetajo boljši
o-glasbeni časi«.
: kvartet pred razpadom,
irji« na pohodu!

TONE VRABL

PAR!

uradu v Radečah lepa
J iz Žlebnika sta prazno-
naj se kaj oglasimo, da
on lahko lep in prijeten.
, ko bodo vzcvetele ro-

CELJSKI PUSTNI KEFIR

Celjani smo čudni ljudje!? Radi bi bili veseli, pa nam to ne uspeva; radi bi bili družabni, pa se zapiramo med štiri stene, posedamo pred televizorjem, se pehamo za vsakdanjim kruhom in imamo namesto zenic v očesu dinar. Oj, dinar, prečuden vladar! Pozabljamo na prijatelje, na znance, na veselje in radost. Za pustni čas hočemo biti po vsej sili veselo ljudstvo; to se tudi po tradiciji spodobi.

Zares so čudna pota organizatorjev celjskega pustnega karnevala! Takoj po novem letu so razposlali 230 prošenj enake vsebine, začeli so si podajati kljuke — od vrat do vrat. Sprejemali so jih direktorji, vratarji, sekretarji in razni drugi tajniki, celo snažilke so jim odsvetovale obisk pri vodilnih tovariših. Korajža velja in Trnovljčani se niso dali ugnati v kozji rog. Štirinajst dni pred velikim dogodkom so si, kar se denarja tiče, nekoliko oddahnili. Karneval torej bo! Bo, kar bo.

Letošnji celjski pustni karneval bo pod naslovom »Celjski pustni kefir«. Kdo ne pozna čudodelnega zdravila za vse bolezni, za lepoto telesa in obraza, za vse probleme — stabilizacijske in labilne? Torej — zdravili bomo bolezni vseh vrst. Nekatere so akutne, druge kronične, toda poizkusiti velja.

Karneval bo na pustni torek, 6. marca, z odhodom ob 14.30 iz Trnovelj in prihodom v Celje ob 16. uri, vmes pa bo imel postajo še pri tovarni »EMO«.

Nekatere organizacije združenega dela so se zelo izkazale, druge manj. Omenimo naj samo nekatere: Aero Celje, Kovinotehna Celje, Toper Celje, Žična Celje, Hotel »Celeia«, Tovarna »Emo« Celje, Ljubljanska banka Celje, Tkanina Celje in tako naprej. Vse bomo imenovali na osrednji prireditvi na starem Magistratu. Omenimo naj še, da bo sodelovalo pet godb na pihala, šolske skupine, Pavlihov avto i. dr. Vsega pa res ne smemo izdati!

Celjani, priključite se nam! Razpisane bodo lepe nagrade za najoriginalnejše vozove, skupine, posameznike in avtomobile. Ta dan naj bo vse pod maskami, kar leze ino gre. Tradicionalne resnosti vas bo ozdravil »Celjski pustni kefir«.

Organizacijski komite
CPK »Pustni kefir«

ALI BO KARNEVAL

Organizatorja tradicionalnega karnevala v Velenju smo vprašali, kako bo s pustnim sprevodom letos.

Mihov glas: »Letos ne bo nič. Nič!«

Ne morem verjeti.

»Že zopet sitnarite. Vsako leto doslej se je zbralo več tisoč Velenjčanov in drugih, ki smo jih zabavali. Lani smo jim pokazali celo prave kurente. Toda za to ni nobenega priznanja!«

»Pa vendar ne bodite zaradi tega užaljeni!«

»Saj nam je žal. Koš problemov bi lahko natresli. Seveda ne smete pozabiti, da je turistično društvo močno zainteresirano, da bi karneval bil.«

»Pa se boste vendarle odločili!«

»Ne! S Tonetom Hercfelerjem sva rekla zadnjo. Samo pogreb pusta bomo opravili v sredo in nič več.«

Škoda, sem si mislil. Lani kilometrski sprevod, nad stopetdeset sodelujočih, letos pa nič.

»Tudi štirideset mučenikov bomo praznovali, toda ne v pustnem sprevodu,« se je oglasil onstran žice.

V slušalki sem videl Mihov nasmeh in tiho upal, da se bo stara garda le dala pregovoriti.

Pustni karneval v Velenju je več kot velenjska zadeva. Je že prava turistična atrakcija, ki slovi po domiselnosti. Zato bi jo bilo škoda opustiti. Upajmo na najboljše.

Novo prosvetno društvo

Pred dnevi so se sestali na ustanovnem sestanku člani novega kulturno prosvetnega društva, ki so ga ob tej priliki ustanovili v Vinski gori. Tod doslej prosvetnega društva ni bilo, pri mladinskem aktivu pa je že deloval pevski zbor, ki je sedaj kot sekcija prenesel aktivnost v novo ustanovljeno prosvetno društvo. Krajevna organizacija SZDL je predčasno že ustanovila knjižnico ter uredila prostore. Tudi to dejavnost so prenesli k novem društvu, kjer pa bodo organizirali tudi dramsko sekcijo, ki bo za letošnje praznovanje občinskega praznika občine Žalec že pripravila prvo premiero.

Na ustanovnem sestanku so izvolili devetčlanski upravni odbor, za predsednika novoustanovljenega kulturno prosvetnega društva pa so izvolili FRANCA JAVORNIKA iz Vinske gore.

Nov gasilski avto

Ko so na rednem občnem zboru članov prostovoljnega gasilskega društva v Šempetru v Savinjski dolini, minulo soboto, ocenjevali delo v lanskem letu, so ugotovili, da so med drugim uspeli zbrati sredstva za nabavo novega gasilskega avtomobila TAM 2001, ki stane 120.000 dinarjev in ki ga bodo predali namenu na proslavi 95-letnice društva. Izkazali so se tudi pri gašenju trinajstih požarov ter na raznih tekmovanjih. Odločili so se, da bodo imeli osrednjo proslavo 15. julija.

TT

POZORNOSTI MLADIM

lagali skupno z 10.000
kot materialno osnovo za
vo dejavnost. Porazno
nje, da se od 16 formal-
bstoječih aktivov redno
jata samo 2, 8 občasno,
se jih ne sestaja in se po-
ja vprašanje, ali sploh še
o vodstvo in minimalne
je, da bi se lahko še go-
o o aktivih.
skupnega števila 498 čla-
ZK v občini je mladih
ov samo 52. To dokazuje,
o v šmarski občini po-
evanju organizacij ZK po-
li veliko premalo pozor-
. Funkcije v ZK oprav-
v glavnem le starejši
. Le v štirih primerih so
kretariatih osnovnih or-
acij tudi mladinci. Zakaj
na nezaupljivost, ki bi ne
e na to, da so dejanske izkušnje za politično delo pri mlajših veliko manjše, ne smela obstajati, če izhajamo iz načela, da z zadolžitvami usposabljamo mlade za odgovornejše politične funkcije. Tudi politične šole in ruge oblike usposabljanja mladih so v občini v preteklih letih preveč zanemarili.

Sploh je vprašanje izobraževanja mladih zelo pereče. Ugotovili so, da v dvajsetih anketiranih krajevnih skupnostih in organizacijah združenska dela do zdaj sploh ni bilo nikakršne oblike usposabljanja mladih. Zbrali so mnenja mladih, ki nakazujejo velike možnosti usposabljanja. Tako predlagajo, da bi organizirali seminarje za novosprejete delavce, tečaje za mlajše kmetovalce, kuharske, šiviljske, plesne tečaje, šole za življenje, tečaje spolne vzgoje, večerno osnovno šolo, marksistične krožke in krožke OZN. Mnenja so, da bi morali v ta namen močno okrepiti delo mladinske organizacije in zagotoviti potrebno pobudo in pomoč občinskega vodstva ZM. Več mladih je treba vključiti v samoupravljanje in jim preko tega zagotoviti vzgojo, okrepiti bi morali kadrovsko in vsebinsko vlogo delavske univerze in sprejeti enotni program usposabljanja mladine v občini. Zagotoviti bi morali tudi večje sodelovanje šol in prosvetnih delavcev.

V neposredni zvezi s strokovnim izobraževanjem se javlja problem štipendiranja. Bolj bi morali upoštevati socialni element pri štipendiranju, predvsem pa omogočiti kmečki in delavski mladini, da nadaljuje šolanje. Zaradi slabega uveljavljanja samoupravnega sporazuma so še vedno velike razlike med štipendijami, odvisno od zmožnosti in politike posameznih štipenditorjev. Še večje pa so razlike med štipednitorji iz drugih občin v Sloveniji in dogaja se, da pride do velike socialne diferenciacije med študenti in dijaki.

Problemov mladine v šmarski občini je veliko, zato se mora neposredna odgovornost starejših, predvsem članov ZK mnogo bolj uresničiti tako pri razreševanju materialnih vprašanj kot pri vzgajanju bodoče generacije, sicer bodo za sedaj še redke stranpoti ostale pravilo in bo posledice čutila celotna družba.

D. P.

mala anketa

UČITELJ - PRIJATELJ

O liku učitelja se v zadnjem času veliko govori. Učitelj naj bi bil najboljši strokovnjak, najboljši pedagog, najboljši prenašalec tradicij, najboljši ideološki usmerjevalec otrok. Veliko je še teh naj, veliko je še nedodelanega in se postavlja pod vprašaj.

Nas pa so zanimala mišljenja otrok, ki naj bi pokazala, kakšen učitelj, pedagog je tisti, ki naj bi se približal idealnemu liku. Anketo smo izvedli na III. osnovni šoli v Celju, med otroci, ki so kritično presodili in tudi odgovarjali na postavljena vprašanja.

TOMAŽ PAVLIN, 6. a: Jaz si predstavljam takšnega najboljšega učitelja, ki bi se nam veliko posvečal, se nam približal v težavah, ki jih ni malo, in imel posluh zanje. Cenim učitelja, ki nam je prijatelj. Spominjam se tovarišice Zabukovčeve iz drugega razreda. Ta je bila takšna. Pa danes? Profesor Munda.«

BOGOMIR AMON, 8. c: »Idealen profesor bi bil tisti, ki bi se z učenci veliko pogovarjal, pri tem pa obdržal disciplino. Tudi znati mora veliko, a bistven je pristop do nas, ki sedimo v šolskih klopeh. Veliko zahtevajo vsi, pri tem pa vsi nimajo razumevanja za nas. Pristop, toplina, zaupanje, to so lastnosti tistega, ki naj bi bil »idealen«. Temu liku se približuje profesor Dimitrovič.«

ALEŠ HUS, 7. a: »V prvi vrsti bi moral svojo snov najbolje obvladati. Mi bi že potem izbrali iz nje najboljše. Najboljši učitelj ne bi smel kaznovati za vsako stvar. Tudi pogovarjati bi se moral z nami. Imeti bi moral razumevanje za naše napake in skrbi, ki jih ni malo. Košuta Dušan še najbolj ustreza liku tistega, ki bi ga želel.«

ALENKA GORZA, 6. a: Kakšen naj bi bil učitelj, kot bi ga radi? Imel naj bi smisel za humor, pravičen naj bi bil, športnik in znal naj bi se nam približati. Znanje ni tako bistveno, le razumevanje. Včasih so starejši celo boljši od mlajših. Meni najbolj ugajata profesorja Munda in Dimitrovič.«

DUBRAVKA BAJT, 8. a: »Vsak učitelj bi moral biti v prvi vrsti pravičen. Ne bi smel kaznovati za vsako malenkost in moral bi razumeti naše težave, približati se nam. Jaz zelo cenim humor in vsakdo bi ga moral vnesti v razred vsaj kanček, saj se potem lažje učimo. Poleg znanja mora vsak učitelj dati še nekaj. V tem smislu cenim tovarišico Douganovo.«

MARJAN ŠAFARIČ, 8. a: »Pri znanju naj bi tovariš, katerega bi izbral za najboljšega, ne bi bil preveč strog. Pa humorist bi naj bil, pa kaznovati ne bi smel za vsako ceno. Jaz cenim učitelja, ki bi mi bil prijatelj. Podobna sta takemu liku dva — Petan in včasih Dimitrovič. Oba sta moja profesorja«.

Je k vsem tem odkritosrčnim izjavam potreben kakšen komentar? Naj povemo le to, da so odgovarjali dobri in slabi dijaki, ki so bili vsi enotnega mnenja, da naj bi bil lik idealnega učitelja — prijatelj, h kateremu se zatekajo v svojih mnogoštevilnih tegobah.

ZDENKA STOPAR

Gotovlje

KAJ S CESTO?

V ponedeljek so se v Gotovljah zbrali občani na masovnem sestanku (že drugič v tednu dni), da se dokončno pogovore o rekonstrukciji dveh cestnih odsekov. Cesta v Jedert in Založe je v takem žalostnem stanju, da je promet že praktično nemogoč. Pa so strnili glave Gotoveljčani in odločili. V borih desetih dneh so zbrali 17 milijonov starih dinarjev samoprispevka. Preko 1.400 dinarjev povprečno na gospodinjstvo, pri čemer niso bili redki, ki so prispevali po 3.000 in 4.000 din. Družina Luskar je na primer prispevala cel stari milijon. Vsak zaposleni v družini je primaknil po dvesto starih tisočakov!

Pa se je zataknilo, vsaj občani so mislili tako, pri tistem deležu, ki naj bi ga h rekonstrukciji omenjenih cest prispevala občinama. Preko polovice zbranih sredstev (skupno bodo potrebovali okoli 70 starih milijonov) so občani že zagotovili sami, saj so jim s prispevki priskočili na pomoč tudi nekateri kolektivi, med njimi znatno tudi Vodna skupnost, ki ima na tem območju svoja skladišča in bo cesto potrebovala tudi za svoje prevoze. Tako je zmanjkalo okoli 30 starih milijonov, ki naj bi jih primaknila občina. Najprej so padli očitiki, da krajevna skupnost ni podražila programa del, ki naj bi tvoril osnovo. Pa smo zvedeli, da to ne drži v celoti, kajti zaradi nekaterih »grehov« pri obnovi vaške ceste je imela krajevna skupnost blokiran žiro račun cela štiri leta. V tem času ni mogla izvajati nikakršnih del.

Občani so na svojem sestanku z vso resnostjo postavili zahtevo, da sem jim priskočil na pomoč pri rekonstrukciji omenjenih cestnih odsekov. Hoteli so zagotovilo, da bodo manjkajoča sredstva dobili, če pa bo še vedno kaj zmanjkalo, so pripravljeni še prispevati, vendar šele potem, ko naj bi tudi občina dala svoj delež. Delali bodo tudi udarniško, da bodo tako zmanjšali stroške in ceneje prišli do prepotrebne ceste.

Ko je že vse kazalo, da iz situacije ne bodo našli izhoda, je predstavnik občinskega cestnega sklada povedal, da je za letos v načrtu rekonstrukcija ceste Gotovlje — Ložnica, za kar je odmerjenih 21 milijonov starih dinarjev! Rešitev je torej v prioritetnem redu in tako so se občani na ponedeljkovem zboru tudi odločili, da naj se ta rekonstrukcija, ki ni tako pomembna, časovno prestavi, sredstva pa naj se porabijo za ureditev obeh cest, ki sta v sedanjem času najpotrebnejši.

S takim sklepom so se razšli in vse kaže, da pri njegovi uresničitvi ne bo posebnih težav. Kar seveda pomeni, da bosta cesti v Založe in Jedert že letos dobili novo, asfaltno prevleko.

B. STRMČNIK

OGLAŠUJTE V NOVI tednik

ZAPIS

DVE BOLEČINI

Niti mesec ni minil od takrat, ko je v Slovenskih konjicah plapolala črna zastava. Mestece ob Dravinji se je stisnilo vase, ko je čulo za prostovoljno smrt dveh mladih ljudi. Očeta in hčerke.

V garaži je oče pogrnil odejico na tla in k spanju povabil štiriletno hčerkico. Zaspala sta in nič več ni sijalo sonce.

Veliko besedi je bilo tisti dan izgovorjenih. Potrebnih ali nepotrebnih. Govorili so to, govorili so ono, obtoževali ženo in razmere, sodili in nesodili, pomilovali in jokali. Zgražali se. Iskali vzroke za ta obračun s samim seboj.

Stiska se je nagrmadila v človeku in sklenil je pretrgati s samim seboj. S sabo pa vzeti svoje najdražje.

Kamrice našega srca so tako skrite, da ne dovolijo pogledati vanj. Nekdo pusti vrata za kanček odprta, drugi jih še skrbneje zapre. — Bi sodil kdo?

Na svetu je ostala žena z dvema bolečinama. Ženino in materino. Kriva ali nekriva, kdo bi presodil in si prvi upal vreči kamen vanjo?

Pogumno je prenašala udarce vse dotlej, dokler ji ljudje niso pričeli govoriti o njeni deklici. Vse najlepše so ji pripovedovali, zato, da bi jo potolažili. Tisto, ki je s peščenim obrazom negibne podobe, iskala svoj notranji mir. — Prekipelo je čez rob. Brezupnost se je izgubila v temo.

»Zdaj ju zebe, tako zebe, danes je zunaj mrzlo. Ona pa spita nepokrita. Črvi ju jedo, mojo ljubezen jedo črvi!« In silila je k njima, da ju pogreje in odvrne črve. Zdravniki, navajeni gorja, so ob njeni bolečini onemeli. Pobožali po laseh in jo umirili.

Žena in mati je danes doma. Potrebuje počitek, mir. Bo ob mlačnosti tega sveta našla nadomestilo za dve ljubezni ljubljenih bitij? Bolečina je dvojna in gloda v dvoje. Koliko časa še? Dotlej, dokler ne vzklije novo življenje. Dotlej, dokler ne bodo okamenele ročice postale sohe spomina.

ZDENKA STOPAR

Šempeter in ribiči

VSE O DELU

Minuli petek so se na osemnajstem občnem zboru zbrali člani ribiške družine v Šempetru v Savinjski dolini, ki je hkrati edina v žalski občini.

Iz poročila predsednika Karla Polutnika smo povzeli, da je bilo tudi preteklo obdobje zanje zelo uspešno. Predvsem so skrbeli za vzgojo ribjega zaroda in za smotrno izkoriščanje ribjega bogastva v svojih vodah. Vložili so preko 17.500 mladic raznih vrst, za kar so odšteli več kot 40.000 dinarjev. Poleg tega so vložili v potoke še preko 14.000 eno in dvoletnih rib, od tega največ postrvi. Enako uspešni so bili pri športnem ribolovu, saj so ulovili 5.137 kg rib ali 10.358 komadov. Vrednost ulova je bila skoraj enaka z vrednostjo vlaganj.

To je torej svetla stran njihovega dela. Težave pa imajo s »črnim« ribolovom, ki je čedalje bolj razširjen. Zato imajo organizirano tudi čuvajsko službo. Drug problem, ki jih tare, je onesnaženje voda. In končno sodi v ta okvir še odvzemanje gramoza iz struge Savinje, saj nastaja pri tem velika škoda na ribjem zarodu.

Žal pa prizadevanja za povrnitev škode največkrat ostajajo le pri obljubah.

Program dela za novo obdobje se bistveno ne razlikuje od dosedanjega. Med drugim bodo pripravili ribiško tekmovanje in družabno prireditev. Utrdili bodo delo s člani mladinske sekcije in sodelovali s sosednjimi lovskimi družinami. Vrh tega bodo pripravili več predavanj o ribištvu in dopolnili disciplinski pravilnik.

T. TAVČAR

V ZADNJIH 24. URAH NOBENE PROMETNE NESREČE NA CELJSKEM OBMOČJU!

PRODAJA NA VELIKO — REZERVNI DELI za Zastavo, Citroen, Škodo, NSU, mopede in kolesa, avtoelektro in splošni material

FERDO GODINA
BELE TULPIKE

Roman poklanja bralcem slovenija 21.

avto Automotor CELJE

Ura je tiktakala. Šolsko poslopje je bilo tiho, le veter je motil mir.

Rad sem poslušal Bartola, posebno zdaj, ko mi na farofu ni bilo več obstanka. Zamudil sem se povsod, kjer sem le nekoliko pozabil na strah, ki me je navdal, ko sem prestopil farofski prag.

Sonce je bledelo. Zbledelo je prej, preden je zašlo. Velika, svetla krogla je visela nad golim drevjem. Veter je postal bolj mrzel. Ženske, ki so se vračale s polja, so tiščale roke pod predpasnike ali so si stare, raztrgane rute zavijale okrog ramen, z velikmi, štorastimi čevlji ali škornji pa so brozgale mehko zemljo. Moški, ki so vozili repo, so si pihali toplo sapo v prste.

Z Bartolom sva jih gledala in molčala.

Čas je potekel, da sam nisem vedel kdaj.

Vstal sem in stopil k obešalniku, da bi si oblekel suknjo. »Moram, pozno je,« sem dejal.

»Prosim vas,« je stegnil roko proti stolu. »Nočete s starcem pokramljati?«

»Že, vendar.«

»Da, tudi mi smo radi, če naše okolje kdo zmoti. Boste videli, ko boste mojih let. Mojih fantov ni doma. Sam sem z ženo. Verjemite mi, da so te minute najinega pogovora redek dogodek tu v Petiševcih. Škoda, da ne kadite. Želite mogoče kaj? V hiši vam je vse na razpolago.«

»Ne, ne!« sem se smejal.

»No, tako,« je rekel, ko sem spet sedel. Naslonil se je nazaj in si prekrižal noge. Iz odprte škatle si je vzel cigareto S tankimi prsti jo je povaljal po mizi in jo vtaknil v usta. Spet je neslišno spustil dim v zrak in tihe, molčeče minute so se začele znova vrstiti.

»Kaj je v Lendavi novega?« se je spomnil Bartol.

»Ne vem ničesar povedati.«

Stari učitelj je nekoliko pomolčal, nato je mirno vprašal:

»Kako bo dekan Jerebič ukrenil z gasilci, ki se bodo udeležili slavnosti pri židovski sinagogi?«

Postal sem pozoren. Nisem sicer pokazal, da me je s tem presenetil, vendar sem ga smeje se vprašal:

»Kako vi to veste?«

»Če živi človek tu dvaindvajset let, potem pač ni težavno poznati stvari naokrog. Sicer pa je Jerebič že dvakrat pridigal o tem. Moja žena mi je povedala.«

Tega nisem vedel. Mašo in spoved v cerkvi sem opravil, potem se nisem zanimal za druge stvari.

»Obžalujem,« sem se smejal. »Res ne vem ničesar.«

Nekoliko mi je bilo sicer nerodno, vendar si nisem mogel pomagati. Dobra učiteljska duša nikakor ni slutila naših razrvanih razmer na farofu, kajti nadaljeval je dobrodušno:

»Sodnik Krampač in dekan sta si v laseh. Židi pa samo čakajo, kakor je njihova navada,« mi je razlagal.

Postal sem nemiren. Ne zaradi sporov med Krampačem in dekanom, ampak zaradi Brünnerjevih. Bal sem se, da ne bi moje poznanstvo z židovsko družino prišlo v javnost.

»Ne zanimam se za te reči,« sem dejal Bartoli.

Nekdo je na cesti vpil. Pri sosedu je zažvenketala šipa. Postala sva pozorna. Vstal sem. Bartol me ni več zadrževal. Pozno je že bilo in tudi vreme se je spreminjalo.

»Oprostite mi,« je rekel dobrodušni starec zunaj, ko sva se poslavljala. »Srečno pot.« Vžgal sem motor in se odpeljal po cesti proti Lendavi.

x x x

Moja mati je spravila že vse pod streho. Krompir je bil lep in tudi repa ni bila slaba. V hlevu je začela krmiti dva gudeka. Šel sem domov samo zato, da bi vedel, če je spet slišala o meni neprijetne novice.

Drugače sem prebil večino dni in večerov pri Krampaču. Odhajal sem k njemu že popoldne. Tudi Rahela je prišla dopoldne Nekega dne je namreč prinesla torbico, ki jo je Berta pozabila pri Brünnerjevih. Tako sva se srečala prvič pri Krampaču ob tem času. Vedela je, kdaj nimam pouka ali kakega drugega nujnega dela. Prebila sva skupaj tiste pozno jesenske dneve.

Sedela sva navadno molče pri zastrtem oknu, ki je gledalo na pot. Vsega tega, kar sva čutila, nisva mogla izraziti z besedami.

Rahela se je nekoliko spremenila. Ne! Njen ponos in mir sta ostala nedotaknjena. Kaj je tičalo v tem, nisem mogel nikoli dognati. Med nama pa ni bilo več tistih nedoglednih prepadov kakor prej, ko si ljubezni še nisva razkrila.

Prišel sem jo nekoč okrog vrati. Oči ni premaknila. Neprestano jih je imela uprte v steno, kakor da bi hotela predreti zid. Lica, ustnice, vse je bilo negibno, kakor da bi gledal kip.

»Zakaj si tako resna? Ti ni prav, da te imam rad?« sem jo vprašal.

Počasi je dvignila roko in me pogladila po laseh. Sklonila je glavo k meni. Čutil sem, kako pije iz mene, po čemer hrepeni v dolgih nočeh, kajti z menoj je bilo prav tako. Vedno znova in znova sem si jo hotel vtisniti v spomin, da jo bom nosil skozi življenje.

Obrnila je glavo počasi k meni in me gledala. Njene oči so se mi zdele še večje. Pred njimi sem vedno čutil bojazen.

»Dokler bom živel, te bom ljubil, Rahela, drugače ne morem.

Skozi zastrto okno je sililo jesensko sonce. Vozovi so spodaj na cesti ropotali po trdem tlaku. Pretrgani glasovi so prihajali skozi zaprta okna. Midva z Rahelo sva si zrla v oči, kakor da bi se prvič srečala.

Vstal sem, prijel sem jo za roko. Tudi ona je vstala. Dvignila je glavo. Močni, črni lasje so se ji usuli po ramah. Zdelo se mi je, da je zrasla, odkar jo poznam. Otroške, mehke oblike, so se spremenile v privlačne dekliške, da sem si moral sleherni dan dopovedovati, da jo resnično držim v rokah, da jo resnično poljubujem, da je Rahela resnično moja.

V teh dopoldnevih sva bila pri Krampačevih sama. Niti z Berto niti z Jančijem nisem nikoli govoril o razmerju med menoj in Rahelo. Prepričan sem bil, da bi bil Krampač zelo vesel, če bi slekel »meniško kuto« in se poročil z Rahelo. Po njegovem bi tako naravno zaživel in teh neumnosti s farofom ne bi imel neprestano nad glavo. Drugače je bilo z Rahelino materjo in očetom. Nikoli nista hotela niti malo pokazati, da ka slutita.

SODOBNO SKLADIŠČE AVTOSTROKE V CELJU na vogalu Miklošičeve in Kocbekove ulice

PRODAJA NA VELIKO — REZERVNI DELI za Zastavo, Citroen, Škodo, NSU, mopede in kolesa, avtoelektro in splošni material

Žalec

KVIZ O KMETIJSTVU

Žalska ekipa je na tekmovanju zasedla šesto mesto. To je bilo majhno presenečenje, saj so računali, da se bodo bolje odrezali.

Aktiv mladih zadružnikov pri kmetijskem kombinatu Hmezad v Žalcu ter združena zveza Slovenije sta pripravili v Žalcu prvo tekmovanje ekip mladih zadružnikov pod naslovom »kaj veš o kmetijstvu«. Sodelovalo je osem ekip. Največ znanja so pokazali mladi zadružniki iz Idrije, ki so zbrali v treh težavnostnih stopnjah 18 točk. Sledijo: 2. Slovenj gradec, 3. Škofja Loka, 4. Črnomelj, 5. Murska Sobota, 6. Žalec itd.

Tekmovanje so omogočila podjetja, ki so prispevala lepe nagrade.

Naslednje srečanje bo drugo leto v Škofji Loki.

T. TAVČAR

Oseba tedna: FRANCI NONER

S PETJEM V ŽIVLJENJE

Franci Noner je postal oseba tedna. Kako ne, ko pa že od mladih nog prepeva in tako ga poznajo ljudje širom po Sloveniji. Doma je s Frankolovega, a je šestindvajsetleten fant odšel v Celje, kjer se je tudi kmalu poročil. Odšel je v službo k Železninarju, kjer je še danes.

Še ko je bil v domačem kraju, v Frankolovem, je prepeval v pevskem zboru, ki ga je vodil pokojni pevovodja Peha. Tako je resnično že od mladih nog povezan s pesmijo, in kot danes pravi, mu je petje hobi. Toda najbrž bo tudi kaj več, kot pa samo hobi, saj Franci posveča petju vsako prosto uricо, čeprav s časom zelo tesno shaja. Tukaj je služba, družina in nastopi. Toda kako je prišel med Vasovalce?

Ko je prišel v Celje, je ostal »sam«. Toda prijatelji, ki si jih je kmalu pridobil s svojo neposrednostjo in iskrenostjo, so ga kmalu seznanili s celjskimi pevci in tako je postal član pevskega zbora Svoboda Gaberje in tam prepeval tri leta.

Ob tistem prepevanju pa so se zbrali štirje prijatelji — pevci in ustanovili svoj kvartet »Vasovalci« in tako že sedem let prepevajo skupaj, kar je za pevski ansambel že kar lepa doba.

V začetku je bilo bolj težko. Iskali so ansamble, s katerimi bi se najbolje ujeli in prvi takšen instrumentalni ansambel je bil kvintet Ota Roma. Kmalu pa so prešli k Borisu Terglavu in tam skupaj prepevajo že lep čas. V zadnjem času pa pomagajo tudi Vikiji Ašiču.

Prav gotovo je bilo med številnimi nastopi mnogo zanimivih in nepozabnih trenutkov. Franci se zamisli in nasmehne obenem. Spominja se prvega nastopa Vasovalcev na priljubljeni televizijski oddaji, ki je zdaj ni več. To je bila oddaja »Pokaži, kaj znaš!«

»Za nas je bil že to velik dogodek, da smo bili sploh sprejeti in da smo uspešno opravili avdicijo. Sprejel nas je zelo lepo Boris Kovačič. Na kakšen uspeh sploh nismo računali. Pa smo na koncu še prvo nagrado odnesli, mislim, na nagrado publike. Takrat še nismo bili »Vasovalci«, ampak vokalni kvartet iz Celja. To je bil zame najlepši trenutek.«

Skupaj z instrumentalnim ansamblom Borisa Terglava so izdali že eno veliko ploščo, v načrtu jih imajo še nekaj. V letošnjem letu nameravajo gostovati tudi preko naših meja. Napotili se bodo v sosednjo Italijo, in sicer v Števarjan. Tudi letos, kot več let prej, bodo sodelovali na Ptujskem festivalu, in kaj bi še naštevali, »Vasovalci« so povsod tam, kjer je veselo in kjer so ljudje. Franci Noner pa pravi, da bodo še prepevali skupaj in da si ne more zamišljati življenja brez petja.

dm

NAGRADNA IGRA NOVEGA TEDNIKA — NAGRADNA IGRA

Spoznajmo se!

V vsaki številki Novega tednika bo naša fotografija, objavljena na tem prostoru, predstavila skupino ljudi iz različnih krajev. Največkrat na mestu, kjer se zbere mnogo občanov. Kakšna je vaša naloga? Dobro si oglejte fotografijo in na njej obkrožite osebo, ki ste jo spoznali. Nato na kupon napišite ime in priimek osebe, ki ste jo spoznali, izrezano fotografijo pa pošljite v pismu na naslov: Uredništvo Novi tednik, Gregorčičeva ul. 5, Celje, z oznako SPOZNAJMO SE. Po možnosti napišite naslov osebe, ki ste jo obkrožili na fotografiji.

Kaj bomo storili mi? Pregledali vaše kupone in ugotovili, katera oseba je bila največkrat obkrožena oziroma spoznana. Tako bomo dobili OSEBO TEDNA. Seveda bomo to osebo ali osebico predstavili vsem našim bralcem.

Vsi, ki sodelujete v igri, pa ste udeleženi v nagradnem žrebanju. Trem izžrebancem bo NOVI TEDNIK vsak teden razdelil tri nagrade:

1. 150 DIN
2. 100 DIN
3. 50 DIN

Kupone in fotografije z označbo (obkrožite osebo, ki ste jo spoznali) pošljite na naš naslov do ponedeljka. Če bi se zgodilo, da kak teden nihče od bralcev ne bi pravilno navedel imena in priimka osebe, se nagrade prenesejo v naslednje kolo.

Na naši zadnji fotografiji ste največkrat prepoznali Darinko Podvršnik iz Migojnic 89 pri Grižah. Kot osebo tedna jo bomo predstavili v naslednji številki Novega tednika.

In kako je z nagradami: 150,00 din prejme Jože Verdev, Dobrteša vas 51, Šempeter; 100,00 din Florjan Šon, Zabukovica 81, Griže; 50,00 din Jančі Grobelnik, Zabukovica 133, Griže. Čestitamo!

Kupone s prepoznano osebo pošljite na naš naslov do ponedeljka, 26. februarja 1973.

KUPON 22

Ime in priimek osebe na fotografiji _____

Njen naslov _____

_____

Moj priimek in ime _____

Naslov _____

NAGRADNA IGRA NOVEGA TEDNIKA — NAGRADNA IGRA

Tednikovi pogovori s kmeti

RŽENIČNIKOV HAREM

KORAK ZA KORAKOM SO ATELŠKOVI V ŠMIHELU NAD MOZIRJEM USTVARILI KMETIJO, KI JE NI VEČ ENA SAMA »MARTRA«, SO PA ŠELE NA POL POTI.

Atelškovi, po domače Rženičnikovi, gospodarijo na višinski kmetiji v Šmihelu nad Mozirjem. Natančneje povedano, domačija leži 715 metrov nadmorske višine visoko. Do Mozirja imajo 10 kilometrov po gorski cesti. Ves njihov svet je na južnem pobočju Mozirskih planin, večji del travnikov in pašnikov pa na dokaj zravnani polici. Njihovo posestvo meri 71 hektarjev, od tega je 20 ha planinskega sveta pod Medvednjakom, čez katerega so razpredena smučišča in žičnice, okoli 16 ha je obdelovalnih travnikov in pašnikov, vse drugo so gozdovi, grapast svet. Koliko jih je v hiši? Ded Janez Atelšek, od leta 1944 vdovec, je sinu Ivanu izročil vajeti pred osmimi leti, ko je oženil hčer. Sin Ivan, star 35 let, ima 29-letno ženo Vero, doma iz soseščine, in dva sinčka, 8-letnega Janka in 6-letnega Stanka.

Žal se prisrčen posnetek Atelškovih v hiši ni posrečil, pa vam tako ne moremo predstaviti tudi gospodinje Vere in deda Janeza. Na našem posnetku Ivan Atelšek s sinovoma Jankom in Stankom na zasneženem dvorišču, kajti v Šmihelu je še vedno veliko snega. V ozadju je stanovanjska hiša, zdaj povsem prazna, ki kar kliče po odločitvi, da bi se na tej gorski kmetiji začeli ukvarjati tudi s turizmom.

NEKOČ TRIKRAT VEČ LJUDI

Ded, Janez Atelšek, globoko vgreznjen v mehak fotelj ob topli kmečki peči, je pripovedoval o nekdanjih časih. Pred desetletji je na Rženičnikovi domačiji bilo tudi po dvajset ljudi. Poleg kopice otrok je bilo še po nekaj hlapcev, dekel, pa ovčji in kravji pastir. Na enaki kmetiji kot je danes. Seveda so takrat imeli njive, sejali žito, krompir so sadili, redili živino in delali v gozdovih. Po vojni so se mlajši porazgubili v dolino, starejši so pomrli. Ko je postal vdovec z dvema otrokoma, ga je skrbelo, kaj bo. K sreči je bil sin Ivan vnet za kmetijo. Dve zimi je fant hodil v Mozirje na kmetijski tečaj in se navzel novih misli. Ni bil čisto prepričan, da je vse, o čemer je sin govoril, tudi mogoče, toda ni mu hotel jemati veselja. Pred osmimi leti mu je izročil gospodarstvo, saj slabše tako ni moglo biti. Ni se upiral sinovim novotarijam, še pomagal mu je po svojih močeh. No, zdaj vidi, da je imel Ivan prav . . .

Ko je Ivan Atelšek prevzel grunt, se je dobro zavedal, da po starem ne bo šlo, če noče, da bi z ženo Vero ne postala že čez nekaj let k tlom pripognjena iznemogla človeka. K sreči so se tisti čas tudi v dolini začeli pogovarjati o novi kmetijski politiki. Nekaj je slišal na tečajih, nekaj na sestankih, veliko je tudi bral in radio so imeli v hiši. Kako torej obvladati posestvo, ki je terjalo trdo delo desetih odraslih ljudi, ko pa so ostali le trije, on z ženo in očetom v letih?

IVAN JE VEDEL, DA PO STAREM NE BO ŠLO

Pa se je takole odločil.

Ko je gozdno gospodarstvo zgradilo cesto na Šmihel in potem še krake naprej, je poskrbel, da se je kmetija povezala z dolino še z lastnim krakom vozne ceste. Vsak dinar, ki ga je dal gozd, je dal na kupček in si omislil poleg ene očetove dobre plemenske krave še tri sivorjave molznice, potem pa še dve telici. Opustil je njive, jih spremenil v travnike in pašnike. Ogradil jih je z bodečo žico, za pašo po kosih kupil električnega pastirja in krepeneče prestregel vsako teličko, ki jo je povrgla katera od plemenskih krav. Mleko je v dolini šlo v denar. Sprva so molzli ročno, potem so kupili tudi molzni stroj. Z dvema milijonoma kredita od zadruge in lastnim prihrankom si je kupil traktor, kosilnico, traktorski obračalnik. Za spravilo je z leti dokupil še grabež za seno, v gospodarskem poslopju pa montiral prevetrovalnik za sušenje krme, da bi ne bil toliko odvisen od vremena. Tako zdaj v enem dnevu pokosijo brez tuje pomoči po hektar travnikov. Zgradili so si dva silosa, vsak meri po 40 kubikov silažne krme. In še eno je bilo nadvse važno. K hiši je napeljal trifazni električni tok.

»HAREM« V RŽENIČKOVEM HLEVU

Hlev ni nov. Zidovje je staro kot je bilo, le tlak so betonirali, vzidali večja okna, zbetonirali jasli s hodnikom za krmljenje. Živina se napaja pri napajalnikih in odkar imajo molzni stroj, so seveda napeljali cevi za mlekovod in malo mlekarno, čisto kot laboratorij z bojlerji za toplo vodo in bazenom za razhlajevanje mleka.

K jaslim je privezanih 11 krav. Vse imajo v ušesu pritrjeno znamko, znak, da so plemenske živali. Ena med enajstimi kravami daje tudi po 28 litrov mleka dnevno. Druge ne dosti manj. Poleg enajstih molznic je še petero telic, starih nad leto dni. In še dve telički, stari od dveh do nekaj tednov. Skratka, v hlevu so samo krave in telička. Nobenega »moškega spola«. Vse to so Atelškovi vzredili doma, razen treh krav in dveh kupljenih telic.

Zdaj je na vrsti hlev. Radi bi ga uredili tako, da bil na splakovanje. Tako bi poleg domačega gnoja, umetnega, ki ga potrosijo tudi po 7.000 kilogramov, travnike dognojevali tudi z gnojnico. Zdaj ima hlev 19 stojišč, po preureditvi jih bo imel 22. Ivan Atelšek si upa pri 16 hektarjih obdelovalne zemlje rediti še več glav. Lani je na vseh teh površinah imel poleg dveh paš tudi dve košnji. Krme ima dovolj.

ŽELJA JE VEČ, ZMAGAJO NUJNEJŠE

Vsak ima več želja, posebej še, če so ljudje mladi. Gospodinja Vera, ki že drugo leto v Mozirju obiskuje gospodinjski tečaj, si želi, da bi uredili stanovanjsko hišo. Toda to je zaenkrat še želja, ker dobro ve, da je zdaj važnejši hlev. Če sta v osmih letih prišla do tod, bosta zmogla z leti še kaj drugega. Da bo le zdravje.

Sicer pa hiša samo na zunaj ni urejena. V notranjščini je vsa prenovljena, blešči se od čistoče in urejenosti. Na nekdanjo veliko hišo (velika stanovanjska izba) spominja le še razsežna kmečka peč. Gospodinja Vera mora krepko poprijeti v hlevu in ob košnjih dneh tudi na sednožetih. Zato ima več mehaniziranih dekel. Hladilno skrinjo, pralni stroj, stroj za umivanje posode. In komaj, da ima vse to. Kako bi drugače zmogla. Tudi televizijo imajo, bolj za zimske kot za letne dni.

TUDI KMEČKI TURIZEM JIH MIKA

Atelškovi radi kmetujejo. Res je kmečki stan težak, tudi zato, ker nikoli nimajo prostega dne. Tudi za en dan ne morejo od hiše, živina rabi nego. Samo malce naj bi popustili, že bi krave dajale manj. To pa je njihov dohodek. Vso hrano kupujejo. Nekaj vrže tudi gozd, vendar je poglavitni vir mleko. Lani so ga oddali okoli 34.000 litrov, to pa je že nekaj, mar ne?

Rženičnikova kmetija ima dve stanovanjski hiši. V eni je zdaj vse prazno. Je še iz dni, ko je bilo pri hiši, kot pravi ded Janez, po dvajset ljudi. To hišo, če bi jo obnovili in preuredili tudi nekdanje kašče, bi mogli oddajati turistom, mestnim ljudem za počitnice. Pa jih do tega cilja ne loči samo denar, ki je za drugo še bolj potreben, marveč delovne roke. Te pa je dandanes težko dobiti. Zato je kmečki turizem za Atelškove še dolgoročni načrt, če bo sploh uresničljiv.

»In v nekdanjem svinjaku bi lahko uredili bar, se je pošalil dedek Janez. Zavoljo bara se je gotovo pošalil, najbrž pa se mu misel, da bi kdaj klepetal s tujci, ki bi prihajali na »vakance«, ne zdi tako nemogoča. Videl je, kaj sta mlada dva zmogla v osmih letih, zato bosta še marsikaj — saj sta mlada.

In še res je tako.

JURE KRAŠOVEC

****

Hrastnik

ŠOLA V NARAVI

Letos so na hrastniških šolah prvič organizirali šolo v naravi. Prejšnja leta so vadili smučarske veščine po pouku kar v okolici šole, letos pa so se odpravili petošolci na Kal in v Gore v petih skupinah. Snega ne primanjkuje, saj ga nedeljski smučarji iz Hrastnika in Dola uživajo še zdaj.

In kaj pravijo o tem učenci?

Ves teden smo se pripravljali na šolo v naravi v Gorah. Bila sem neskončno nestrpna. V torek zjutraj smo odšli z Dola proti Goram. Bilo je naporno, ker smo šli peš. (Irena Jamšek, 5. b).

Vstali smo že ob pol sedmih. Pospravili smo sobe, postlali postelje, se umili in odšli k zajtrku. Med tem časom so pregledali sobe. Naša soba je dobila oceno odlično. Ko smo to zvedeli, smo se zelo razveselili. (Ivan Frangež, 5. e).

Pred tečajem imamo pouk, ker še nismo utrujeni. Vrnili se bomo v soboto, 24. januarja 1973. (Danči Fakin, 5. f).

Pripravili smo se za odhod na smučanje. Razdelili smo s v dve skupini. Najprej smo se vozili ravno, nato pa poštevno. Ko smo čakali v vrsti, sem si ogledovala naravo. Vsa planjava je bila pokrita z belo odejo. Smreke so bile pokrite s snegom, ki se je bleščal v soncu. (Jarnja Erman, 5. e).

Kdor zna lepo smučati, se vozi po strmem smučišču, kdor pa ne, pa se vozi po položnem smučišču. Poleg teh sem se smučala tudi jaz. (Zdenka Doberšek, 5. e).

Letos sem stopila prvič na smuči. Sprva sem bila malo nerodna. Potem je bilo vedno boljše. Ker sem nekajkrat padla, sem bila tudi mokra. (Danica Vene, 5. e).

Ko smo se smučali, smo tudi vozil po eni nogi. Ker mi to ni šlo ravno najbolje, sem vozil raje smuk z zavoji. (Milan Marinko, 5. e).

Danes je prišla k meni na obisk mama. Ko sem šel od doma, je bilo vsem hudo. Mama mi je rekla, naj še kosim, sestra pa je rekla, da imam tako opremo, kot bi šel k vojakom. (Srečko Zorenč, 5. e).

Nekateri dečki so morali po malico. Dva fanta sta nesla čaj, na nogah pa sta imela smuči. Na sredi poti sta padl ter ga spustila. Mi smo tako ostali brez čaja. (Marjana Matek, 5. f).

Ko sem prvič stopil na smuči, sem bil še bolj neroden. Nekaj časa sem se kobacal, potem pa je kar šlo. (Teodor Gabrič, 5. f).

V Gorah mi je bilo zelo lepo, zato želim, da bi imeli še kdaj šolo v naravi. (Anita Stopinšek, 5. f).

MIHA JE UMRL

V nedeljo, 18. t. m. dopoldne, je celjski radio trikrat pozval prostovoljne krvodajalce določene krvne skupine, da naj se naslednje jutro javijo v transfuzijski postaji bolnišnice zaradi nujne oddaje krvi. Zdravniki so jo namreč potrebovali pri operaciji Miha Udriha.

Ne samo člani trgovskega podjetja Kovinotehne, kjer je bil Udrih zaposlen, tudi drugi so prišli, da bi pomagali in sodelovali v solidarnostni in humani akciji.

Solidarnostna akcija je sicer uspela, ni pa uspela bitka za življenje. Miha Udrih je nekaj ur po težki operaciji umrl. Tako je Celje izgubilo človeka, ki je bil povojna leta tesno povezan z njegovim družbenim dogajanjem.

Miha Udrih je umrl v 54. letu starosti. V letih po vojni je delal v upravi takratnega mestnega ljudskega odbora, v najtežjih časih je bil direktor kmetijskega posestva Lava, zatem v štorski železarni, nazadnje pa kot gospodar trgovskega podjetja Kovinotehna v Celju.

Odlikovala ga je izredna mirnost in delavnost. Nobena naloga zanj ni bila pretežka. Aktiven je bil tudi v družbenopolitičnih organizacijah, zlasti še v Zvezi komunistov.

PORAZ CELJANOV

V soboto zvečer je bila v dvorani Narodnega doma v Celju javna radijska oddaja Spoznavajmo svet in domovino. Vodila sta jo znana radijska in televizijska napovedovalca Borut Mencinger in Vili Vodopivec.

V oddaji sta tekmovali 2 ekipi: prva je bila iz Mošenj pri Radovljici, druga iz Celja. Ekipo iz Mošenj so sestavljali predvsem študentje, domačo ekipo pa dijaki ESC. Tekmovalci so odgovarjali na vprašanja iz treh tem, in sicer: manj znani športi, Cerar in naša telovadba ter mučarski skoki. Vprašanja za drugo temo je postavljal sam Miro Cerar, ki se je povabilu na oddajo zelo rad odzval. Ves čas tekmovanja sta se ekipi dobro držali. Domača ekipa je imela sicer nekaj spodrsljajev, vendar ni veliko (samo za 3 točke) zaostajala za gosti, ki so bili res izredno dobro pripravljeni, saj so na vsako vprašanje pravilno odgovorili. Tako so tudi zmagali in si pridobili 3600 ND.

Darja GLANČNIK

Sm
Savinjski magazin Žalec

NOVO V ŽALCU!

Trgovsko podjetje
SAVINJSKI MAGAZIN Žalec
je v svoji poslovalnici »POHIŠTVO«
v Žalcu odprlo stalno razstavo
vseh vrst pohištva.

Oglejte si to novost!

Koristite KREDITNE ugodnosti
in BREZPLAČNO dostavo na dom!

STREHA NAD BAZENOM

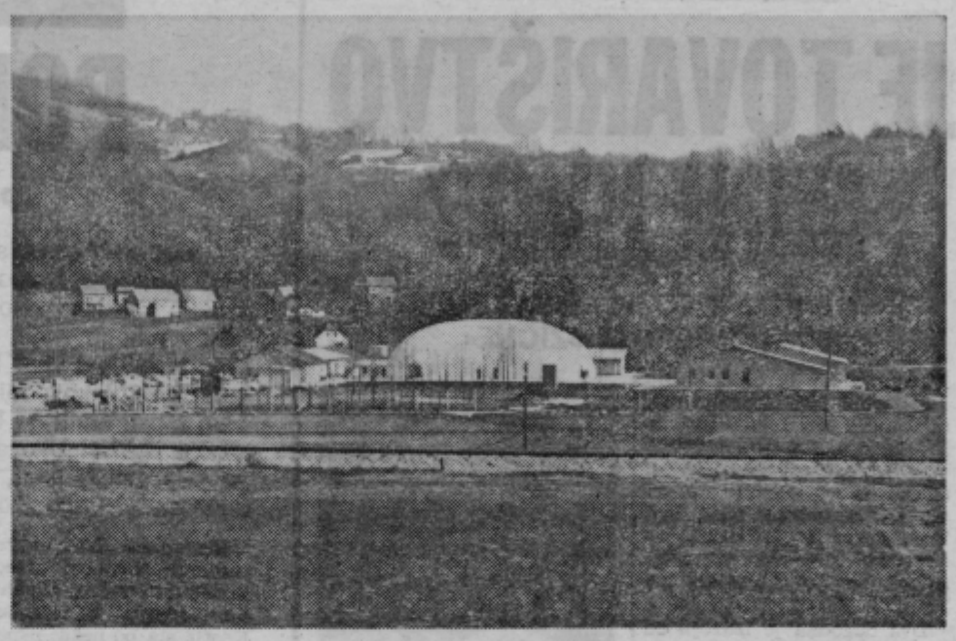

Spet nova podoba Atomskih toplic. Kdor se pelje proti Podčetrtku že od daleč lahko opazi veliko belo streho bazena, ali bolje rečeno, videti je kot kakšen atomski reaktor. Sicer pa so tudi toplice »Atomske« in jim novo pokritje drugega bazena predstavlja poleg nove samopostrežne restavracije neprecenljivo vrednost in pomen. Foto: D. Medved

20 let
GORENJE GARANCIJA
gorenje
20 let

20 let Gorenja vaših 20 let

Cenjeni potrošniki!

Gorenje slavi letos 20-letnico svojega obstoja. Za nami je 20 let naporov, 20 let odrekanja, trme in volje, vztrajanja in hotenja, prepričanja, da smo izbrali pravo pot. Vaša zvestoba in zaupanje nam to potrjujeta.
Gorenje je danes nepogrešljiv sestavni del vašega doma, je pomemben del vašega prostega časa, je nagrada moža ženi, je vaš spremenjen odnos do okolja in družbe in vaša nova vloga v njej.
Gorenje je vaš prijatelj, je uresničitev vaših želja.
Gorenje je mladost in tradicija.

V okviru praznovanj v jubilejnem letu bomo posvetili posebno pozornost letošnjemu praznovanju osmega marca

Od 5. februarja do 31. marca 1973 bo vsak kupec, ki bo kupil pralni stroj Gorenje, dobil naše darilo kuhinjsko tehtnico Gorenje rekord.

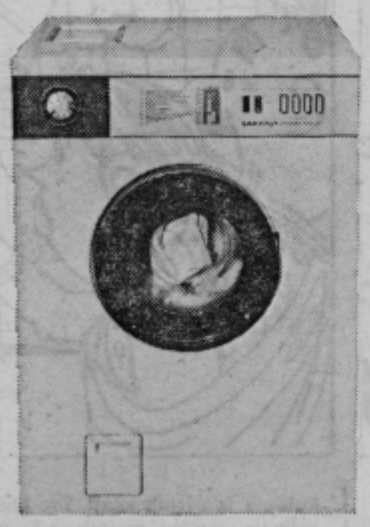

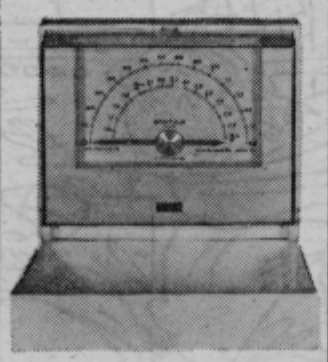

**kolektiv
tovarne
gospodinjske opreme
gorenje velenje**

s celjske tržnice

REGRAT POMLADIL STOJNICE

Poleg solate je bilo na celjski tržnici v tem tednu, zlasti pa prejšnjo soboto, največ zelene dalmatinske solate, ki so jo prodajali po različnih cenah. Najlepša je bila po 7 dinarjev, kupiti pa se jo je dalo tudi po 4 dinarje. Kmetice z okolice so celjske gospodinje razveselile z regratom po 20 dinarjev. Tiste, ki so ga kupile, pa so se pritožile, da je zelo trd. Malo manj je bilo naprodaj radiča in motovilca. Cena obojega je bila 20 dinarjev za kilogram, pa tudi več. Špinača po isti ceni kot regrat je bila kaj kmalu pobrana, saj je to najboljša in zelo iskana hrana za dojenčke. Krompir po tri dinarje in pol je razburkal duhove, a v sili so ga ljudje kupovali. Kislih izdelkov je bilo kot vedno — dovolj. Kislo zelje so prodajali po 5 do 6 dinarjev, repico pa po 4 do 5 dinarjev.

Tudi nad izbiro mlečnih izdelkov se nismo mogli pritožiti. Dovolj je bilo tudi jajčk po dinar ali dinar in 20 para. Še nekaj orehov v luščinah po 25 dinarjev, ki so jih prinesli iz Bosne, in naše poročilo s celjske tržnice je pri kraju. Z. S.

USPEŠNO DELO JAMARJEV

Preteklo soboto so obračun minulega dela podali člani jamarskega kluba »Črni galeb« v Preboldu. Predsednik Tone Vedenik je poročal, da so člani kluba lani raziskali, izmerili in izdelali potrebno dokumentacjo za 25 jamskih objektov, od tega za 18 na novo odkritih. Za raziskavo vseh jam so izvedli 19 ekskurzij.

Najdaljše jame, ki so jih raziskali lani, so bile: Trbiška zijavka pri Lučah (280 m), Konečka jama na Golteh (93 m), jama Rekonk pri Andražu (163 m), Petačeva jama nad Libojami (142 m), Krofelnova jama pri Kozjem (120 m) itd. Največjo globino so dosegli v breznu na Golteh 115 metrov.

Letos bodo raziskali vsaj 25 jam in brezen, predvsem na območju Savinjske doline. V drugi polovici leta bodo imeli poučni izlet v Škocjanske jame. Uredili bodo tudi kataster jam, ki so jih raziskali ter poskusili organizirati jamarski raziskovalni tabor.

T. TAVČAR

Borci nekoč in danes

JE TOVARIŠTVO MINLJIVO?

SE KOT V TOŽBI VPRAŠUJE IVAN FIŠTER IZ »ŽIČNE«

NEKOČ, bilo je pred enaintridesetimi leti. Devetnajstletni kmečki sin Ivan Fišter iz Mokronoga je postal partizan v zahodnodolenjskem odredu. Skusil je bridkosti ofenzive v Kočevskem rogu, kot Tomšičevec je partizanil, pozneje kot gubčevec in nazadnje je poveljeval kurirski postaji TV 12.

Dva dogodka je izdvojil od mnogih. Prvega iz aprila 1942, ko se je bataljon Toneta Tomšiča med kočevsko ofenzivo našel v takšnem ognju, da je bil malone docela razbit. Iz ognja se je Ivan Fišter rešil še s tremi tovariši, pa je pri prehodu čez ledenomrzlo Krko voda pogoltnila enega od četverice. Takrat je bil sedem dolgih dni in noči brez hrane in vode, kajti Italijani so zastrupili vse vodnjake in studence.

Drugi dogodek, svetlejši, pa Fišter izdvaja iz mnogih drugih zaradi sijajne zmage nad 80 Italijani in 40 belčki v postojanki Dob na Dolenjskem. Tretji bataljon Gubčeve brigade je postojanko v šestih urah zbrisal in zravnal z zemljo.

Zob za zob, glavo za glavo. Gubčevec se je v eni in isti osebi mačeval za Tomšičevca.

DANES je Ivan Fišter eden med redkimi starimi borci, ki še vedno dela za strojem, kajti večina borcev je že upokojena. V »Žičnic« dela pri varilnem stroju že tri leta in pol, prej pa je 19 let delal v celjski Cinkarni. Takole sva se menila:

J. KRAŠOVEC: Odgovarja današnji čas vašim predstavam borca v letih boja? Sovpada naš razvoj s tedanjimi željami o bodočnosti?

I. FIŠTER: Kot družba smo bogatejši, kot bi si takrat upal misliti. Sam sem bolj malo dosegel. Vseh obljubljenih pravic vsi stari borci nismo uresničili.

J. KRAŠOVEC: Ste pri tem lahko natančnejši. V čem, mislite, niste uspeli?

I. FIŠTER: Kot vidite, nisem napredoval. Nikoli mi ni nihče ponudil te možnosti, čeravno sem začel delati star 22. let. Res, ponujal se nisem. Starejši sin, star 25 let, je pri kruhu, vendar po svoji pridnosti, ob moji pomoči. Ni dobil štipendije, čeprav sem prosil zanjo. Bojim se, da še ne bom zaprosil za upokojitev, kjer je tu še 14-letni sin, kateremu naklonjenost najbrž ne bo milejša.

J. KRAŠOVEC: Česa iz let borbe v današnjem času najbolj pogrešate?

I. FIŠTER: Več obljubljenih pogojev za stare borce. Nismo si mogli vsi mehko postlati. Hudo pogrešam starega tovarištva, ko smo delili kos kruha, cigareto, eno odejo. Vprašam se, kako je mogoče, da bi tako pristno tovarištvo bilo minljivo. Pa je. Tudi med nekdanjimi soborci. Še enkrat. Kako je mogoče, da dobijo štipendije za otroke ljudje, ki so streljali na drugi strani fronte in imajo nekajkrat večjo plačo, kot prenekateri borec.

Tak je borčevski nekoč in danes Ivana Fištarja.

JURE KRAŠOVEC

DECEMBRSKI BOJI KOZJANCEV LETA 1943

POHOD NAD BISTRICO

PO ZAPISKIH MILANA KOSTEVCA-MARKA

Kot smo že opisali, se je dejavnost kozjanske čete v decembru 1943 začela s spopadom patrulje v »Sokolu«, nekaj dni pozneje pa v dveh bojih v Pavlovi vasi. V teh je sovražnik ocenjeval moč partizanov mnogo višje, kot je v resnici bila. Zato je na popoldanskem boju v Pavlovi vasi komandant polka deželnih strelcev angažiral cel bataljon vojakov, mimo teh še orožnike in graničarje, da bi Kozjancem zaprli umik na Bohor, ali pa napad na katero od postojank v območju Brežic. Ukazal je uporabiti tudi izvidniška letala. Kozjancem so pripravljali past, da bi jih obkrožili in na določen dan, v naprej določenem kraju, kot je načrtoval SA bundesführer Steindl, napadli.

Kozjanska četa o teh namerah Nemcev seveda ni ničesar vedela. Komandir Modras in komisar Kostja sta po nekaj uspešnih akcijah vodila četo petindvajsetih borcev večji, resnejši nalogi naproti. Napad na Bistrico, nekdanji Sv. Peter, je bil načrtovan v sodelovanju s hrvaškimi partizani, točneje s I. bataljonom zagorskega odreda. Kot že rečeno je pred prihodom 120 hrvaških borcev prišlo čez Sotlo tudi več Slovencev, ki so partizanili med hrvaškimi tovariši. Med njimi je bil tudi Marjan Jerin, kasnejši komandant kozjanskega odreda.

Milan Kostevc, po katerega obsežnem delu povzemamo te odlomke, razgrinja širše vidike vojaške in politične strategije, v kateri so Kozjanci odigrali svojo pomembno vlogo. O tem pa se tudi Nemcem ni niti malo sanjalo. Glavni štab Slovenije je s hrvaško II. operativno cono, ki je imela pod orožjem okoli 9.000 borcev, bil v dogovoru o začetku vzajemnih akcij. Glavni štab Slovenije je štabu II. operativne cone sporočil tudi o pošiljanju večje slovenske enote na Štajersko preko Hrvaškega Zagorja. Namen skupne akcije kozjanske čete in prvega zagorskega bataljona je bil okrepiti zavest o moči in borbenosti partizanov v okupirani Štajerski in privabiti čim več Štajercev, predvsem Kozjancev v partizanske vrste.

V decembru je terenec Anton Lah-Zmago večkrat prečkal Sotlo. Skrbel je za povezavo z Zagorci. Pogovore med komandantoma sta opravljala Marjan Jerin za stran Zagorcev, Janez Rožman za Kozjance.

Dogovorjeno je bilo, da se bosta enoti združili pri Šempetru, oziroma Bistrici in da bodo snidenje proslavili z likvidacijo Bistriške postojanke, najmočnejše za tisto v Brežicah. Določen je bil tudi čas. Zgodilo naj bi se o polnoči od 19. na 20. december 1943. Skupne borbe na slovenskih tleh naj bi vodil operativni oficir zagorskega odreda Branko Cikojević-Neno, štab pa bi sestavljali komandant zagorskega bataljona Ivica Družinec in komisar Milan Šepetavc ter Ivan Skvarča-Modras in Jože Planinc-Kostja, komandir in komisar kozjanske čete.

Devetnajstega decembra, bila je nedelja, so se Kozjanci, ojačani s skupino Slovencev, ki je prišla čez Sotlo, nahajali v vinskih kleteh blizu Špičaka, jugovzhodno od Sromelj. Pritajili so se, da bi se sovražniku ne izdali. Celo stražarji so oprezali izpod slemen zidanic. Poskrbeli so za dobro hrano z rekvizicijami pri Kočevarjih. Tu so čakali na Zmaga, ki je prinesel sporočilo, da bo akcija takšna in ob dogovorjenem času.

Obetavno kosilo jim je pokvarilo sporočilo o nemški koloni. Partizane je obvestil Pepi Kržan. Modras je sprva ukazal zasesti položaje za borbo, potem pa se je odločil za umik, ker ni hotel tvegati boja pred napadom na Bistrico. Pustili so kosilo pri zidanici in se umaknili pri Sv. Jerneju in Pavlovi vasi. Kolona, s katero so se sprva mislili spopasti, je štela kakšnih sto mož in je bila le ena od enot, ki so partizane stiskale v obroč. Skupaj je tedaj proti Kozjancem nastopilo v obliki pajkove mreže okoli 2.500 nemških vojakov, vermanov, graničarjev in žandarjev. Pisec spominov na te dni, Milan Kostevc, se upravičeno sprašuje, kako, da so v tem času tako odpovedali aktivisti, obveščevalci in kurirji, da kozjanska četa o tako obsežni akciji sovražnika ni bila obveščena.

Četa se je po umiku iz Špičaka do mraka zadrževala v zahodnem delu Pavlove vasi, pripravljena na spopad. Ko se je zmračilo, je krenila prek Trobolnika, Javornika in Svetih gor proti Šempetru oziroma Bistrici. V Zagaj pri Bistrici so prispeli uro pred polnočjo. Naključje je hotelo, da niso naleteli na nobeno sovražnikovo kolono, ki so tudi tu ves dan česale teren, a ker se partizani v hišah niso oglašali, jim tega tudi nihče povedati ni mogel. Borci so bili lačni in jezni, da so meso pustili sovražniku v Špičaku. Pa tudi žejni so bili in ker niso mogli do pitne vode, zaradi tajnosti premika, so pili kar blatno brozgo iz luž. Tudi v kleti Rautnerjeve gostilne na Svetih gorah se ob polnih sodih niso odžejali. Ker so domače Nemci pred tem preselili, so borci računali, da so vino Nemci zastrupili.

Med tem ko so bili kozjanski borci pritajeni v Zagaju, so onstran Sotle v Zagorskih selih in območju Kumrovca čakali borci I. zagorskega bataljona na trenutek, ko bodo šli čez Sotlo. Le-tem je šel naproti Anton Lah-Zmago in še en borec. Imela sta nalogo, da preženeta stražarje z mosta.

V Bistrici je bila tisti čas močna postojanka. Žandarmerija v Koreninovi hiši je štela 12 mož. Graničarjev je bilo v Hohnječevi in Kramarjevi hiši 43, poleg njih še trije cariniki. V šoli je vsako noč bilo v pripravljenosti po 20 vermanov, zvečine priseljenih Nemcev, kajti Bistrico so naselili s Kočevarji, Besarabci, Dobrudani in Južnimi Tirolci. Okoli 20 naseljenih Nemcev je bilo tudi oboroženih z brzostrelkami, puškami in bombami. Okoli 80 oborožencev je štela postojanka, ki so bili poleg vsega še v varnih, utrjenih stavbah.

In tjakaj se je od zahoda napotila kozjanska četa, oslabljena za zasedo, ki je šla v smeri »Sokola« in brez Antona Preskarja, ki se je s še enim borcem lotil telefonskih žic.

(Se nadaljuje)

SKOK NA MARS

PIŠE IN RIŠE: MARJAN BREGAR

7. »Elektronska ura na steni super kuhinje dr. Čuja je udarila tri. Paradižnik v hladilniku je odprl oči. Mravljinci so mu gomazeli po udih in za vrat mu je tekel stopljeni sladoled z gornje police . . .

Pomela si je oči tudi Klara. Prelomila se je v pasu in sedla v skledo juhe; Nobenega dvoma ni bilo več: toka je zmanjkalo!

V hladilniku je klokotalo od moče kot ob potoku v Košati lipi, kadar zapihajo pomladni vetrovi.

Paradižnik se je krepko uprl v vrata in zletel na plano. Za njim je padla na bleščeče kahlice super kuhinje še Klara. Prižgala sta luč in Klara je ostrmela: to je bila kuhinja iz njenih sanj! Vse bleščeče belo, milijon gumbov, luč in vzvodov, malodane tako kot v raketi.

Vidiš, stari, to je kuhinja, in ne tista najina podrtija! In kadar ti rečem, da bi bilo treba kaj novega kupiti, vedno goniš svojo: za naju je dobro tako . . . je Klara očitajoče zbodla svojega soproga.

med štirimi očmi

KILOGRAMI PREVEČ

Kako naj shujšam, prosim vas lepo, svetujte mi! Stara sem 15 let in velika 165 centimetrov, tehtam pa 70 kilogramov. Vem tudi, da ne smem jesti sladkarij, čeprav se jim težko odpovem, ker jih imam zelo rada. Kaj pa še ne smem jesti, mi, prosim, povejte vi!

Pa še nekaj! S kakšnim šamponom si naj perem lase, da mi bodo hitreje rastli?

Tatjana

Draga Tatjana!

Tvoja zaskrbljenost zaradi kilogramov je res malce upravičena, ker po normativih tehtaš preveč kar deset kil. A ker si še v razvoju, upajva obedve, da ti bodo leta pobrala nekaj kilogramov. Vseeno pa morava nekaj ukreniti, da boš malo bolj vitka, kajne? Takole se bova zmenili. Največja pregreha so vsekakor sladkarije, a teh vem, da nimaš toliko, da bi bila samo od njih debela. Veš, da kruh redi še in še? Pa kopica špagetov v dobri mastni mesni omaki, pa skleda žgančkov z domačo zabelo? Že v vprašanjih sem ti nakazala odgovore, kar si kot brihtna deklica že gotovo opazila. Poleg sladkarij redijo močnate jedi, mastne, skratka, vse tiste, ki vsebujejo veliko škroba. Ob mesu in to nemastnem ter ob obilici na hitro pripravljene zelenjave se ne boš več tako redila.

Poglejva še, kako bi odpravila teh nesrečnih deset kilogramov!

Več receptov so v zvezi s tem že napisali in vsakdo si ga je potem krojil po svoje. Obstajajo tudi razne klinike, kjer »zdravijo« debelost. Vem, ti zaenkrat tja še ne boš zašla, zato pa se boš morala pri hrani malo omejiti in paziti, kaj boš jedla. V predzadnji številki ženske revije Jana je bilo objavljenih nekaj prav dobrih receptov, ki so primerni tudi za naše razmere. Pripominjam pa, če se boš lotila te »kure« (tako se reče celotnemu shujševalnemu postopku), boš imela uspeh samo takrat, če se boš navodil res točno držala. Če pa bo zate vse to preveč komplicirano in tudi preveč drago (kje boš našla meso, ki je glavna sestavina te shujševalne prehrane, ne vem), potem samo — malo jej, in to takšno hrano, kot sem ti to naštela na začetku. Tatjanca, rada bi videla, da bi mi o svojem uspehu pisala in zelo vesela bom, če boš izgubila nekaj kilogramov odvečne teže. Preveč si mlada, da bi okoli hodila zalita, ko pa pogled na vse strani pokaže kratkokrila dekletca. Pa se zato nič ne žalosti, le skušaj jih doseči!

Šampona za rast las ni, se pa dobe nekatere poživilne »maže«, za katere vprašaj v drogeriji. Če pa bo kaj pomagalo, pa ne vem!

ŽENA UHAJA

Saj nisem še tako star dedec, kmalu mi bo 45 let. Pa mi žena pravi, da nisem za nobeno rabo in zadnje čase jo sumim, da mi uhaja k drugemu. Jaz ji vneto sledim, a je nisem še nikoli dobil, da bi skušala jesti prepovedan sad. Mene moška sla še razganja, žena pa je v veri, da z mano nič več ni. Sem pa trmast in ji svoje sle nočem razlagati. A ker se vztrajno umika in na vse mogoče izgovarja, sem prišel do prepričanja, da mora imeti drugega, le jaz ga ne najdem. Kako naj ženi dokažem, da sem še pri močeh? Mogoče pa potem ne bo več iskala utehe pri drugem?

Varani mož

Spoštovani varani mož!

Ko bik zaskoči kravo, ji nič ne razlaga, da čuti do nje spolno slo. Vse kar samo uredi. Pa sta oba zadovoljna, krava in bik. Potem kravi tudi na misel ne pride, da bi iskala zadovoljstva še drugod.

Pa šalo vstran, čeprav je v njej nekoliko resnice. Leta ne morejo biti odločilna, ali se z ženo ujemata ali ne. Na prvem mestu je razumevanje, ki izključuje vsako sumničenje za ženo. Nehajte vendar, nehajte si natikati rogove!

Nataša

ženin vsakdan

ŠPORTNI KOMPLETI

Če se navdušujete nad športno modo in če se najbolje počutite v hlačah, si oglejte hlačne komplete oziroma kombinacije, ki so obenem tudi zelo primerne za ta zimski čas.

Prvi komplet je pravzaprav kombinezon z gauča hlačami, h katerim pa je treba obvezno obuti škornje. Popestrimo ga z zanimivim pasom in pisanim pletenim šalom.

Kombinacija pumparic in dolge tunike je prav tako zanimiva, kakor je moderna. Tunika ima običajen ovratnik in se spredaj zapenja. Stranski šiv se konča z razporkom in okroglim sprednjim in zadnjim delom. Pas ima majhno praktično torbico za najnujnejše stvari. Seveda tudi pumparic ne moremo obleči brez škornjev.

Če pa se vseeno raje odločite za navadne dolge hlače, lahko zraven oblečete toplo flanelasto srajčko v karo vzorcu in majhen telovnik z zvonasto raglanimi rokavi.

Staša Gorenšek

pogled v preteklost

KMEČKI UPOR LETA 1635

Kmečki upor leta 1635 je bil zadnji upor stare vrste, kar pomeni, da so kmetje nastopali proti svojim zemljiškim gospodom v prvi vrsti zaradi pretiranih bremen, ki so jim jih nalagali. Med vzroki, ki so privedli do tega upora, bi mogli, sodeč po kmečkih pritožbah, šteti predvsem ponovno povečanje dajatev, tlake in predvsem pretirane dajatve ob prevzemu kmetije ali vinogradov. Ta začnja dajatev je dajala zemljiškemu gospodu precejšnje možnosti, ker ni upošteval pravice dedovanja in je pri menjavi gospodarja na kmetiji močno povečal svoje zahteve. Mimo tega pa so postajala vse težja tudi davčna bremena, ki so jih zahtevali stanovi za potrebe države. Kmet s tem ni bil seznanjen in je bil prepričan, da graščaki samovoljno za svoj račun povečujejo davke.

Upor se je začel na Jurjevo — 24. aprila. Ni dokazano, a možno je, da je bil datum vnaprej dogovorjen, saj se je začel prav na ljudski praznik. Uporniki so najprej zavzeli gradove Feliksa Schrottenbacha, gospodarja na Ojstrici pri Taboru.

Upor je hitro zajel vse savinjsko področje, kjer so imeli posest člani Schrottenbachove rodbine: Prebold, Šoštanj, Gradič, Turn, Šalek itd. V Šaleški dolini se je uspel ubraniti le grad v Velenju. Uporniki niso prizanesli niti škofijskim posestvom v Gornjem gradu, razdejali so Rudenek in Vrbovec, dočim starega samostana v Gornjem gradu niso naskočili. Mimo samostana Novi Klošter (o tem prihodnjič) in Žovneka se je upor širil proti Celju, zajel posavsko hribovje (Laško, Trbovlje) in segel v »Urwald«, kjer postanejo žrtve samostan Jurklošter in gradova na Planini in Žusmu. Severovzhodno od Celja je padla v roke upornikov cela vrsta gradov, dvorcev, samostanov in celo župnišč do Pohorja in Dravskega polja med Mariborom in Ptujem. Kmečkemu gnevu tukaj med drugimi niso ušli Strmec, Lemberg, Šentjur, Jelše, Brezovec, samostana Žiče in Studenice, Goličev dvorec, Oplotnica, Polskava, Pragersko, Fram itd. Posebno ostro so uporniki nastopili tudi proti duhovščini in nekaterim samostanom. Slabo so jo odnesle nune v Studenicah, ki so se zatekle v cerkev, a so jih uporniki v njej zlorabljali ter oplenili tudi cerkev. Še hujša usoda je doletela šentjurskega župnika, ki je v pridigi pozival upornike s svetopisemskimi besedami »dajte cesarju, kar je cesarjevega . . .«, pa so ga po opravilu uporniki zgrabili, odvedli na bližnjo Botričnico in obesili. Enako se je godilo tudi drugi svetni in cerkveni gosposki, če ni pravočasno zbežala. Skoraj povsod so puntarji požgali ali vsaj temeljito oplenili gradove. Uradni seznam našteva 35, novokloštrska kronika pa celo 67 gradov, ki so jih uporniki od 24. aprila do 8. maja tako ali drugače poškodovali.

Upor ni ostal omejen le na Štajersko, pač pa se je razširil tudi na Kranjsko in ga zato z upravičenostjo označujejo za drugi vseslovenski km. upor.

Gospoda, kakor prej, tudi to pot ni držala križem rok. Ko so stanovi uvideli, da mirno posredovanje ne bo zaleglo, so na področje upora poklicali graničarsko vojsko iz Vojne krajine. Z oddelkom okrog 1.300 krajišnikov je prišel v Celje 19. maja poveljnik Ludvik Schwarzenberg. Ker se je upor medtem že umirjal, o kakšnem večjem spopadu ni poročil. Pač pa je Schwarzenberg v Savinjski dolini v okolici Žalca priredil vojaške vaje, da bi ustrahoval kmete. To mu je očitno tudi uspelo. Izkazalo se je, da je ta vojska uničila in pobrala še tisto, kar je ostalo po »operacijah« kmetov. Žrtve niso bili le kmetje, pač pa so vojaki ropali, plenili in izvrševali druge nerednosti tudi v graščinah in samostanih. Po nekem poročilu je ostala Celjska četrt po odhodu krajišnikov povsem upostošena.

Nemiri so v celoti ponehali 12. junija. Upornike je doletela huda kazen: 150 je bilo zaprtih v Celju, od tega so jih 130 obsodili v Celju, 17 v Gradcu; dva sta bila obsojena na smrt (obglavljenje, obešenje) 26 so jih odpeljali v Devin na galeje, 5 na prisilno delo na Ogrsko, ostale pa so izpustili in jim naložili denarne kazni.

humor

Neka švedska letalska družba je priredila razstavo, na kateri je hotela pokazati svatovske noše iz vsega sveta in je zaprosila posredovalnice v raznih deželah, naj ji pošljejo posebne primere. Med prvimi pošiljkami, ki jih je družba prejela, je bil zavitek, ki je prišel po zračni pošti iz Nairobija. Na spremnici je bilo zapisano: »Svatbena obleka iz naše dežele.« — Zavitek je bil prazen.

x x x

Cicerov zet Lentulus je bil nenavadno majhne rasti. Nekega dne ga je Cicero videl opasanega z dolgim mečem in je zaklical: »Kdo neki je mojega ljubega zeta privezal na meč?«

x x x

Cesar Augustus je vprašal nekega prvovincialca, ki je prišel v avdienco in mu je bil na moč podoben: »Ali je bila tvoja mati kdaj v Rimu?« »Mati ne,« je odsekal provincialec, »pač pa večkrat moj oče!«

x x x

Tožilka sodniku: » . . . in nato mi je rekla, da sem neumno gos! Priče imam, ki lahko to dokažejo!«

x x x

Gašper je povabljen k neki družini na večerjo. Pri mizi sedi poleg njega domača gospodinja. Ko servirajo pečeno gos, jo postavijo na pladnju pred Gašperja. Ko on to vidi, se navduši:

»Uh, poleg kako mastne gosi sedim!«

Gospodinja ga začudeno pogleda, Gašper rdeče zardi in zajeclja:

»Oprostite — seveda menim tisto na mizi!«

x x x

— Tovariš dežurni! To noč mi je bila med spanjem ukradena listnica.

— Sumite koga?

— Da, mojo ženo.

horoskop

21. marec — 20. april

Uživali boste v naravi, v službi pa bo nekaj spodrsljajev. Poskušajte ustreči želji partnerja. Žep bo bolj ko ne prazen.

21. april — 20. maj

Načrt vam bo le delno uspel, moralj boste pogledati resnici v oči. Slišali boste prijetno novico in dobili denar.

21. maj — 21. junij

Svojo nalogo boste dobro opravili. Čaka vas daljše potovanje, ob koncu tedna pa neprijetno srečanje z neko osebo.

22. junij — 22. julij

Ne spuščajte se v prepir, ker lahko potegnete krajši konec. Potrebovali boste pomoč prijatelja, ki je ne odklanjajte.

23. julij — 23. avgust

Nekdo vam bo skušal metati polena pod noge. Vztrajajte pri svojem in v odločitvah nič ne oklevajte. Denarja ne bo.

24. avgust — 23. sept.

Ob vsakdanjih skrbeh vas bo minila dobra volja, kljub temu boste dokazali svojo moč. Neki obisk vas bo razočaral.

24. sept. — 23. okt.

Dogodki se ne bodo odvijali kot bi hoteli. Poklicne težave bodo le prehodne. Denarno pa si boste precej opomogli.

24. okt. — 22. nov.

Ni dosti upanja, vendar se splača poskusiti, da bi si izboljšali položaj. Izlet bo prijeten, posledice pa ne.

23. nov. — 21. dec.

Doživeli boste nepričakovan uspeh, ki vam bo utrdil samozavest. V soseščini bo nekaj zavisti in podtikanj.

22. dec. — 20. jan.

V prihodnjih dneh boste imeli dovolj priložnosti, da se izkažete. Ne pozabite na malenkosti, ki so tudi pomembne.

21. jan. — 18. febr.

Radi bi se otresli obveznosti, kar pa vam ne bo uspelo. Spremenite taktiko in vaše zadovoljstvo bo popolno.

19. febr. — 20. marec

Zadržanost v besedah je lahko koristna, zato o vsem dobro preudarite, preden boste komu kaj zaupali. Pričakujte obisk.

Trim 1973

Trim akcija 1973 je že zaživela. Komisija za rekreacijo in oddih pri občinskem sindikalnem svetu v Celju je že izdala podroben program letošnjih trim tekmovanj in tudi sindikalnih športnih iger. Kot prvo je bilo na programu smučanje za trim športni znak. Pretekli teden je bilo to smučanje pri Celjski koči, in se ga je udeležilo preko 150 smučarjev. Ves ta teden pa lahko prijatelji smučanja preizkusijo svoje sposobnosti na Golteh, kjer je pripravljena vsako popoldne trim proga z nekaj vratci, ki jih je treba prevoziti za določeno število točk v določenem času. Skozi vse leto se bodo zvrstile tudi ostale preizkušnje za trim športni znak. Kaj pa je treba za osvojitev tega znaka narediti pa si preberite iz naslednjih »nalog za osvojitev trim športnega znaka«.

Naloge so enake za vse štiri starostne skupine obeh splolov.

TEK na 2400 m na atletski stezi ali v prirodi. Vmes lahko hodite.

PLANINSTVO — vzpon na vrh višine najmanj 800 m npr.: nad 2.000 m (20 točk) Triglav, Ojstrica, Stol, itd. od 1.500-2000 m (12 točk) Raduha, Komna, Golica itd., nad 800 m (8 točk) Pohorje, Mrzlica, Snežnik itd.

TRIM STEZA — točkuje se vadba na stezi (vse opravljene naloge) vsak dan posebej. V karton vpišite datum vadbe

KOLESARJENJE ALI HOJA na 10 km po izbiri Za vsak km dalje proge se pri kolesarjenju prištejejo 3 minute, pri hoji pa 10 minut. Za vožnjo s ponyjem se navedene norme povečajo za 2 minuti.

SMUČANJE — lažji veleslalom (vsaj 100 m in 8 vratic). Točkuje se zaostanek od orientacijski čas, ki ga postavi dober predvozač (učitelj smučanja). V razpredelnici so navedeni zaostanki za orientacijskim čas 15—20 sek. Za čas 20—25 sek., 25—30 sek., itd. se možno zaostanki povečajo za 1 sek., 2 sek. itd.

PLAVANJE — 50 m s poljubnim stilom. Starta se lahko brez skoka.

STRELJANJE — 20 (+ 5 poskusnih) strelov z zračno puško na oddaljenost 10 m.

KEGLJANJE — 50 lučajev, 25 na polno in 25 na čiščenje.

POJASNILA K RAZPREDELNICI NORM:

— na razpredelnici norm so navedene najnižje možne vrednosti rezultatov za dosego določenega števila točk

— norme so po spolu in starosti različne pri teku, kolesarjenju, hoji, smučanju in plavanju; samo po spolu se razlikujejo pri streljanju in kegljanju; pri planinstvu in TRIM stezi so za vse enake.

— moški nad 40 in 50 let ter vse ženske lahko pri teku, in plavanju dobijo točke samo s sodelovanjem, ne glede na rezultat (+).

Košarka

UKRADENA ZMAGA

V izjemno razburljivi tekmi, tekmi, kakršne celjsko občinstvo še ni videlo, so celjski košarkarji izgubili z moštvom Istragradjevna iz Pule po treh podaljških z rezultatom 111:114 (96:96, 85:85, 74:74, 35:42). Da so gostje odnesli zmago, se lahko zahvalijo edino skrajno nesramnemu sodniku Petru Brumnu iz Ljubljane, ki je ob koncu 1. podaljška pri rezultatu 85:84 za domačine in pri eni sami sekundi do konca dosodil tehnično napako domačemu trenerju zato, ker se igralec domačih Ramšak ni mogel zdržati in je od veselja ob zmagi skočil na igrišče in pričel objemati svoje soigralce. Celjani so tekmo pričeli podjetno in se niso ustrašili renomiranega nasprotnika, pri katerem igrajo kar trije bivši igralci klubov I. zvezne lige Jelič, Valčič in Kolarevič. Vse do 16. minute I. polčasa je bila tekma popolnoma enakovredna, takrat pa se je Celjanom ustavilo in do konca polčasa niso več dosegli koša, tako, da so si gostje zagotovili 7 točk prednosti. Vodstvo gostov pa domačinov ni zmedlo in so 2. polčas pričeli s takim tempom, da mu gostje niso bili kos. Ko pa je moral Fink zaradi petih osebnih napak zapustiti igrišče, so gostje uredili svoje vrste in so v 33. minuti povedli s63: 57. Toda Celjani se niso predali in ob izredni borbenosti cele peterke so tri minute kasneje spet povedli za tri koše. Toda pet sekund pred koncem so gostje spet povedli za dve točki, v hitrem protinapadu pa je Miloš Sagadin izenačil in tako izsilil podaljšek. V tem podaljšku se je izredno izkazal Tone Sagadin, ki je dosegel vse koše za domače moštvo, pri rezultatu 84:84 je zadel odločilen koš iz prostega meta na kar je prišlo do že opisanega dogodka in najboljši igralec gostov Jelič je realiziral prosti met iz dosojene tehnične napake. V drugem podaljšku so Celjani že tudi imeli zmago skoraj v žepu, saj so vodili minuto in pol do konca s štirimi koši prednosti, toda tudi to ni bilo dovolj, izkušeni gostje so tudi tokrat uspeli izenačiti in tako izsiliti še tretji podaljšek. V tem zadnjem podaljšku pa je Celjanom zmanjkalo moči in rutinirana Jelič in Valčič sta priborila svojemu moštvu dragoceno, a popolnoma nezasluženo zmago. Posebno poglavje na tej tekmi sta bila izredno pristranska sodnika, ki sta skozi vso tekmo sodila v škodo domačega moštva, sodnik Peter Brumen pa je s svojo odločitvijo ob koncu prvega podaljška zelo zmanjšal upe Celjanov za obstanek v 2. zvezni ligi. Pri ekipi Celja so vsi igralci igrali skrajno borbeno, koše pa so dosegli Tone Sagadin 33, Miloš Sagadin 32, Tomašič 14, Zmago Sagadin 12, Erjavec 8, Sabolčki 5, Fink 4, Ramšak 2, Pešec 1.

J. Č.

Smučanje

MLADI LUČANI DRUGI

Po zavodnih in medzavodnih tekmovanjih v smučanju, je bilo preteklo nedeljo tudi področno prvenstvo v veleslalomu. Starejši pionirji in pionirke so tekmovali na Lontovžu pri Trbovljah, mlajši pa na terenih pri Celjski koči. Vsega je nastopilo blizu 200 mladih smučarjev in smučark, ki so prikazali dobršno mero znanja, predvsem pa borbenosti.

Rezultati iz Celjske koče — cicibanke: 1. Jagrič (III. osn. šola Celje) 44,1; 2. Kujan (Štore) 45,9; 3. Poljšak (Hrastnik) 47,5 itd. — cicibani: 1. Klakočar (III. osn. š. Celje) 40,1; 2. Kragl (Žalec) 41,0; 3. Danko (Luče) 41,3 itd. — mlajše pionirke: 1. Jagrič B. (III. osn. š. Celje) 62,3; Dolar (Trbovlje) 64,8; 3. Urankar (Mozirje) 65,2 itd. — mlajši pionirji: 1. Zgoznik (Polule) 60,1; 2. Tratnik (Mozirje) 61,9; 3. Horvat (Velenje) 63,3 itd.

Rezultati iz Loutovža — starejše pionirke: 1. Dvoršak 63,0, 2. Kolenc 69,2 (obe III. o. š. Celje); 3. Požgajnar 71,6; — starejši pionirji: 1. Eberlinc (Trbovlje) 58,0; 2. Koritnik (Trbovlje) 58,5; 3. Vovok (Šempeter) 61,1; — mlajše mladinke: 1. Jug (II. o. š. Celje) 64,0; 2. Vagner (Žalec) 69,3; 3. Prodnik (Mozirje 76,5 itd — mlajši mladinci: 1. Jere (Trbovlje) 58,0; 2. Tratnik (Štore) 64,9; 3. Orenuž (Velenje) 67,2 itd.

Ekipno (obe tekmovanji skupaj) — učenke: 1. III. osnovna šola Celje, 2. osnovna šola Žalec, 3. osnovna šola Trbovlje, 4. osnovna šola M. P. T. Velenje; — učenci: 1. osnovna šola Trbovlje, 2. osnovna šola Luče, 3. II. osnovna šola Celje, 4. osnovna šola Štore, 5. osnovna šola Žalec, 6 osnovna šola Šentjur.

Preseneča zlasti dobra uvrstitev mladih smučarjev iz mozirske občine, posebej iz Luč.

Racmani na smučeh

Zadnje dni februarja in prve dni marca bo na smučiščih Zatrnik pri Bledu letošnje državno prvenstvo v smučanju za športne novinarje. Zanimivost tekmovanja je v tem, da je že šesto po vrsti in da bo v šestih dneh, kolikor bo trajalo tekmovanje, samo en dan posvečen smučanju, vsi ostali dnevi pa rekreaciji, raznim ogledom, piknikom, sprejemom itd.

Med redakcijami, ki sodelujejo, je tudi redakcija našega časnika, med gospodarskimi organizacijami iz Celja pa tovarni Libela in Toper. S širšega celjskega območja pa še Pivovarna Laško, Gorenje in Zdravilišče iz Rogaške Slatine.

T. VRABL

SENTJUR

Tekme mladih

Smučanje na šentjurskem področju ni imelo kako velike tradicije. V zadnjih letih je bil napravljen velik napredek v Šentjurju, medtem ko so ostali kraji ostali pasivni in so se le redki smučarji spuščali po sicer lepih terenih na Planini, Ponikvi in Slivnici. Občinska zveza za telesno kulturo je letos pripravila obširnejši program smučarskih tečajev tako, da so bili tečaji v Šentjurju katerega je obiskovalo 70 tečajnikov, na Planini 35, Ponikvi 30 in Slivnici 20 Vse tečaje so vodili vaditelji iz Šentjurja pod vodstvom Mihe Iskra. Na koncu tečajev so bila povsod izvedena tudi prvenstva v veleslalomu.

Na občinskem prvenstvu so bili doseženi naslednji rezultati: ml. mladinci: Stane Plahuta, Planina, 34,9; ml. mladinke: Tamara Svetina, Šentjur, 41; st. pionirji: Anti Sporer, Šentjur, 36; st pionirke: Sonja Gradišnik, Šentjur 39,2; ml. pionirji: Janez Eslin, Ponikva, 38,3; ml. pionirke: Tanja Gobec, Šentjur, 72,1; cicibani: Peter Tovornik, Šentjur, 44,2; cicibanke: Katja Svetina, Šentjur, 71.

M. I.

Zimski rally

Združenje šoferjev in avtomehanikov v Celju nam je ponovno pripravilo zanimivo tekmovanje v rallyju. Tokrat gre za zimski rally, ki je kombiniran s smuko in sankanjem. To bo rekreacijski zimski rally v katerem bo športni par, ki bo vozil, imel mnogo nalog in priložnosti za dosego najboljšega rezultata.

Rally se bo pričel v soboto 24. februarja v Ceju. Po ocenjevalni vožnji preko Pirešice, Braslovč, Griž do Golt se bodo tekmovalci v dveh kategorijah (do in nad 1000 ccm) pomerili še v spretnostni vožnji, sankanju in veleslalomu. Vsi rezultati se točkujejo v končni zbir točk. Zato bo zmagovalna tista posadka, ki bo imela najboljšo kombinacijo — dober šofer in dober smučar.

Najboljši rezultati in najboljša mesta v posameznih tekmovanjih prinesejo lične kolajne in priznanja. Končni zmagovalec in ekipa pa prejmeta lepe pokale.

Prijave sprejema Združenje šoferjev in avtomehanikov v Celju, Kidričeva 19.

športne vesti

HOKEJ NA LEDU

Hokejisti na ledu so nam v soboto pošteno zagodli. V odločilni tekmi za dobro drugo mesto v skupini »B« zvezne hokejske lige so doma izgubili proti Crveni zvezdi z rezultatom 1:5 (0:1, 0:0, 1:4). S tem so le sedmi, z malo smole pa lahko celo izpadejo. O tem bo odločala sobotna tekma proti Kranjski gori.

V srečanju proti Crveni zvezdi so Celjani zaigrali psihično labilno in dovolili da so gostje takoj v začetku dokegli vodstvo in pozneje s svojo obrambno igro v prvi in drugi tretjini popolnoma zmedli domačine. Kar niso dosegli domači nezbranj napadalci, so dosegli gostje v zadnjih desetih minutah. Povedli so s 4:0 in šele potem je Bratec dosegel častni zadetek.

jk

ROKOMET

Na letni konferenci Rokometne zveze Slovenije so ob 25-letnici podelili najbolj zaslužnim rokometnim delavcem Slovenije priznanja za njihov delež pri prodoru našega rokometa v svetovno elito in na prvo mesto v olimpijskem letu. Zlato priznanje za dvajsetletno delo so prejeli — Janez Škrlec, Franc Ramskugler, Pavle Bukovac, Jože Kuzma, Rokometni klub Celje in Medobčinski rokometni odbor Celje. Srebrne plakete so prejeli za petnajstletno delo v rokometni organizaciji — Viki Dorn, Drago Lesjak, Tone Goršič in Silvo Plahuta iz Celja ter še 10 predstavnikov iz Žalca, Prebolda, Griž, Šoštanja in Velenja. Bronasta priznanja za desetletno delo in priznanja za športne rezultate iz Celja pa so prejeli Štefan Jug, Nace Krumpa, Janez Goršič, Silvo Krelj, Jure Koren, Bojan Levstik, Marjan Lubej in Žarko Presinger.

jk

KEGLJANJE

V petem kolu republiške kegljaške lige so v drugič nastopili doma v Celju predstavniki Celja. Tudi tokrat so premagali močno vrsto ljubljanskega predstavnika — Ljubljana center. Zmaga Celja je bila občutna. Celjani so zbrali 7674 kegljev, kar je nov rekord celjskega kegljišča. Gostje so bili prekratki za 572 kegljev oziroma so podrli 7075 kegljev.

Za celjsko vrsto so posamezne rezultate dosegli: Grum 847, Veranič 917, Marjan Kranjc 939, Branko Oresnik 999, Srot 931, Tisovec 972, Lubej 946, Vanovšek 996. V naslednjem kolu se bodo Celjani pomerili proti Konstruktorju v Mariboru.

jk

•

Mladi celjski kegljač Branko Orešnik bo prvi celjski moški reprezentant v mladinski reprezentanci do 23 let. Na izbirnih zaključnih borbah je v Zagrebu v prvem in drugem kolu dosegel zelo dobre rezultate in tako je trenutno v skupni uvrstitvi tretji. Zbral je 1776kegljev in je v drugem kolu postavil najboljši rezultat 947 kegljev. V tretjem kolu nastopa Branko Orešnik v Slovenjgradcu. Vse kaže, da samo smola lahko prepreči Orešniku nastop na evropskem mladinskem prvenstvu v Čehoslovaški.

jk

•

Zastopniki celjske kegljaške regije, ki sodeluje v drugi republiški ligi, so imeli te dni prijateljska srečanja. Aero je doma v Celju premagal Šoštanj z rezultatom 7041:6874. Najboljši posamezniki so bili — Žavski 918, Urh 911, Božiček 908 in Mlinar 900 pri Aero ter Ivančič 906 in Ravtar 884 pri Šoštanju.

jk

•

Kegljači Žalca pa so preizkusili kegljišče v Slovenjgradcu. Imeli so dvoboj proti Aeru na tem kegljišču. Močnejša vrsta Žalca je zmagala z rezultatom 6885:6748. Najboljši posamezniki so bili: Žavski 882, Perkljič 875 in Tomašič 847 pri Aeru ter Čehovin 911, Kunc 894 in Rotar 885 pri Žalcu.

V soboto in nedeljo nastopijo na celjskem kegljišču kegljači Žalca, Kovinarja, Aera in Šoštanja v drugem kolu druge republiške lige.

jk

STRELJANJE

Drugo kolo zimske strelske lige ni prineslo presenečenja. Se vedno prednjačita Celje in Tempo, ki sta tudi največ krogov zbrala v Storah. Rezultati drugega kola:

Ekipe — Celje 1318, Tempo 1312, Kovinar 1278, Celje II 1232, Kovinar II 1224. Posamezniki — Dečman (Kovinar) 271, Jager 271, Dobovičnik 270, Teržan (vsi Celje) 269 in Petrič (Tempo) 267 krogov.

Po drugem kolu je v vodstvu ekipa Celja z 2649 krogi pred Tempom 2617 in Kovinarjem z 2567 krogi. Med posamezniki pa vodi član Celja Dobovičnik 539 pred Dečmanom iz Kovinarja 536, Seršenom 536, Jagrom 535 in Petričem 528 krogov.

jk

ŠAH

Šahisti Celja so zaključili tekmovanje v zimski INTER ligi. Po zmagi nad Humanicom iz Gradca s 6:2 so osvojili ob koncu tretje mesto za Mariborom, Mursko Soboto in skupaj s Ptujem. V zadnjem srečanju so za Celje priborili točke Pešec, Bervar, Pertinač, ki je najboljši posameznik te lige, Ojstrež in Bogadi, remizirala pa sta Kranje in Pešec mlajši. Srečanje je moral predati tokrat Jazbec. Na turnirju tretjekategornikov v Celju pa po tretjem kolu vodijo: Keber 3, Primožič, Pišorn in Dečko 2,5 ter Mikula 2 točke.

jk

SMUČANJE

SK Izletnik je imel pretekli teden svojo predstavnico v jugoslovanski pionirski reprezentanci, ki je nastopila na evropskem kriteriju na Starem vrhu nad Škofjo Loko. To je bila Jezernikova, ki je v veleslalomu zasedla 16. mesto. Vidno uvrstitev sta dosegli na tekmovanju za kategorizacijo, ki je bilo v Črni na Koroškem, Prelogova in Lončarjeva. Zasedli sta drugo, oziroma tretje mesto in tako potrdili sistematično delo z mladino v celjskem smučarskem klubu.

Na 30-metrski skakalnici na Polzeli je SK Oljka-Andraž pripravil prvenstvo za pionirje, mladince in člane, ki se ga je udeležilo 28 skakalcev. Rezultati — pionirji: 1. Čremožnik (Oljka) 139 (23, 23), 2. Jelen 135,5 (22, 22), 3. Krivec (Braslovče) 95,5 (16, 15,5) — mladinci: 1. Tanjšek 137,5 (22, 22), 2. Drobež 125,5 (oba Oljka), 3. Perger (Braslovče) 98,5 (16, 17) — člani: 1. Čremožnik 183 (23, 25), 2. Podvršnik K. 180 (25, 25), 3. Podvršnik S. (vsi Oljka) 175 (24, 25).

Občinskega prvenstva osnovnih šol v Mozirju se je na Golteh udeležilo 80 mladih smučarjev. Tekmovali so v veleslalomu. Pri cicibanih je zmagal Donko, pri cicibankah pa Urankarjeva. Pri mlajših pionirjih je bil najboljši Tratnik (vsi iz Mozirja), pri starejših pionirjih pa Strmčnik iz Luč. Pri mlajših mladincih je bil najboljši Funtek iz Luč, ekipno pa so pri pionirkah zmagale Mozirjanke, pri pionirjih pa smučarji iz Luč.

jk

UMETNOSTNO DRSANJE

V Zagrebu je bilo državno prvenstvo v umetnostnem drsanju za pionirje in pionirke. Udeležili so se ga tudi mladi drsalci celjskega hokejsko drsalnega kluba. Celjani so na tem tekmovanju zabeležili precejšen uspeh. Predvsem moramo omeniti, da so bili edina ekipa, ki je nastopila v vseh treh kategorijah: pri pionirjih, pionirkah in v parih. Zaradi tega so tudi zasluženo osvojili ekipno drugo mesto za Medveščakom in pred Mladostjo ter Olimpijo. Ekipni vrstni red se je namreč točkoval za pokal ing. Stanka Bloudka.

Sicer pa so med posamezniki dosegli Kavčič drugo mesto pri pionirjih, Tiholetova osmo mesto pri pionirkah, medtem ko sta v parih nastopila Kavčič in Žuntarjeva sama in osvojila naslov državnega pionirskega prvaka.

zdravilna zelišča

ZELENČEK — CHIMPAPILA UMBELLATA L.

Med poletnim potepanjem po borovih in bukovih gozdovih po hribovitih legah, ko stikamo za gobami, včasih najdemo nekoliko polegli zimzelen grmiček z belimi ali svetlo rožnatimi cvetovi, zbranimi v kobulih. To je *zelenček* ali *gorski zimzelen*, kot je ponekod znan. Rastlina je iz rodu zelenk (Pirolaceae). Zraste do 25 cm visoko in ima pokončno, robato in nekoliko olesenelo steblo. Listi so usnjati, zgoraj temnozeleni, spodaj pa bledozeleni, suličasti in po robovih napiljeni Plod je loputasta glavica.

Zelenček sodi sicer med manj poznane zdravilne rastline, vendar vsebuje precej snovi, ki ženejo na vodo. Skupaj z ostalimi zdravilnimi rastlinami, ki imajo isti učinek, kot so peteršilj, zelena, gladež, preslica, melisa, si pripravimo čajno mešanico. Ščep čaja sedaj prelijemo s skodelico vrele vode, pustimo stati pokrito, da se nekoliko ohladi in pijemo po več skodelic na dan, če nam zaostaja voda v telesu, če imamo otekle noge zaradi obolelosti srca itd.

Pri tem je pomembno posvetovanje z zdravnikom, ki predpiše zdravila za diurezo, to je pospešeno mokrenje, in zoper oslabelo srce, ker mu je dala moderna znanost cel niz učinkovitih zdravil. Čaji so le pomožno sredstvo, ki olajšujejo delovanje zdravil.

Boris Jagodič, dipl. farm.

CELJE
23 dečkov in 19 deklic

ŠENTJUR PRI CELJU
1 deček in 2 deklici

ŠMARJE PRI JELŠAH
1 deklica

CELJE
FRANC KOŠTOMAJ, 63, Leskovec; MARTIN KOVAČ, 70, Babno; ALOJZ DROFENIK, 75, Korpule; JOŽEFA ARČNIK, 58, Marija Reka; MARIJA SAGADIN, 78, Sele pri Višnji gori; JULIJANA KNAVS, 71, Obrežje pri Zidanem mostu in PAVLA GRIL, 72, Celje.

ŠENTJUR PRI CELJU
ALOJZIJA POVALEJ, soc. podpiranka, 75, Crnolica in TEREZIJA JANČIČ, 82, kmetovalka, Vrbno.

ŠMARJE PRI JELŠAH
JURAJ DEBELJAK, 87, Tlake; JOŽEFA KITAK, roj. Brežnik, 95, Brezovec pri Rogatcu; ANTON MEDVED, 86, Kozje; ANTONIJA ŠKET, roj. Verk, 78, Dol pri Šmarju.

ŽALEC
AMALIJA PEČNIK, 72, upokojenka, Dobriša vas; FRANC ŽEROVNIK, 83, upokojenec, Latkova vas; OLGA COKAN, roj. Višner, 70, upokojenka, Vrbje in ANA ŽOHAR, 75, preužitkarica, Šempeter.

CELJE
Poročili so se štirje pari. Zlato poroko sta slavila MATIJA in ELIZABETA KUGLER iz Šmartnega v Rožni dolini.

KINO UNION:
do 25. 2. nizozemski barvni film ZAPISKI PROSTITUTKE
od 26. do 28. 2. angleško-španski barvni film MESTO, IMENOVANO KUKAVICA

KINO METROPOL:
do 25. 2. franc.-ital.-španski barvni film REVOLVERAŠINJE
od 26. do 28. 2. ameriški film SINOVI PUŠČAVE

KINO DOM:
do 28. 2. ob 16. uri ameriški barvni film TOM IN JERY — VELIKA PARADA; ob 18. in 20. uri italijanski barvni film KOMISAR X — TRIJE ZLATI PSI.

SLG

Petek, 23. februarja ob 15.30 Ivan Cankar: ROMANTIČNE DUŠE za V. mladinski abonma

Sobota, 24. februarja ob 19. uri ROMANTIČNE DUŠE — zaključena predstava za gledališko karavano občine Mozirje

Torek, 27. februarja ob 15. in 17. uri Leopold Suhodolčan: FIGOLEFAGOLE — gostovanje v Hrastniku.

OGLAŠUJTE V NOVI tednik

Zaradi nenadne odjuge in prevelike osne obremenitve bodo na spodaj navedenih cestnih odsekih z dne 15. 2. 1973 dovoljeni naslednji osni pritiski:

1. Omejitev osnega pritiska na 4 tone naj se izvrši na naslednjih cestnih odsekih:

— cesta št. 4 Breg—gostišče na gričku
— cesta št. 5 Skalna klet—Zagrad—Pristava
— cesta št. 8 cesta na stari grad
— cesta št. 9 Godčev most—Svetina—Celjska koča
— cesta št. 14 Mariborska cesta—Trnovlje—Ljubečna
— cesta št. 15 Trnovlje—Arclin
— cesta št. 16 Terglav—Sp. Trnovlje
— cesta št. 22 od Mravljeta do župnišča Vojnik
— cesta št. 23 cesta v naselju Vojnik
— cesta št. 27 Ostrožno—Šmartno v R. d.—Vojnik
— cesta št. 34 Frankolovo—Črešnjice
— cesta št. 39 Dobrna—Hudičev graben
— cesta št. 50 od Slokana do gasilskega doma na Babnem
— cesta št. 52 JNA—Bukovžlak
— cestni odsek od Ljubljanske ceste—Babno—Medlog—Zaloška— Gorica (do obč. meje SOb Žalec)

2. Omejitev osnega pritiska na 6 ton naj se izvrši na naslednjih cestnih odsekih:

— cesta št. 11 od Sodina do Slanc
— cesta Strmec—Vitanje (do obč. meje SOb Slov. Konjice)
— cesta Arclin—Proseniško (do obč. meje SOb Šentjur)
— cesta Teharje—Proseniško (do obč. meje SOb Šentjur)

prometne nesreče

TRČENJE V OVINKU

JANEZ BLATNIK, 24. Kasaze, je pripeljal po Vrunčevi ulici do križišča z Oblakovo ulico, kjer je nameraval zaviti v levo. Po Oblakovi ulici pa je pripeljal s pony expresom VIKTOR ŠKOFLEK, 18, iz Celja. Oba sta vozila in zavijala po sredini ceste in tako je prišlo do trčenja, pri čemer je dobil Škoflek lažje poškodbe, škoda pa znaša okoli 45 tisoč dinarjev.

VOŽNJA V KOLONI

JAKOB VODEB, 41, iz Grič, je v Velenju na Kidričevi cesti dohitel kolono vozil. Prvi voznik v koloni se je ustavil, tako tudi dva za njim, Vodebu pa zaradi prehitre vožnje to ni uspelo, in je trčil v zadnji del avtomobila ANTONA SEVERJA. Pri trčenju je nastala škoda za 3.000 dinarjev.

ZANAŠALO GA JE

HRANISLAV GOSTILJAC, 35, iz Ljubljane, je vozil iz Celja proti Ljubljani. V Ločici ga je na zasneženem vozišču zaneslo v ograjo na levi straniceste , obstal pa je na desni strani. Pri nesreči sta dobila lažje poškodbe voznik in MERI GOSTILJAC, ki so ju naslednjega dne izpustili iz celjske bolnišnice. Šele takrat je Gostiljac nesrečo prijavil. Škode je za 5.000 dinarjev.

BREZ VOZNIŠKEGA IN PROMETNEGA DOVOLJENJA

ANTON SLUGA, 32, iz Štor, je prišel iz gostilne Tlaker na Teharjih in se odpeljal proti Celju. Na železniškem prelazu je zapeljal desno izven cestišča in trčil v železni nosilec zapornic. Voznik ni imel ne vozniškega, niti prometnega dovoljenja, škoda pa znaša 2.000 dinarjev.

VELIKA ŠKODA

JOSIP BUDOVIČ, 39, iz Zagreba, je v vasi Podgraceno prehiteval neznanega voznika tovornega avtomobila. Opazil je, da prihaja nasproti tovornjak s prikolico in tako je Dubovič naglo zavil v desno in zapeljal v obcestni jarek, vozil po njem 30 metrov, nato pa močno zavil v desno in trčil v nasproti vozeči tovornjak. Voznik Dubovič je dobil težje poškodbe in so ga iz brežiške prepeljali v zagrebško bolnišnico. Škoda na vozilih znaša 50.000 dinarjev.

PO NESREČI JE POBEGNIL

IVAN KOROŠEC, 34, iz Šentjurja, je vozil iz Celja proti domu. V Prožinski vasi ga je zaneslo v levo in je trčil v osebni avtomobil, s katerim se je iz nasprotne smeri pripeljal ORO PRIBIL, 29, iz Šentjurja. Korošec se na kraju nesreče niti ustavil, temveč je pobegnil proti Šentjurju, kjer so ga izsledili v kavarni. Do iztreznitve so mu delavci milice odvzeli vozniško dovoljenje. Škode je za 3.000 dinarjev.

GUMA JE POČILA

ANTON ŠMIT, 24, Črni vrh pri Žalcu, je pripeljal iz Vranskega do Kaple vasi. Tu je nameraval zaviti v desno in to je tudi pravočasno nakazal. Za njim je vozil voznik tovornega avtomobila SILVESTER NIKL iz Selnice, kateremu je počilo desno prednje kolo, zaneslo ga je v desno in prišlo je do trčenja. Delavci prometne milice Celje so vozniku osebnega avtomobila odvzeli prometno in vozniško dovoljenje. Škode je za 20.000 dinarjev.

RADIO Celje

Začetek dopoldanskih oddaj ob delavnikih ob 8.10 s poročili, 8.20 — dopoldanska srečanja, 8.50 — področni zapisi, zaključek ob 9.00.

Začetek popoldanskih oddaj ob 16.00 s poročili, 16.05 — naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 16.40 — zabavni globus, 17.00 — kronika, 17.15 — obvestila. Zaključek ob 18.00.

ČETRTEK, 22. februarja: 8.50 — Pod Konjiško goro, 17.30 — V galeriji kulturnih in zgodovinskih spomenikov, 17.45 — zabavni zvoki.

PETEK, 23. februarja: med dopoldanskimi srečanji: Staša Gorenšek — modni kotiček, 8.50 — Po laški občini, 17.30 — mladinska oddaja, 17.45 — mešani zbor France Prešeren in moški zbor Tabor.

SOBOTA, 24. februarja: 8.50 — Celjski odmevi, 17.30 — za prijeten konec tedna.

NEDELJA, 25. februarja: 11.00 — Napoved časa in sporeda, 11.02 — pogovor s poslušalci, 11.22 — obvestila, 11.37 — zabavni globus, 11.57 — naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 12.45 — literarna oddaja, Fran Roš: Vid Nikdarsit, 12.58 — nedeljske glasbene razglednice, 13.28 — 60 minut za razvedrilo. Zaključek ob 14.30.

PONEDELJEK, 26. februarja: 8.50 — Križem po Kozjanskem, 17.30 — Športni pregled, 17.45 — novo pri Jugotonu.

TOREK, 27. februarja: 8.50 — Po Savinjski dolini, 17.30 — doc. dr. Zv. Sušteršič: Urologija in urološke bolezni (nadaljevanje in konec), 17.50 — tamburaški orkester Svoboda, Celje.

SREDA, 28. februarja: 8.50 — Življenje ob Paki, 17.30 — iz dela občinskih skupščin, 17.45 — iz arhiva resne glasbe: B. Ipavec — Serenada.

TV spored

NEDELJA 25 2
8.50 Po domače z ansamblom Mine Dovžana (Lj)
9.20 Mestece Peyton (Lj)
10.12 Kmetijska oddaja (Zg)
10.55 Mozaik (Lj)
11.00 Otroška matineja: Mladinski serijski film, Gvajana, dežela voda (Lj)
11.50 Poročila (Lj)
11.55 Delavski amandmaji — II. oddaja (Lj)
12.25 TV kažipot (Lj)
— Nedeljsko popoldne
18.05 Poročila (Lj)
18.10 So zemlje — amer. film (Lj)
19.45 Risanka (Lj)
19.50 Cikcak (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.30 3—2—1 in TV barometer (Lj)
20.35 Soferji — ser. oddaja (Bg)
21.30 MIDEM 73 — odlomki s festivala v Wiesbadnu (Zg)
21.45 Športni pregled (JRT)
22.15 Poročila

UHF — oddajnik Krvavec:
20.00 Spored TV Zagreb

PONEDELJEK 26 2
9.05 Odprta univerza (Bg)
9.35 TV v šoli (Zg)
10.30 Angleščina (Zg)
10.45 Nemščina (Zg)
11.00 Osnove splošne izobrazbe (Bg)
14.45 TV v šoli — pon. (Zg)
15.40 Angleščina — pon. (Zg)
16.55 Nemščina — pon. (Zg)
16.10 Osnove splošne izobrazbe (Bg)
16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.05) (Bg)
17.45 Zvonček Palček — oddaja TV Zagreb (Lj)
18.05 Risanka (Lj)
18.15 Obzornik (Lj)
18.30 Gvajana, dežela voda — ser. barv. film (Lj)
18.55 Mozaik (Lj)
19.00 Mladi za mlade (Bg)
19.45 Risanka (Lj)
19.50 Cikcak (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.25 3—2—1 in TV barometer (Lj)
20.30 S. Shneider: Smrt — Bela Kost — drama TV Zagreb (Lj)
21.30 Monitor: Ribiška družina (Lj)
22.35 Poročila (Lj)

UHF — oddajnik Krvavec:
18.00 TV vrtec (Zg)
18.15 Kronika (Zg)
19.00 Mladi za mlade (Bg)
19.45 Propagandna oddaja (Zg)
20.00 TV dnevnik (Zg)
20.30 II. spored italijanske TV

TOREK 27 2
9.35 TV v šoli (Lj)
10.40 Ruščina (Zg)
11.00 Osnove splošne izobrazbe (Bg)
14.45 TV v šoli — pon. (Zg)
15.55 Ruščina — pon. (Zg)
16.10 Osnove splošne izobrazbe (Bg)
16.40 Madžarski TV pregled (Pohorje Plešivec do 17.05) (Bg)
17.15 Delavski amandmaji — pon. II. oddaje (Lj)
17.45 E. Feroci: Očala tete Bajavaje — barvna oddaja Srečni metulj (Lj)
18.00 Risanka (Lj)
18.05 Obzornik (Lj)
18.20 Colegium Musicum — barvna oddaja TV Beograd (Lj)
18.55 Mozaik (Lj)
19.00 Industrijska hrana za dojenčke — oddaja iz cikla Prehrana dojenčkov (Lj)
19.20 S kamero po svetu: Naš cilj je bil Makalu — II. (Lj)
19.45 Risanka (Lj)
19.50 Cikcak (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.25 3—2—1 in TV barometer (Lj)
20.30 Diagonale (Lj)
21.20 E. A. Poe: Sod amontilada — barvna TV nanizanka (Lj)
22.45 I. Thorwald: Stoletje kirurgov (Lj)
22.10 Poročila (Lj)

UHF — oddajnik Krvavec:
17.40 Poročila (Zg)
17.45 Mali svet (Zg)
18.15 Kronika (Zg)
18.30 Znanost (Bg)
19.15 Veljton (Zg)
19.45 Propagandna oddaja (Zg)
20.00 TV dnevnik (Zg)
20.30 Dokumentarna oddaja (Bg)
21.15 Serijski film (Bg)
22.05 TV dnevnik (Zg)
22.25 Glasbena oddaja (Sa)

SREDA 28 2
8.20 TV v šoli (Zg)
11.00 Osnove splošne izobrazbe (Bg)
16.50 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.05) (Bg)
17.05 Mačkon in njegov trop (Lj)
17.30 TV obzornik (Lj)
17.45 Košarka Jugoplastika : Mobil 4 (Milano) — prenos iz Splita (v odmoru Propagandna oddaja) (Lj)
19.15 Vaš šlager sezone (Sa)
19.45 Risanka (Lj)
19.50 Cikcak (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.25 3—2—1 in TV barometer (Lj)
20.30 Moč sla — celovečerni film (Lj)
21.40 Bratislava: Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju, tekmovanje parov, barvni prenos (EVR, Lj)
23.15 Poročila (Lj)

UHF — oddajnik Krvavec:
20.00 II spored TV Zagreb

ČETRTEK 1 3
9.35 TV v šoli (Zg)
10.30 Angleščina (Zg)
10.45 Nemščina (Zg)
11.00 Francoščina (Bg)
14.45 TV v šoli — pon. (Zg)
15.40 Angleščina — pon. (Zg)
15.55 Nemščina — pon. (Zg)
16.10 Francoščina — pon (Bg)
16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.05) (Bg)
17.30 Verne — Kobout: V 80 dneh okrog sveta — II. del (Lj)
18.15 Obzornik (Lj)
18.30 Družina Jeđu — ser. film (Lj)
18.55 Mozaik (Lj)
19.00 Nikolaj Kopernik — film (Lj)
19.05 Kratek film (Lj)
19.45 Risanka (Lj)
19.50 Cikcak (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.25 Kar in kako na oddih (Lj)
20.40 Četrtkovi razgledi (Lj)
21.30 Bratislava: Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju — barvni posnetek in prenos tekmovanja žensk (EVR, Lj)
22.30 Festival zabavnih melodij — posnetek iz Opatije (Zg)
23.30 Poročila (Lj)

UHF — oddajnik Krvavec:
17.40 Poročila (Zg)
17.45 Otrošk spored (Zg)
18.15 Kronika (Zg)
18.30 Narodna glasba (Zg)
19.00 Panorama (Zg)
19.45 Propagandna oddaja (Zg)
20.00 TV dnevnik (Zg)
20.30 Krog (Bg)
21.15 Spored italijanske TV

PETEK 2 3
9.30 TV v šoli (Zg)
11.00 Angleščina (Bg)
14.40 TV v šoli — pon. (Zg)
16.10 Angleščina — pon. (Bg)
16.50 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.05) (Bg)
17.45 Veseli tobogan: Lilija I. del (Lj)
18.15 Obzornik (Lj)
18.20 Kratek film (Lj)
18.40 Vzajemni problemi (Lj)
18.50 Pet minut za boljši jezik (Lj)
18.55 Mozaik (Lj)
19.00 400 let slovenske glasbe: Jane Skerl (Lj)
19.50 Cikcak (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.25 3—2—1 in TV barometer (Lj)
20.30 Iz zakladnice svetovne književnosti — W. Shakespeare: Kralj Lear — nadaljevanje in konec (Lj)
21.40 Bratislava: Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju — barvni posnetek in prenos tekmovanja plesnih parov (Lj)
22.30 Festival zabavnih melodij — posnetek iz Opatije (Zg)
23.30 Poročila (Lj)

UHF — oddajnik Krvavec:
17.40 Poročila (Zg)
17.45 Otroški spored (Bg)
18.15 Kronika (Zg)
18.30 Poljudno znanstveni film — (Zg)
19.45 Propagandna oddaja (Zg)
20.00 TV dnevnik (Zg)
20.30 Zabavna oddaja (do 21.40) (Zg)

SOBOTA 3 3
9.35 TV v šoli (Zg)
11.00 TV v šoli (do 12.00) (Sa)
16.30 Državno košarkarsko prvenstvo — prenos (JRT)
— v odmoru Propagandna oddaja (Lj)
18.00 Obzornik (Lj)
18.15 Maroško — ser. film (Lj)
18.50 Filmska burleska (Lj)
19.10 Mozaik (Lj)
19.15 Humoristična oddaja (Bg)
19.45 Risanka (Lj)
19.50 Cikcak (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.25 3—2—1 in TV barometer (Lj)
20.30 Festival zabavnih melodij — prenos iz Opatije (Zg)
21.40 Arsen Lupin — ser barvni film (Lj)
22.30 Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju — barvni posnetek tekmovanja moških v Bratislavi (EVR, Lj)
23.30 TV kažipot (Lj)
23.50 Poročila (Lj)
18.00 Kronika (Zg)
18.15 Otroški spored (Zg)
19.15 Humoristična oddaja (Bg)
19.45 Propagandna oddaja (Zg)
20.00 TV dnevnik (Sa)
20.30 II. spored TV Zagreb

MLADI BREZ IGRIŠČA

Mladi iz Solčave nimajo nobenega prostora in igrišča, kamor bi zahajali v prostem času. Najbolj pereč je problem v zvezi s igriščem, ki ga v Solčavi sploh ni. Včasih so hodili igrat nogomet v 3 km oddaljeni Rogovilec, a jim je lastnik parcele prepovedal igranje. V Savinjski dolini ima igrišče za mali nogomet skoraj vsak, tudi mnogo manjši kraj. Med turistično sezono pridejo s starši tudi mladi ljudje, ki bi se takrat radi ukvarjali z raznimi športnimi igrami, a te priložnosti nimajo, ker v Solčavi ni igrišča. Lani so mladi iz Solčave odigrali v Strugah pri Lučah nogometno tekmo z domačini in so tekmo dobili. Ta zmaga je še bolj spodbudila njihove želje, bi dobili igrišče, ker bi v njihovi ekipi potem nastopali tudi starejši mladinci. Mozirska občina, ki je za te zadeve pristojna, naj bi kupila v Solčavi primerno paarcelo, na kateri bi lahko uredili igrišče za mali nogomet. Mladinci pa so ga pripravljeni urediti s prostovoljnim delom. BRANE JERANKO

TEHNO-MERCATOR

REPRODUKT REČICA OB PAKI

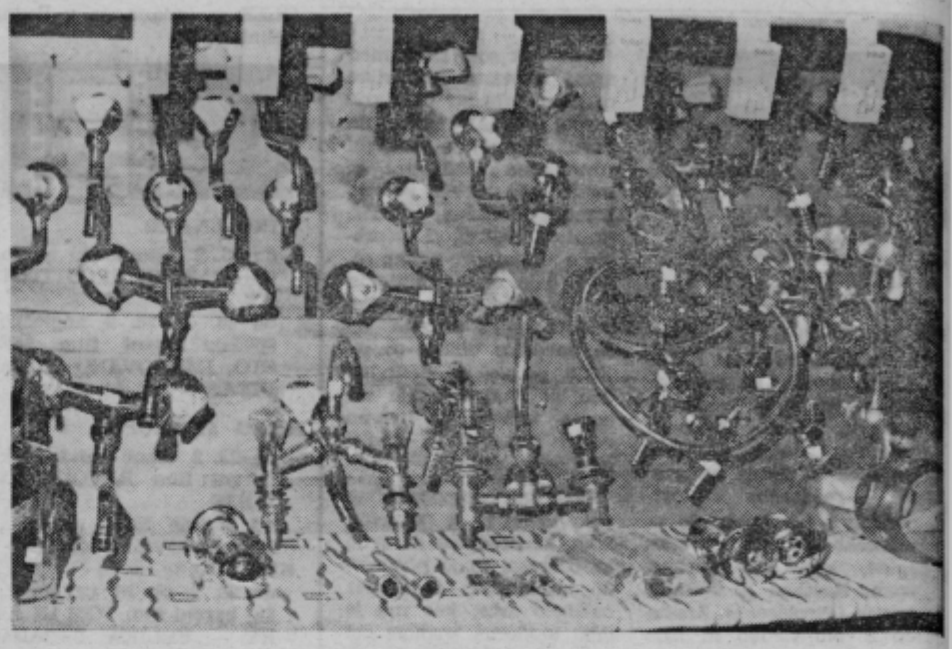

VODOVODNE PIPE

POSLOVODJA
VIKTOR ZOREC

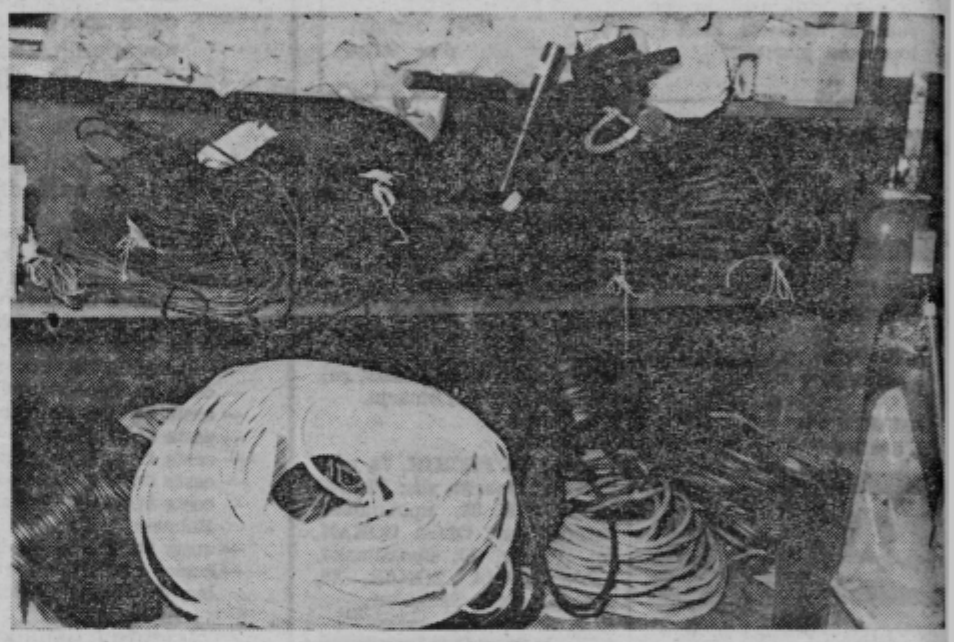

ELEKTROINSTALACIJSKI MATERIAL

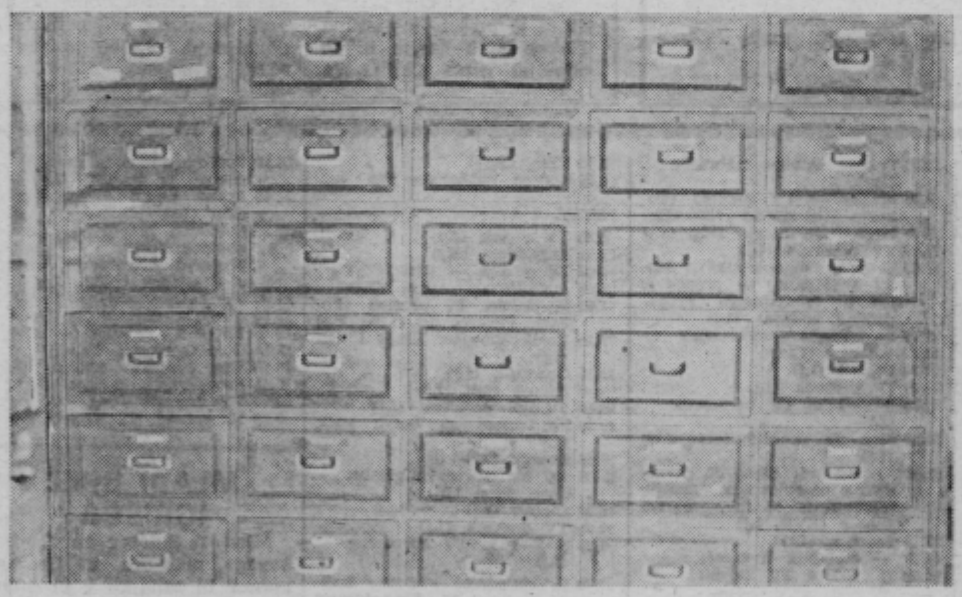

V NOVI PRODAJALNI NE BO ZAPRTIH PREDALOV

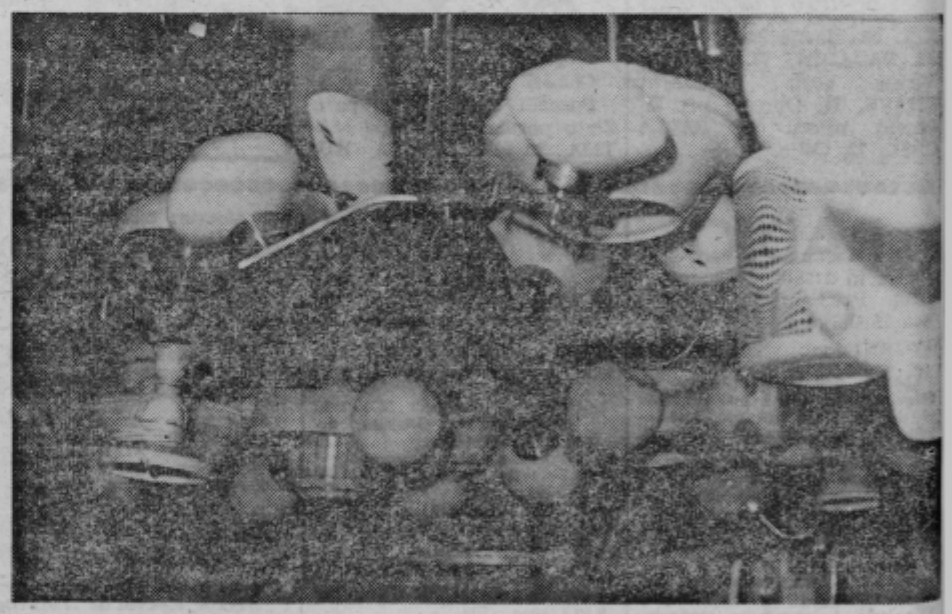

SVETLOBNA TELESA

POSODA

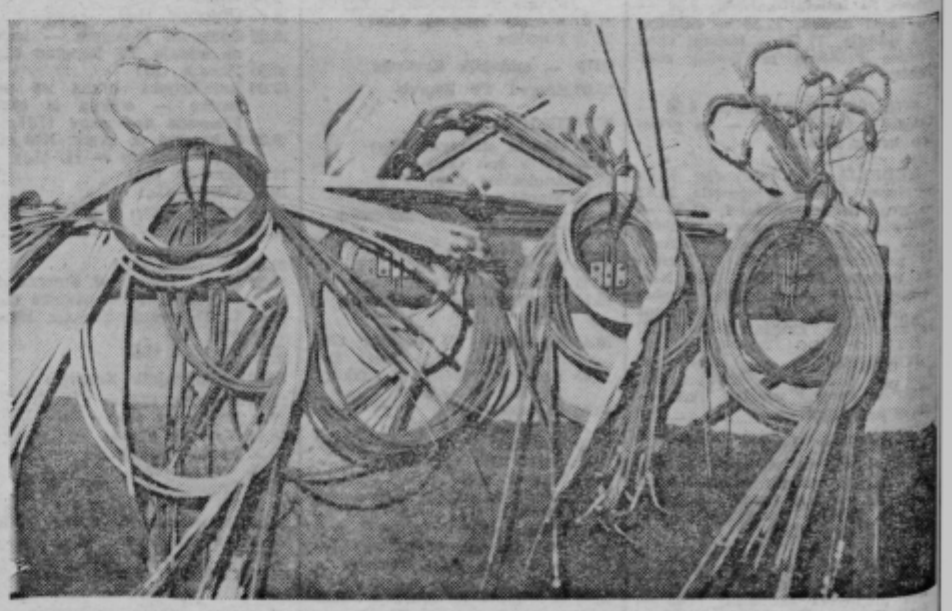

KOLESNI DELI

mali oglasi

PRODAM

FIAT 750 letnik 1970 poceni prodam. Informacije Okopi 1 Celje.

STARO ostrešje z bobrovec opeko 12 m dolžine prodam. Perger Ivan Polzela 141.

FIAT 750 letnik 1971 prodam. Dr Hajčič Vojnik 38 b — telefon 72-826 od 7. do 13. ure.

1200 kg sladkega sena prodam. Herle Stanko, Laze 24 Dramlje.

10 KOM trofaznih števcev prodam. Ponudbe pod »Rabljeni«.

UGODNO prodam enajst basno navadno harmoniko. Ponudbe pod »Čerinšek«.

ŽREBIČKA starega 18 mesecev prodam ali zamenjam za govedo. Šmerc Franc. M. Breza 38 Breze Laško.

MOTORNO žago v dobrem stanju z rezervnimi deli poceni prodam. Lešek Ivo, Javornik 23 Štore.

SEDEŽNO garnituro in Party bar — skoraj novo — prodam. Šmerc Vera, Trg svobode 3 Celje.

ZASTAVO 750 letnik 1970 prodam. Milan Guček, Cesta II. grupe odredov 10.

KOMBINIRAN otroški voziček rdeče bel prodam. Korošec Katarina, Zadobrova 127 Škofja vas.

SPALNICO, jedilnico in kuhinjo lepo ohranjeno prodam. A. Goričan Vrunčeva 3 Celje.

NOVO hišo s centralno kurjavo prodam. Cena po dogovoru. Kupec Peter, Gorica pri Slivnici n. h.

OMARO — lepo kombinirano, orehov furnir — prodam. Cilenšek, Na želenici 5, telefon 222-66.

MANSARDNO stanovanje — eno in pol sobno s pritiklinami in vrtom v ožjem centru Celja prodam po ugodni ceni. Vseljivo 30. junija 1973. Ponudbe pod »Ugodno«.

TOVORNI avto kiper Csepel letnik 1963 prodam. Motor generalno obnovljen, kabina od TAM 4500. Ogled možen vsak dan pri garaži Kmetijske zadruge Laško.

OTROŠKE smuči, nove dolž. 1,50 m in drsalke št. 31 prodam. Paumgartner, Delavska 16 Celje.

TOVORNI avto Mercedes kiper tip 1413 reg. 6,5 t, registriran do 1. 7. 1973 prodam. Vedenik Jože, Dolenja vas 30 Prebold.

MOSKVIČ letnik 1966 prodam ali zamenjam za Fička. Srebot, Tkalska 3 Celje.

VEČJO količino sena prodam. Ponudbe pod »Seno«.

TRAKTOR Steyer dobro ohranjen s kosilnico in dvobrazdnim plugom ter priklolico Ljutomer kiper prodam. Žagar Marija, Latkova vas 112 Prebold. Ogled v soboto in nedeljo.

KOMBI (bus) in nekaj košev prodam. Vengust Rudi, Ljubečna 76.

POHIŠTVO za dnevno sobo ugodno prodam. Krajnc Franc, Kocenova 2 Celje.

POSESTVO 2,61 ha v Prožinski vasi s hišo in gospodarskim poslopjem prodam. Prožinska vas 69.

V ZGORNJESAVINJSKI dolini prodam manjše posestvo s poslopjem (2,5 ha obdelovalne zemlje in 2,5 ha gozda). Cena izredno ugodna. Vse ob asfaltirani cesti v ravnini. Ponudbe pod »Posestvo«.

ENONADSTROPNO dobro ohranjeno staro hišo z vrtom v Šentjurju (Zgornji trg) pri Celju prodam. V hiši vodovod, elektrika, kopalnica, klet. Prvo nadstropje vseljivo takoj. Zamenjam tudi za postavitev majhne hiše v mojem kraju. Martin Pepca, Zgornja Polskava 45.

PARCELO 802 kv. m. z gradbenim dovoljenjem na Lopati pri Celju prodam. Pismene ponudbe pod »Čisti zrak«.

KUPIM

HISO gotovo ali nedograjeno v Celju ali okolici kupim. Plačam v gotovini. Turnšek Anton, Tkalska 7 Celje.

STANOVANJE eno do dvosobno v Celju ali bližnji okolici kupim. Ponudbe pod »Plačam takoj z gotovino«.

ENOSTANOVANJSKO vseljivo hišo v okolici Celja kupim. Ponudbe pod »Hiša«.

GRADBENO parcelo ali staro hišo v okolici Celja kupim. Telefon 222-47 — Zakovšek.

MIZARSKI poravnalni stroj kupim. Tajnšek Karl, Podvin 18 Polzela.

STANOVANJE

MLADA zokonca brez otrok iščeta sobo in kuhinjo ali vsaj sobo. Ponudbe pod »Točen plačnik«.

SOBO oddam mlajši upokojenki za pomoč v gospodinjstvu. Ponudbe pod »Na vasi«.

NUDIM sobo upokojenki za varstvo šest letnega otroka. Ostalo po dogovoru. Mažgon Jožica, Hruševec Šentjur.

NUJNO iščem sobo — pomagam v gospodinjstvu ali na vrtu. Škorjanc Silva Breg 5 Celje.

DELAVKA išče opremljeno sobo. Ponudbe pod »Marec«.

OSEMNAJST letno dekle išče sobo in kuhinjo. Ponudbe pod »V bližini Šentjurja«.

OPREMLJENO sobo v bližini Celja iščem. Romih Ivanka, Ul. bratov Vošnjakov 37 Celje.

ZAKONCA vzameta v najem enosobno stanovanje ali sobo z mogočim gospodinjstvom in kopalnico. Plačilo za leto v naprej. Ponudbe pod »Opremljeno«.

ZAPOSLITEV

DELAVCA pri vodovodnih inštalacijah takoj zaposlim. Celje, Bratov Kresnikov 34.

SLUŽBO dobi frizerska pomočnica. Zaželena praksa. Zadravec Silva — Frizerski salon Mariborska 110.

POŠTENO in pridno dekle — natakarico sprejme v službo gostilna v Savinjski dolini. Stanovanje in hrana v hiši. Plača odlična. Ponudbe pod »Dober zaslužek«.

DEKLE ali mlajšo upokojenko za pomoč v gospodinjstvu iščem. Nudim sobo in hrano. Plačam dobro. Mazej Petrovče — novo naselje (za šolo). Informacije od 15. ure dalje.

Komisija za sprejem in odpust delavcev tovarne kovinskih izdelkov in opreme

»ALPOS«
Šentjur pri Celju

razpisuje
prosto delovno mesto

stenodaktilografa
v splošnem sektorju

Kandidatka mora imeti končano administrativno šolo.

Osebni dohodek po »Pravilniku o delitvi OD«.

Stanovanja ni.

Delovno razmerje se lahko sklene takoj.

IŠČEM žensko za varstvo dveh otrok na domu. Oglasite se na naslov Hočevar — Šporn, Kersnikova 6/II Celje.

RAZNO

V NAJEM vzamem manjše posestvo primerno za dve osebi v bližini Celja ali Vojnika. Ponudbe pod »Ostalo po dogovoru«.

OPOZORILO. Opozarjam pred nakupom premičnin in nepremičnin od tov. Čulk Frančiške, Loke 4, Tabor, ker ni lastnica. Obenem opozarjam, da nisem plačnik njenih dolgov. Čulk Ivan, Parižlje 3 Braslovče.

PERUTNINARJI pozor! Valilnica Šmarjeta vam nudi tudi letos kvalitetne piščance nesne in brojlerske pasme. Nabava možna vsak dan.

OBVESTILO. Avtomehanična delavnica in pralnica Ogrizek Franc — Veselova 1 Celje sporoča cenjenim strankam, da je avtopralnica spet odprta in se priporoča.

Komisija za medsebojna delovna razmerja pri

PODJETJU ZA PTT PROMET CELJE

objavlja
prosti delovni mesti

DVEH SNAŽILK

Za sklenitev delovnega razmerja so potrebni le splošni pogoji.

Kandidati naj pošljejo prijave v roku 10 dni po objavi na naslov: Komisija za medsebojna delovna razmerja pri Podjetju za PTT promet Celje.

INSTRUIRAM matematiko, fiziko in angleščino. Ponudbe pod »Uspešno«.

GRADITELJI! Sprejmem naročila za betonske kvadre. Tudi letos predvidevamo pomanjkanje cementa, zato si čimprej naročite ta material. Vas pričakujem in opozarjam: ne zamudite! Ravnak Ciril, Cementninarstvo Socka 6 Strmec pri Vojniku.

POSESTVO 4 ha zemlje v ravnini z novo zidano hišo in gospodarskim poslopjem, elektrika, voda, dostop z avtomobilom, zamenjam za približno enako blizu industrije. Ponudbe pod »Zamenjava«.

NA VISOKI ekonomsko komercialni šoli v Mariboru je diplomirala ERNA VRABIČ. Čestitamo: Matjažek, mama, ata.

PETROL

»PETROL« LJUBLJANA

Poslovna enota Celje

objavlja
prosta delovna mesta:

1. VEČ PRODAJALCEV
za bencinske servise Celje, Velenje, Šostanj, Rogaška Slatina, Rogatec, Šmarje in Šentjur

2. DELAVCA
za transportna dela za skladišče Celje

3. GASILCA-DELAVCA
za skladišče Celje

POGOJI: pod tč. 1. se sprejmejo mlajše moči z urejeno vojaščino, po možnosti s trgovsko kvalifikacijo, pod tč. 2. se sprejme nekvalificiran delavec, pod tč. 3. se sprejme priučen gasilec.

Za navedena delovna mesta je določena 6-mesečna poskusna doba.

Pismene prijave je treba poslati na upravo PE Celje, Cesta v Trnovlje 12, v roku 8 dni po objavi.

VAŠI LEPOTI V DAR

INNOXA PARIS-LONDON

NAMA LJUBLJANA
DROGERIJA LJUBLJANA, Nazorjeva 2
DROGERIJA LJUBLJANA, Čopova 5
EMONA — MAXIMARKET, Ljubljana, Trg revolucije 18
KOKRA, Veleblagovnica, Globus, Kranj, Koroška bb
NANOS, Postojna
GROSIST, Gorica
SOČA, Koper — drogerija — Čevljarska 12
MODA, drogerija, Celje, Prešernova 4
TEHNOMERCATOR, Celje — Blagovnica — Gubčeva 2
JEKLOTEHNA — MERKUR, Maribor, Vetrinjska 22
TANIN, Maribor — drogerija

OBVESTILO

Oddelek za splošne zadeve občine Celje obvešča vse lastnike ukradenih mopedov, pony ekspresov ter koles, da so bila najdena vozila z naslednjimi evidenčnimi številkami:

MOPEDI:

1. moped »Tomos Colibri« z št. okvirja 361408 in motorja 6109652; 2. moped »Tomos Colibri« z reg. številko KN 53-396; 3. moped »Colibri« z evid. št. okvirja in motorja 431268; 4. ogrodje mopeda plave barve brez evidenčne številke.

PONY EKSPRESI:

1. Pony ekspres z št. okvirja 301177; 2. Pony ekspres z ev. številko 72792; 3. Pony ekspres z št. okvirja 06398 ter št. motorja 232911; 4. Pony ekspres z ev. številko okvirja 037605.

MOŠKA KOLESA:

1. »Rog« z evidenčno številko 599938; 2. »Rog« z evidenčno številko 138244; 3. »Rog« z evidenčno številko 100992; 4. »Rog« z evidenčno številko 699 . . .; 5. »Rog« z evidenčno številko 184749; 6. »Rog« z evidenčno številko 07861; 7. »Rog« z evidenčno številko 493107; 8. »Dijamant« z evidenčno številko 2221018; 9. »Rog šport« z evidenčno številko 900424; 10. neugotovljene znamke z evidenčno številko 881780; 11. neugotovljene znamke z evidenčno številko 1185953; 12. »Rog« z evidenčno številko 21659; 13. »Rog« z evidenčno številko 482613; 14. neugotovljene znamke z evidenčno številko 295582; 15. »Puch« z neugotovljeno številko; 16. »Rog šport« z evidenčno številko 598124574; 17. neugotovljene znamke z evidenčno številko 123302; 18. »Rog Touring« z evidenčno številko 734691; 19. »Rog« z evidenčno številko 333320; 20. neugotovljene znamke z evidenčno številko 375747; 21. neugotovljene znamke z evidenčno številko 104554; 22. neugotovljene znamke z evidenčno številko 51112; 23. »Rog šport« z evidenčno številko 64216546; 24. »Rog« z evidenčno številko 629632; 25. »Rog šport« z evidenčno številko 363554; 26. »Rog« z evidenčno številko 25509; 27. neugotovljene znamke z evidenčno številko 1018918; 28. »Rog« z evidenčno številko 134318; 29. »Rog« z evidenčno številko 154589; 30. neugotovljene znamke z neugotovljeno številko; 31. »Rog« z neugotovljeno številko; 32. neugotovljene znamke z evidenčno številko 13773; 33. neugotovljene znamke z neugotovljeno številko; 34. »Rog« z evidenčno številko 401246; 35. neugotovljene znamke z evidenčno številko 358873.

ŽENSKA KOLESA:

1. »Rog pony« z evidenčno številko 55333; 2. »Rog pony« z evidenčno številko 168044; 3. »Rog pony special« z evidenčno številko 993366; 4. »Rog pony« z evidenčno številko 058050; 5. »Rog pony« z evidenčno številko M 129814; 6. »Rog pony« z evidenčno številko 719054; 7. »Rog pony« z evidenčno številko 232025; 8. »Rog pony« z evidenčno številko 013310; 9. »Rog pony« z neugotovljeno številko; 10. »Rog pony« z neugotovljeno številko; 11. »Rog pony« z evidenčno številko 071127; 12. »Rog pony« z evidenčno številko 67-02487; 13. neugotovljene znamke z neugotovljeno številko; 14. »Rog šport« z evidenčno številko 256393; 15. »Lasta« z evidenčno številko 60-L-17609; 16. »Rog« z evidenčno številko 1206431; 17. neugotovljene znamke z neugotovljeno številko; 18. »Rog Touring« z evidenčno številko 356315; 19. »Rog šport« z evidenčno številko 547549; 20. »Ekstra« z evidenčno številko 4203473; 21. »Rog« z evidenčno številko 551461; 22. neugotovljene znamke z evidenčno številko 73117; 23. »Rog Touring« z evidenčno številko 95685; 24. »Rog Touring« z evidenčno številko 304865; 25. »Rog« z neugotovljeno številko; 26. »Rog« z evidenčno številko 199229; 27. »Rog« z evidenčno številko 300040; 28. »Rog« z evidenčno številko 38439; 29. »Rog« z evidenčno številko 426607; 30. neugotovljene znamke z evidenčno številko 603111; 31. neugotovljene znamke z neugotovljeno številko; 32. »Rog šport« z evidenčno številko 223673; 33. »Rog šport« z evidenčno številko 577778; 34. »Rog šport« z neugotovljeno številko; 35. »Rog Touring« z evidenčno številko 04344; 36. neugotovljene znamke z evidenčno številko 522262; 37. neugotovljene znamke z evidenčno številko 66466275; 38. »Rog Touring« z evidenčno številko 851053; 39. »Diamant« z evidenčno številko 4959906; 40. »Pretis Vesna« z evidenčno številko 70519147; 41. »Rog« z evidenčno številko 809698; 42. »Rog« z neugotovljeno številko; 43. neugotovljene znamke z evidenčno številko 161682; 44. »Rog Touring« z evidenčno številko 770740; 45. »Violeta« z evidenčno številko 641171; 46. »Chelmnitz« z evidenčno številko 794877; 47. »Austro« z evidenčno številko 821279; 48. »Rog« z evidenčno številko 123394; 49. »Rog« z evidenčno številko 388911; 50. »Rog« z evidenčno številko 253840.

Ogled najdenih vozil je možen ob ponedeljkih in sredah od 8. do 10. ure pri oddelku za splošne zadeve.

IZ PISARNE
ODDELKA ZA SPLOŠNE ZADEVE
SKUPŠČINE OBČINE CELJE

Gore in gorniki

Piše BERNI STRMČNIK

(3)

DUŠAN GRADIŠNIK

GORA NI HOTELA...

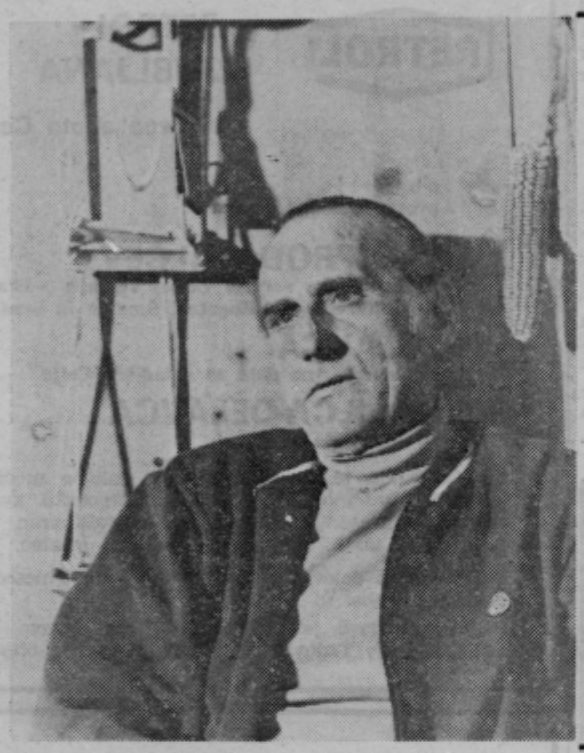

DUŠAN GRADIŠNIK je bil rojen leta 1919 v Ljubljani. Ko mu je bilo tri leta, se je družina preselila v Celje, kjer Dušan živi tudi danes. Po končani gimnaziji se je odločil za študij farmacije in se leta 1940 vpisal na fakulteto v Zagrebu. Vojna mu je načrte v celoti spremenila, saj je dolga leta okušal telesno in duševno stisko najprej italijanskih, nato nemških koncentracijskih taborišč, kjer je tudi učakal konec vojnih let. Leta 1945 se je ponovno vpisal na fakulteto v Zagrebu, jo končal, se potem zaposlil v lekarni v Celju, kjer je sedaj že vrsto let direktor celjskih lekarn.

Kdaj je prvič zašel v planinski svet, ki ga je tako vzljubil, da brez njega ne more več shajati? Povedal je, da je mati še ko je bil najmlajših let, vsak teden vsaj enkrat popeljala njega in brata na Celjsko kočo. Ti prvi stiki z naravo so vzbudili v njem prve globoke vtise, ki so z leti preraščali v pravo čustveno slo, ki ni popustila vse do današnjih dni. Skozi te prve vtise si je ustvaril edinstven odnos do prirode in tudi na planine ni nikoli gledal drugače kot na del narave, po svoje svojski, izrazitejši, ki je nudil večje možnosti psihične angažiranosti in sprostitve hkrati. Komaj trinajst let mu je bilo, ko sta jo z nekaj starejšim bratom Fedorjem sama mahnila v Savinjske planine. Z vlakom do Šmartna ob Paki od tam pa peš do Luč, mimo Ježeve kmetije ter nekdanje Lučke koče, na Polšak in Korošico. Ta prvi stik z visokogorskim svetom je povzročil duševno potrebo, ki se je ni bilo mogoče več odreči. Stik s steno, ko je stopil med alpiniste, je njegov odnos do narave še poglobil, občutil jo je še neposredneje v vsej njeni lepoti.

Ni želel izbrati pet svojih največjih alpinističnih uspehov, čeprav jih ne manjka, kajti sleherno je bilo doživetje zase, sleherno je pustilo stotere nepozabnih vtisov, spomine na sotovariše v navezi. Bil je v tujih gorstvih, toda vedno znova se je vračal in se vrača v savinjski svet. Od tod tudi pripoved, ki jo je izbral in ki jo je zapisalo moje novinarsko pero.

Dan, kot mnogo takih. Pravzaprav ne, kajti v planinah ni enakih dni, ni enakih doživetij. Vedno je nekaj drugače. Detajl, ki si ga doslej morda nič kolikokrat prezrl, ti nekega dne vzbudi močan vtis, občuduješ njegovo lepoto, harmonijo njegovo enkratno spojenost s skladnostjo okolja. Vedno je pač nekaj drugače, kot je bilo kdaj prej.

Zopet je tu, v tem svojem svetu, obdanem z vršaci, ki so se kopali v prečudovitem soncu. Okrešelj! Vedno znova lep, vedno znova po svoje odkritje, vedno nova in nova doživetja med ljudmi, ki so mu tovariši, prijatelji. Dušan je stal nedaleč od koče in s pogledi božal grebene vršacev, se pomudil s pogledom na dobro mu znanem razu, kaminu, varovališču ali nevarni prečnici. Sonce je prijetno grelo in lep dan je bil. Prepustil se je mislim, ki so mu uhajale zdaj sem, zdaj tja, odvisno pač, kako se je z očmi sprehajal po znanih mu stenah in grebenih. Se je morda spomnil ob tem človeka, ki mu je v odnosu do narave odprl nov svet, nov odnos? Se je spomnil na prof. Branka Diehla, s katerim sta kasneje kot prva premagala nepreplezano Severno steno Planjave, ki je dotlej veljala za nepremagljivo? Morda se je spomnil, morda tudi ne! Gledal je proti znanim stenam, občudoval njih skladnost in lepoto ter podoživljal tisoč doživetij s tovariši v neštetih navezah

Dvignil je k ustom steklenico osvežilne pijače, ko mu je pogled obstal na steni Rinke. Pod vrhom je v tistem trenutku omahnil alpinist. Padajoči lisi tam gori visoko v steni, se je čez nekaj sekund pridružila še druga torej oba . . .

»Padata . . .« je kriknil in vsi okoli stoječi so se ozrli v smer njegovega pogleda. Zakaj, je pomislil, se mora to zgoditi? In pod samim vrhom sta bila! Zgodaj zjutraj sta vstopila. Ni več slišal trušča okoli sebe. Obstal je, kjer je bil, misli pa so se mu v trenutku vrnile za nekaj let nazaj . . .

. . . Štajerska Rinka. Trojica alpinistov pod samim vrhom v Režek — Modičevi smeri. Zaplezali so. Že je kazalo na uspešno varianto, ko se je znenada docela in povsem zataknilo. Na čelu naveze je bil Cic, ki je prestopil v levo, misleč, da bo iz poči naše prehod, toda prehoda ni bilo. Ni bilo možnosti, da bi prestopili. Najti bo treba izhod na drugo stran, kamor Cic iz situacije, v kateri je bil, ni mogel. Raztežaj, morda niti ne cel, pod njim je bil Stane Veninšek in kot zadnji v navezi, Dušan.

Dušan je ždel ob skali, vpet v edinem klinu, ki je bil zabit med njim in tovarišem više v steni. S konicami prstov se je oprijel tople skale in čutil je, da dolgo tega ne bo več vzdržal. Toda vzdržati mora! Tovariša nad njim iščeta izhod, izhod tudi zanj. Dvigni je pogled in videl, kako je Stane pričel s previdnim prestopanjem v desno, iščoč prestopa v to smer. Cic ga je varoval, kolikor je mogel, Dušan pa je nemočan ždel ob svojem klinu, potni skali, v brezupnem položaju. Kaj če tovariš nad njim omahne, on pa ga ne more varovati, kajti mesto, na katerem je obtičal, preden so ugotovili, da v tej smeri ni izhoda, ni bilo pripravno za kakršnokoli varovanje. Višje bi mogel, drugam tudi ne. Bil je obupan . . . Če pade Stane, bo potegnil s sabo tudi njega, obeh tudi Cic ne bo zadržal, čeprav je bil na dokaj dobrem varovališču, vendar tudi sam ne dovolj varovan . . .

Obračun z življenjem je bil kratek. Nekoč se je tega bal. Kako bo, ko bo ugotovil, da se bliža konec? Danes je spoznal, da je to v bistvu preprosto. Mu je bilo žal? Ne! Žal mu je bilo, da bo prekinjena nit doživljanju lepote, sprostitve, žal mu je bilo, da bo konec vseh tistih nepozabnih trenutkov, ko se zaveš tovariša, ki je nad tabo, ki te varuje. Ko občutiš poteg vrvi, ki te kot popkovina veže s človekom tvojih misli, tvojih idealov. Žal mu je prekinitve opojnosti neizmernega zaupanja, opojnosti spoznanj soodvisnosti, ustvarjalnosti in podoživljanja okolja. Spomin mu riše nepozabne trenutke prvih vzponov z Diehlom, načrtov, ki sta jih kovala s Herletom in z Veršnikom. Kako smešno! Spomni se tistega mesta v Ogrinovi smeri v Ojstrici, ko je dvakrat zapored v enem letu padel na istem mestu. Isti občutek sprostitve ga prevzame kot takrat. Ko telo popusti, ko fizične sile pojenjajo, sledi hitra sprostitev duha. Kot odrešenje, kot olajšanje po mori, ko se človek zbudi iz hudih sanj.

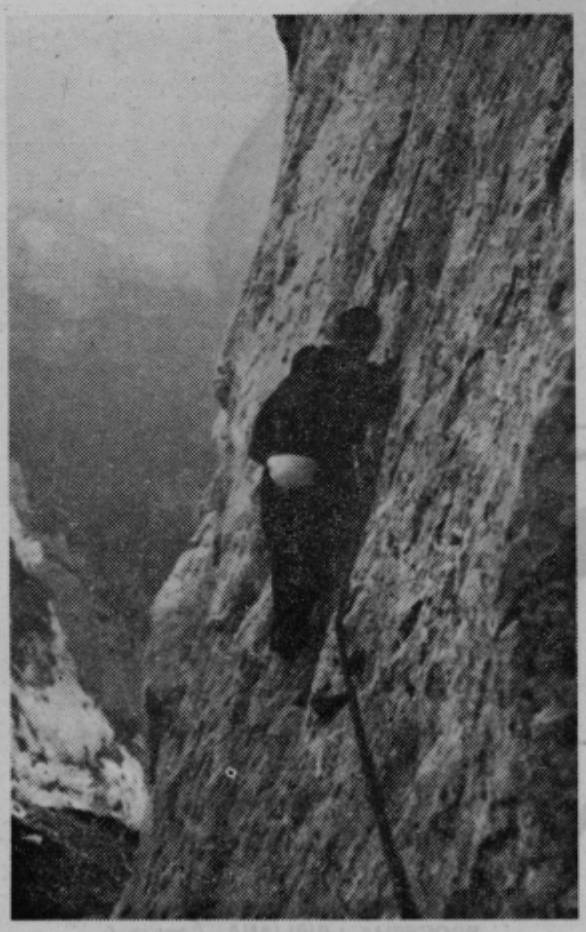

Vrv zaniha. Zdrami ga iz premišljanja. Nalahno se premakne na ozki polici, malce popusti z eno roko, da si odpočije, obremeni drugo in se zazre v tovariša nad sabo . . .

Resničnost situacije ga docela zdrami. Stane je že precej napredoval v desno. Še prijem, dva, potem bo zabil klin. Veselo bo zadonelo kladivo v steni, tenko bo pozvanjal klin, ko se bo zažiral v razpoko stene. Potem bodo rešeni. Prestopili bodo in izplezali. Nad vrhom si bodo stisnili desnice kot že tolikokrat doslej, nato bodo sestopili v dolino. Ozre se še više in zagleda resni Cicev obraz. Skoraj sram ga je misli, ki so ga maloprej obhajale, sramuje se nedokončanega obračuna s samim seboj, nova misel ga prešine. Saj tu je on, Cic! On bo našel izhod, on bo rešil situacijo. Prijateljev obraz mu vlije novih moči. Preprime se, kajti v desnici že čuti mravlje . . .

Popravlja si opremo s prosto roko, ko se vrv sunkovito zapne. Senca, ki je hušknila nad njim, mu pove vse . . Stane je padel! Bo Cic zdržal? Pognalo ga je iz prečke, na kateri je še malo prej razmišljal o vsem mogočem, nato je zanihal.

»Hej, vidva tam doli, sta cela?« se zadere Cic nad njim in že jima daje navodila za varovanje. Napetosti je konec, realnost se vrača v njegovo zavest: obvisela so! Naprej! Proti vrhu, uspeli bodo. Ob varovanju je Cic prestopil v desno, poskusil tam, kjer je Stanetu malo prej izpodletelo in . . . uspel. Utrdil se je na novem varovališču in kmalu sta prijatelja prispela za njim. Še dober raztežaj stene je bil pred njimi in kmalu so si iz oči v oči stali na vrhu. Na vrhu, ki se je pred uro ali dve zdel še nedosegljiv. Bili so veseli. Stena in hude preizkušnje so bile za njimi

»Dušan, gremo, čuješ!« zasliši klice ob sebi. Ozre se in se zave situacije, ki je nastala pred nekaj trenutki tam gori, visoko pod vrhom stene. Ove se padca obeh mladih alpinistov, ki sta omahnila na istem mestu, kjer je on s tovarišema pred leti doživljal veliko preizkušnjo. Odložil je steklenico z ostankom pijače in stopil za prijatelji, ki so z opremo za reševanje že hiteli pod steno Štajerske Rinke, ki je maloprej terjala svoj krvni davek, ki ni hotela sprejeti dveh ljubečih bitij, ki sta šarili po njenih nedrjih, želeč se povzpeti na vrh . . .

Nemo je stopal po strmi poti za tovariši pri tem pa podoživljal trenutek stiske mladega alpinista, ki je nekaj trenutkov pred tem uzrl padajoče telo prijatelja. Občutil je njegov krčeviti stisk vrvi, ki se mu je zarezala v dlani, ko je poskušal s srajnimi napori zadržati tovarišev padec . . .

In vendar! Planine so tako lepe! Sonce opojno razsipa svoje žarke in ožarja gorske vrhove, grebene in globeli. Narava je lepa tudi v svoji okrutosti, lepa tudi takrat, ko terja svoj davek.

NOVI TEDNIK — Glasilo občinskih organizacij Socialistične zveze delovnega ljudstva Celje, Laško Slovenske Konjice Šentjur Šmarje pri Jelšah in Žalec — Uredništvo: Celje, Gregorčičeva 5, poštni predal 161; Naročnina in oglasi: Trg V kongresa 10 — Glavni in odgovorni urednik: Jože Volfand; Tehnični urednik: Drago Medved — Redakcija: Milan Božič Edi Goršič, Jure Krašovec, Dominika Peš, Zdenka Stopar Milenko Strašek, Berni Strmčnik — Izhaja vsak četrtek — Izdaja ga ČGP »Delo« — Tisk in klišeji: ČGP »Delo« Ljubljana — Rokopisov ne vračamo — Cena posamezne številke 1 din — Celoletna naročnina 48 din, polletna 24 din. Tekoči račun 50102-601-20012 ČGP »DELO« Ljubljana — Tel.: uredništvo 223-69 in 231-05, mali oglasi in naročnine 228-00